Samen werken aan samenwerken

Bijlagen onderzoeksrapportage

November 2005

Bijlage 6.1 Gespreksleidraad

Opmerkingen die cursief worden weergegeven zijn bedoeld voor de interviewers.

Het gaat er eerst en vooral om de situatie, meningen, belevingen, enzovoorts van gesprekspartners boven tafel te krijgen. Laat daarom situatiebeschrijvingen, gehanteerde definities, enzovoorts, vanuit de gesprekspartners komen. De in deze leidraad opgenomen/voorgestelde definities, indelingen, enzovoorts, zijn alleen bedoeld als geheugensteun voor de gespreksleiders. Deze alleen in het gesprek betrekken wanneer dat echt noodzakelijk is voor de voortgang!

In eerste instantie worden daarom ook alle vragen volledig open gesteld. Het is belangrijk om de spontane en ongeholpen uitingen van gesprekspartners in kaart te brengen. Laat hiervoor nadrukkelijk een stilte vallen nadat een vraag werd gesteld. Start pas met doorvragen wanneer duidelijk is dat de gesprekspartner geen antwoorden (meer) heeft. Vraag zoveel als mogelijk door! Hoe concreter de verkregen informatie, des te beter de onderzoeksresultaten.

Een van de gewenste resultaten van deze inventarisatie is een 'kaart van Nederland' waarin wordt aangegeven in welke mate sprake is van samenwerking. Om deze reden dient aan gesprekspartners gevraagd te worden om concrete aantallen (exact of schatting). Van elk gesprek is een kwantitatief overzicht nodig! In het rapportageformaat is aangegeven waar kwantificeringen nodig zijn.

*Hoe concreter de gespreksresultaten des te meer diepgang krijgen de volgende fasen van SAMEN WERKEN AAN SAMENWERKEN. Stel jezelf altijd de vraag: Is dit antwoord voldoende **S**pecifiek, **M**eetbaar, **A**cceptabel, **R**ealistisch en **T**ijdsgebonden?*
Om tot een zo concreet mogelijke invulling te komen kan het helpen om te werken met scenariovragen. Dit zijn vragen die bijvoorbeeld worden opgebouwd rondom "Dennis".
Bijvoorbeeld:
Stel dat Dennis… Hoe zou u daar dan mee om gaan?
Stel u krijgt de beschikking over € 25.000,--. Wat zou u dan met dat geld doen? Hoe zou ik dan aan het resultaat kunnen zien dat...?
Door dit soort casuïstiek als vertrekpunt te gebruiken bij de beantwoording van de vragen, worden gesprekspartners aangemoedigd om concrete antwoorden te geven.

De door ons te voeren gesprekken dienen herhaalbaar te zijn. Daarom ook deze gedetailleerde gespreksleidraad. Wijk zo min mogelijk af van de in deze leidraad opgenomen gesprekspunten. Dit geldt overigens niet voor de volgorde waarin de verschillende onderwerpen aan bod komen. Probeer zoveel als mogelijk het gesprek op een natuurlijke wijze te laten verlopen. De volgorde van de verschillende onderwerpen is hieraan ondergeschikt. Let er wel op dat alle onderdelen aan bod komen.

Wij komen niet als adviseurs, maar als onderzoekers. Het gaat er om alle noodzakelijke informatie boven tafel te krijgen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om in deze gesprekken advies te verstrekken!

De vragenlijst is behoorlijk uitgebreid. Zorg er wél voor dat alle gesprekspunten aan bod komen.

1. Voorstellen (5 minuten).

a) Voorstellen (*noteer de namen, organisaties en functies van alle gesprekspartners*).

b) Doelstelling gespreksronde zoals aangegeven in het projectvoorstel. Benadruk de in het projectvoorstel beschreven follow up's.

c) Dit gesprek neemt circa 120 minuten in beslag. Is dat wat u betreft akkoord? *Uiterste tijdstip afspreken.*

d) U ontvangt binnen veertien dagen een verslag van dit gesprek. U wordt uitgenodigd op dit verslag te reageren wanneer u daartoe aanleiding ziet.
Dat kan via info@samenwerkenaansamenwerken.nl.

e) Hebt u voordat we van start gaan nog vragen of opmerkingen?

2. U en uw organisatie (warming up) (10 minuten).

Ik krijg graag wat achtergrondinformatie van u.

Inventariseer – voorzover nog nodig - de kenmerken van de gesprekspartners.

Vraag door naar:

a) Beknopte beschrijving organisatie;

b) Beknopte beschrijving werkgebied (check omvang, typering doelgroepen, specifieke kenmerken van dit werkgebied, actuele issues);

c) Verbinding maken met het thema 'kinderen met gedragsproblemen':

- Typering in sleutelwoorden?
- Aard en omvang (in sleutelwoorden)?

Let op! In dit stadium nog niet doorvragen op dit onderwerp. Geven gesprekspartners gedetailleerde informatie, dan voorstellen om eerst enkele andere gesprekspunten te behandelen.

3. Kinderen met gedragsproblemen: wat is de situatie (25 minuten)?

Het doel van dit onderdeel van het gesprek is een concreet, gedetailleerd overzicht te krijgen van de lokale/regionale situatie. Vooral de ernst van de problematiek en de aanpak van REC's en samenwerkingsverbanden, worden in beeld gebracht.
Ga niet door op concrete projectbeschrijvingen. Uiteindelijk willen we alleen gedetailleerde informatie van projecten die in samenwerking met andere partijen worden gerealiseerd. In dit stadium om uitwerkingen vragen brengt het risico met zich mee dat ook projecten worden beschreven dit in het kader van SAMEN WERKEN AAN SAMENWERKEN niet relevant zijn.Vraag door naar:

a) Wat zijn kinderen met gedragsproblemen?
   - Met wat voor kinderen hebt u te maken?
   - Wat bedoelt u met de door u gehanteerde aanduidingen?
   - Waarnaar gaat de aandacht uit?

b) Aard en omvang van het probleem in dit werkgebied?
   Doorvragen naar:
   - Omvang wachtlijsten (en oorzaken); aantallen thuiszitters[1] (en oorzaken).
   - Aard van de gedragsproblemen.
     - Naar zwaarte:
       - Zeer ernstig (destructief): cluster 4 en residentieel;
       - Ernstig: cluster 4;
       - Gedragsproblemen (niet structureel; schorsen/verwijderen): aanvragen bij CVI of PCL;
       - Lastige kinderen (maar niet bij elke leerkracht)
     - Naar introvert – extravert:
       - mate van "verstoring" en "last";
       - Gevolgen voor definiëring.
   - Aantallen kinderen:
     - Bovenbouw PO;
     - Onderbouw VO;
     - Bovenbouw VO.
   - Aantallen scholen.

c) Wat doen REC's en samenwerkingsverbanden er aan?
   Doorvragen naar:
   Vraag zoveel als mogelijk naar kopieën van beleids-, actie-, of projectplannen.
   - Kenmerken van het gevoerde beleid.
     - Wat zijn de belangrijkste doelstellingen?
     - Wat wordt ondernomen om deze doelstellingen te realiseren?

[1] Een leerling die langer dan 1 maand thuiszit.

- Aandacht voor preventie en curatie?

- Hoe wordt dit alles georganiseerd?
  - Structuur en samenhang;
  - Taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
  - Capaciteit: mensen & middelen.
- Concrete beschrijving van projecten/activiteiten rondom kinderen met gedragsproblemen.
  - Gewenste resultaten
  - Uitvoering, naar fase:
    - Oriëntatie;
    - Plan;
    - Uitvoering;
    - Evaluatie en follow up.

4. Welke rol speelt samenwerking in de gehanteerde aanpak (45 minuten)?

Breng de concrete vormen van samenwerking gedetailleerd in kaart. Het is hier ook van belang om goed door te vragen naar de betekenis van gehanteerde termen. Wat bedoelen gesprekspartners bijvoorbeeld wanneer zij spreken over 'overleg', 'een convenant' of 'gedeelde verantwoordelijkheid'. Uit de quick scan kwam onder meer naar voren dat in het veld verschillende betekenissen worden toegekend aan de termen. Wat voor de een 'samenwerking' is, wordt door de ander gezien als 'elkaar informeren'.

Samenwerking is een diffuus begrip dat varieert van 'wij geven door wat wij doen (eenzijdig informeren)' tot en met 'wij brachten dit onder in een gemeenschappelijke projectorganisatie waarin alle betrokkenen een gelijke verantwoordelijkheid voor het resultaat hebben (gezamenlijke productie)'. En tal van varianten tussen deze beide uitersten in.

Probeer deze varianten zo concreet als mogelijk in beeld te brengen.

Benader samenwerking daarnaast vanuit de volgende drie invalshoeken: inhoudelijk, procedureel, relationeel. Of:

- *Inhoudelijk: wat is de problematiek die centraal staat?*
- *Procedureel: welke werkafspraken maakten wij?*
- *Relationeel: hoe gaan de samenwerkende partijen met elkaar om?*

Vanaf dit gesprekspunt ook telkens weer doorvragen naar aantallen.

Probeer in deze gespreksfase zoveel mogelijk concrete beschrijvingen van projecten en activiteiten boven tafel te krijgen. Vraag door naar:

a) Aard en omvang van de samenwerking in dit werkgebied?
b) In hoeverre is de samenwerking geformaliseerd?
   a. In contract, convenant of service level agreements?
      (Vraag naar een exemplaar, ter informatie)

   b. Op niveau van activiteit, project, of beleid?
   c. Als organisatiebeleid of initiatief van eenlingen?

c) Met welke partijen wordt samengewerkt rondom welke gedragsproblemen/kinderen/etc.?
d) Wat zijn de concrete kenmerken van de samenwerking: hoe wordt er samengewerkt?
e) Hoe is de regie van de samenwerking geregeld?
f) Welke doelstellingen worden nagestreefd?
g) Wie draagt wat bij aan welke doelstelling?
h) Wat zijn de resultaten van de samenwerking?
i) Wat zijn de kosten (financieel, menskracht, emotioneel) van de samenwerking?
j) Inventariseer de belangrijkste kansen en bedreigingen rond samenwerking:
   a. Wat werkt mee?
   b. Wat werkt tegen?
k) Hoe waarderen gesprekspartners de samenwerking (tevredenheid, plezier, vertrouwen, effectiviteit, kosten in relatie tot baten, enzovoorts)?
l) Wat zijn de belangrijkste redenen waarom samenwerking (in sommige gevallen/met sommige partijen) niet van de grond komt?

5. Beschrijving van concrete ervaringen met samenwerking

Blok 4 geeft vooral een algemeen overzicht van 'samenwerking'. Het is zaak daarnaast vooral door te vragen naar de concrete ervaringen van de gesprekspartners. Probeer te komen tot een beschrijving van activiteiten en projecten die in samenwerking tot stand kwamen. De sleutelwoorden van dit gespreksonderdeel komen grotendeels overeen met de sleutelwoorden van blok 4. Nu echter gebruikt op het niveau van project of activiteit. Het gaat er vooral om de 'good practices' concreet beschreven te krijgen. Vraag voor wat betreft de minder positieve ervaringen alleen nog door wanneer dit een zinvolle aanvulling vormt op de conclusies van blok 4.

6. Eén stap verder… (30 minuten)!

Grijp in dit gespreksonderdeel terug op zowel het slechte als het goede nieuws uit het gesprek. Benoem vooral datgene wat goed gaat, de resultaten en de samenwerking die er wél zijn. Voorkom koste wat het kost dat er een negatieve sfeer ontstaat. Vraag de gesprekspartners naar hun ideeën over "het zetten van de volgende stap": wat is er voor nodig om de volgende stap te zetten, om verder te komen dan tot nu toe het geval is?
NB Geef meteen ook aan dat "meer geld" niet de weg is die we in dit gesprek willen inslaan. Het is immers niet realistisch om te veronderstellen dat er meer geld beschikbaar komt.
Daag gesprekspartners uit om daarbij niet alleen naar zichzelf te kijken, maar ook naar de andere partijen die een rol spelen in de aanpak van kinderen met gedragsproblemen.

Let in ieder geval op ideeën die te maken hebben met het kennen, kunnen en willen van de betrokken partijen, geuite behoeften aan (extra) middelen (incl. menskracht), enzovoorts. Maak de geuite ideeën zo concreet als mogelijk. Met aandacht voor:
Het kennen, kunnen en willen. Drie elementen zijn van doorslaggevend belang:

- *Is de noodzaak helder?. Alle betrokkenen moeten overtuigd zijn van het belang. Oftewel waarom **moeten** we?*
- *Alle stakeholders moeten inzien dat samenwerking voor hun organisatie, de eigen doelgroepen en voor hen persoonlijk voordelen heeft en/of een positieve bijdrage zal leveren. Oftewel **willen** we?*
- *Tot slot moeten alle "spelers" in staat zijn om het gewenste gedrag ook daadwerkelijk uit te voeren. Oftewel **kunnen** we het? Welke competenties en middelen zijn hiervoor nodig?*

*Plaatsen we de aspecten **moeten**, **willen** en **kunnen** in een tijdsas, dan krijgen we het volgende schema. Wat betekent dit voor gesprekspartners? Wat zijn de consequenties?*

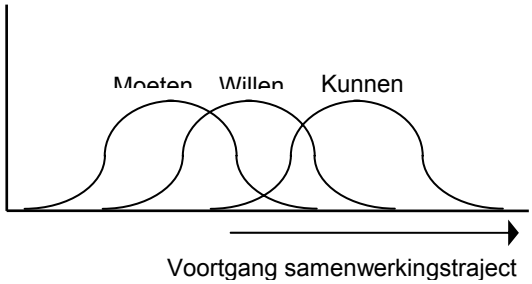

Vraag door naar:

a) Hoe schatten de gesprekspartners de situatie in op het niveau van de te betrekken/betrokken partijen? Hoe is de situatie rondom moeten, willen en kunnen?
b) Welke hulp/ondersteuning is er in uw regio nodig om de gesignaleerde problemen en knelpunten uit de wereld te helpen?
c) Voor welke partijen is deze hulp bestemd?

7. Dank (5 minuten).

Herhaal nog eens de in de inleiding gemaakte afspraken (verslag!). Geef gelegenheid tot het stellen van vragen door gesprekspartners.
Hartelijk dank voor uw medewerking!
Zou u in september mee willen doen aan een studiedag over dit onderwerp?
Hebt u nog vragen?

Bijlage 6.2 Procedure gesprekken

1. Leden projectteam worden gekoppeld aan selectie van Samenwerkingsverbanden VO (zie het op 25 mei opgestelde overzicht).
2. Maandag 30 mei wordt aan alle contactpersonen SWV VO, SWV WSNS en betrokken REC's een brief toegestuurd waarin wordt aangekondigd dat vanuit het onderzoeksteam Samen werken aan samenwerken namens het Ministerie van OC&W contact wordt opgenomen met als doel tot een groepsgesprek te komen. In deze brief wordt een beknopte toelichting verstrekt op onderzoek en groepsgesprek.
3. Vanaf woensdag 1 juni benaderen de leden van het onderzoekteam de contactpersonen van de samenwerkingsverbanden VO en WSNS en de REC's om tot een afspraak te komen. Het is van belang (a) te benadrukken dat tenminste wordt gestreefd naar de deelname van vertegenwoordigers van SWV VO, SWV WSNS en REC, maar dat daarnaast ook andere partijen zoals de gemeenten bijzonder welkom zijn, (b) de contactpersonen te vragen welke andere partijen zij zelf graag nog willen uitnodigen om deel te nemen aan dit groepsgesprek (hen aanmoedigend zélf zorg te dragen voor de uitnodiging!), (c) aan te geven dat de gesprekken in de regio plaatsvinden op een in overleg met het SWV VO geregelde locatie.

   Alle gesprekken dienen te zijn afgerond maandag 18 juli. De deadline voor aanlevering van verslagen is vrijdag 22 juli.
4. Geef gemaakte afspraken per e-mail door aan info@samenwerkenaansamenwerken.nl. Door te geven informatie: wanneer; wie (bijvoorkeur organisatie- en persoonsnamen deelnemers); waar; e-mailadres(sen) contactpersoon/contactpersonen. Quanta NpM houdt een overzicht bij.
5. Uitvoering gesprek zoals beschreven in gespreksleidraad, met als aandachtspunten:
   a. Afspraken over verzending verslag aan alle deelnemers en mogelijkheid te reageren op inhoud verslag via info@samenwerkenaansamenwerken.nl;
   b. Het format voor verslaglegging bevat na afloop van de bijeenkomst geen blanco's..
6. Schrijf binnen 4 werkdagen het verslag van het gesprek. Volg bij het schrijven van het verslag het hiervoor ontwikkelde format.
7. Stuur het verslag met verzendlijst naar info@samenwerkenaansamenwerken.nl.
8. Quanta NpM verzendt de verslagen (bijvoorkeur per e-mail) naar de in de verzendlijst opgenomen adressen. Reacties worden toegevoegd aan de rapportages en ter informatie/reactie aan de teamleden doorgestuurd.

Bijlage 6.3 Overzicht van samenwerkingsverbanden VO

Samenwerkingsverband:
SWV VO Regio Zuid-West Nederland
1. 29.3 Leiden e.o. 2313 DM Leiden
2. 31.1 Duin-en Bollenstreek 2182 LA Hillegom
3. 33.1 Woerden/Montfoort 3440 AA Woerden
4. 33.3 Midden Holland 2804 RT Gouda
5. 34.3 Zuid-Holland West 2532 BE Den Haag
6. 34.4 Zoetermeer 2713 VN Zoetermeer
7. 36.1 Het Quintet 2404 XC Alphen a/d Rijn
8. 36.2 Delft 2600 AH Delft
9. 37.1/ 37.0 Rotterdam e.o. 3068 JN Rotterdam
10. 37.2 Reformatorisch swv 2980 AK Ridderkerk
11. 38.1 Nieuwe Waterweg Noord 3118 GC Schiedam
12. 39.1 Voorne-Putten en Rozenburg (VPR) 3033 AB Rotterdam
13. 40.1 Oost-IJsselmonde/West Alblasserwaard 3033 AB Rotterdam
14. 40.2 Dordrecht 3315 LA Dordrecht
15. 40.3 Goeree-Overflakkee 3240 AD Middelharnis
16. 41.1 Gorinchem/Leerdam 4206 VJ Gorinchem
17. 41.2 Gorinchem PC 4254 EA Sleeuwijk
SWV VO Regio Oost-Zuid Nederland
18. 9.01 (Zutphen e.o.) 7200 BA Zutphen
19. 11.2 Oost-Achterhoek 7122 AW Aalten
20. 11.3 Doetinchem 7002 AK Doetinchem
21. 11.4 de Liemers 6941 BH Didam
22. 12.1/12.2 Apeldoorn 3773 AD Barneveld
23. 13.1 Arnhem, Betuwe, Veluwe 6835 HZ Arnhem
24. 14.1 Nijmegen e.o. 6533 HL Nijmegen
25. 15.2 (Gelders Rivierengebied, Culemborg e.o.) Adress?
26. 17.1/17.2 (Ede e.o./Barneveld-Veenendaal) 3773 AD Barneveld
27. 18.1 (Eemland) 3800 BN Amersfoort
28. 19.1 (Zuid-Oost Utrecht) 3711 BW Austerlitz
29. 47.1 (Noord-Oost Brabant) 5340 AJ Oss
30. 50.1 (Helmond) 5708 AL Helmond
31. 51.1 (Noord-Limburg) 5900 AV Venlo
32. 52.1 (Midden-Limburg Oost) 5900 AV Venlo
33. 52.2 (Weert) 6000 AC Weert
34. 53.1, 53.2 (Geleen e.o./Sittard e.o.) 6101 GX Echt
35. 54.1 (Maastricht e.o.) 6201 CD Maastricht
36. 55.1 Oostelijk Zuid-Limburg 6440 AA Brunssum
SWV VO Regio Noord-Oost
37. 2.02 SWV Groningen Provincie 9967 TH Eenrum
38. 2.01 (Groningen stad) 9704 CB Groningen
39. 2.03 (Groningen stad, Noordenveld en Westerkwartier) 9700 AV Groningen
40. 3.01 (Midden-en Oost Friesland) 9201 KN Drachten
41. 3.02 (N.O.Friesland; PC Onderwijs) 9100 AB Dokkum
42. 3.02 (Z.O. Friesland; PC Onderwijs) 9200 AA Drachten
43. 3.02 (Noord West Friesland; PC Onderwijs) 8900 AD Leeuwarden
44. 3.02 (Fultura) 8608 CX Sneek
45. 3.03 (Noord-West Friesland; Openbaar Onderwijs) 8901 BP Leeuwarden
46. 3.04 (Zuid-Friesland) 8470 AD Wolvega

47. 4.01 (Noord-Midden Drenthe) 9412 AE Beilen
48. 4.02 (Zuid-Oost Drenthe) 7822 HK Emmen
49. 4.03 (Zuid-West Drenthe) 7940 AD Meppel
50. 5.02 SWV Emmeloord eo 8300 AA Emmeloord
51. 6.01 (Almelo e.o.) 7600 AB Almelo
52. 7.01 SWV Twente 7546 JL Enschede
53. 8.03 SWV Berkelland 7151 XG Eibergen
54. 9.03 (Deventer e.o.) 7437 VV Bathmen
55. 10.1 (IJssel-Vecht) 8012 DJ Zwolle
56. 10.2 (Hardenberg e.o.) 7772 AE Hardenberg
57. 16.1 NW Veluwe 8091 KD Wezep
SWV VO Regio Noord-West Nederland en Flevoland
58. 5.0 Almere 1303 AE Almere
59. 5.03 (Lelystad e.o.) 8232 MB Lelystad
60. 20.1 (Utrecht) 3506 GK Utrecht
61. 20.2 (Zuid-Utrecht) 3430 AL Nieuwegein
62. 22.1 (Den Helder,Textel) 1784 MC den Helder
63. 22.2 (Schagen e.o.) 1741 MD Schagen
64. 23.1 West Friesland 1620 GB Hoorn
65. 24.01 (Noord-Kennemerland 1800 GB Alkmaar
66. 25.1(Midden-Kennemerland) 2071 DD Santpoort - Noord
67. 26.1 (Zuid-Kennemerland) 2023 XR Haarlem
68. 27.1 (Zaanstad) 1812 PS Alkmaar
69. 27.2 (Purmerend/Waterland) 1443 Purmerend
70. 28.1 (Amsterdam-Noord) 1058 AA Amsterdam
71. 28.2 (Amsterdam-Centrum) 1057 CD Amsterdam
72. 29.1 (Amstelland/Meerlanden) 1430 AC Aalsmeer
73. 30.1 (’t Gooi/Vechtstreek) 3632 BP Loenen a/d Vecht
SWV VO Regio Midden Nederland incl. Brabant en Zeeland
74. 42.1 (Walcheren) 4330 AK Middelburg
75. 42.2 (Oosterscheldegebied) 4460 AT Goes
76. 42.3 (Zeeuws Vlaanderen) 4530 AJ Terneuzen
77. 43.1 (Bergen op Zoom) 4613 ES Bergen op Zoom
78. 43.2 (Roosendaal) 4731 TN Oudenbosch
79. 44.1 (Breda e.o.) 4870 AC Etten Leur
80. 45.1 (Midden-Brabant) 5025 JE Tilburg
81. 46.1 (SWV De Meierij) 5201 AK ’s Hertogenbosch
82. 48.1 (Eindhoven/Kempenland) 5632 CW Eindhoven
83. 56.0 SWV Voortgezet Onderwijs 5521 VR Eersel

Bijlage 6.4 Kwantitatief overzicht kwaliteit van de samenwerking per regio

SWV-VO	1. Mate van regie	2. Plannen als basis?	3. Omvang netwerk	4. Partners binnenschools	5. Partners bovenschools	6. Intensiteit samenwerking	7. Niveau samenwerking	8. Ontwikkeling samenwerking	9. Mate van overleg	10. Fase van samenwerking	11. Intensiteit samenwerking	12. Aard samenwerking	13. Uiteindelijke score
29.3	4	0	1	3	1	1	1	1	7	3,5	2,0	3,0	56%
31.1	4	0	1	3	3	3	1	3	6	3,5	3,0	0,0	62%
33.1	2	0	1	3	1	1	1	1	1	4,0	3,5	1,0	40%
33.3	2	0	1	3	0	1	1	1	1	2,0	0,0	0,0	24%
34.3	4	0	1	3	3	3	1	2	7	4,0	3,0	0,0	63%
34.4	6	2	3	3	3	3	5	3	7	4,5	3,0	3,0	93%
36.1	2	0	1	3	0	1	1	1	1	2,0	0,0	0,0	24%
36.2	4	0	1	3	3	3	1	3	7	1,5	1,5	1,0	59%
37.1	4	0	1	3	3	3	3	3	7	4,0	3,3	2,0	74%
37.2	4	0	3	1	3	2	1	3	7	0,0	0,0	0,0	49%
38.1	6	0	5	3	3	3	3	3	7	5,0	3,5	2,0	89%
39.1	6	2	5	3	3	3	5	3	7	4,5	3,5	2,0	96%
40.1	6	2	5	3	3	3	5	3	7	3,0	2,0	2,0	90%
40.2	4	2	1	3	3	3	5	3	7	3,0	2,0	2,0	78%

SWV-VO	1. Mate van regie	2. Plannen als basis?	3. Omvang netwerk	4. Partners binnenschools	5. Partners bovenschools	6. Intensiteit samenwerking	7. Niveau samenwerking	8. Ontwikkeling samenwerking	9. Mate van overleg	10. Fase van samenwerking	11. Intensiteit samenwerking	12. Aard samenwerking	13. Uiteindelijke score
40.3	3	0	1	2	2	1	1	1	6	2,0	3,0	3,0	51%
41.1	5	1	5	3	3	3	5	3	7	4,5	3,5	3,0	94%
41.2	5	1	5	3	3	3	5	3	7	4,5	3,5	3,0	94%
9.01	4	0	1	3	3	3	1	3	7	2,5	2,0	1,0	62%
11.2	3	0	1	3	2	1	1	2	2	3,4	2,8	1,0	45%
11.3	3	0	1	3	2	1	1	2	2	3,4	2,8	1,0	45%
11.4	3	0	1	2	2	2	1	2	6	2,0	2,5	2,0	52%
12.1	4	2	1	3	3	3	4	2	6	4,0	3,0	3,0	78%
12.2	4	2	1	3	3	3	4	2	6	4,0	3,0	3,0	78%
13.1	4	0	3	3	3	3	1	3	7	3,5	3,0	1,0	70%
14.1	6	2	1	1	3	3	3	3	7	5,0	3,5	3,0	83%
15.2	2	0	1	3	0	1	1	1	1	1,0	2,0	0,0	27%
15.3	2	0	1	3	0	1	1	1	1	1,0	2,0	0,0	27%
17.1	4	2	1	3	3	3	3	3	7	4,0	2,8	2,5	78%
17.2	4	2	1	3	3	3	3	3	7	4,0	2,8	2,5	78%
18.1	6	2	4	3	3	3	3	3	7	5,0	4,0	3,0	94%

SWV-VO	1. Mate van regie	2. Plannen als basis?	3. Omvang netwerk	4. Partners binnenschools	5. Partners bovenschools	6. Intensiteit samenwerking	7. Niveau samenwerking	8. Ontwikkeling samenwerking	9. Mate van overleg	10. Fase van samenwerking	11. Intensiteit samenwerking	12. Aard samenwerking	13. Uiteindelijke score
19.1	4	2	3	3	3	3	3	3	7	4,0	4,0	2,1	84%
47.1	3	0	1	3	3	2	1	1	6	1,4	1,0	2,0	50%
50.1	4	0	3	3	3	3	2	3	6	3,0	3,5	2,0	72%
51.1	4	2	3	3	3	3	2	3	7	4,2	3,5	2,4	82%
52.1	4	0	1	3	3	3	1	3	7	4,2	3,3	2,0	70%
52.2	4	0	1	2	2	3	1	2	6	3,6	3,7	2,0	62%
53.1	4	0	1	3	3	3	3	3	7	3,8	4,0	2,0	75%
53.2	4	0	1	3	3	3	3	3	7	3,8	4,0	2,0	75%
54.1	4	2	3	3	3	3	4	3	7	3,3	3,0	1,8	82%
55.1	4	2	3	3	3	3	3	3	7	4,0	3,0	2,5	83%
2.01	4	2	3	3	3	3	1	3	7	4,0	2,5	2,8	78%
2.02	4	0	1	2	3	3	1	3	7	4,5	3,2	3,0	71%
2.03	4	0	1	2	3	3	1	3	7	3,9	2,5	3,0	68%
3.01	4	1	1	1	1	1	1	2	4	3,7	3,5	2,3	52%
3.02 NW PC	4	0	1	1	1	2	1	1	5	4,0	3,5	2,3	53%
3.02 ZO-PC	4	0	1	1	2	2	1	3	7	4,2	3,2	2,2	62%

SWV-VO	1. Mate van regie	2. Plannen als basis?	3. Omvang netwerk	4. Partners binnenschools	5. Partners bovenschools	6. Intensiteit samenwerking	7. Niveau samenwerking	8. Ontwikkeling samenwerking	9. Mate van overleg	10. Fase van samenwerking	11. Intensiteit samenwerking	12. Aard samenwerking	13. Uiteindelijke score
3.02 FU	2	0	1	1	1	1	1	1	2	4,3	3,5	2,3	41%
3.02 NO PC	3	0	1	2	3	2	1	1	7	4,6	3,5	2,0	61%
3.03	4	0	3	2	2	3	1	3	7	3,8	3,5	2,0	70%
3.04	3	0	1	1	2	3	1	3	7	4,0	3,3	2,3	62%
4.01	6	2	5	3	3	3	5	2	7	4,0	3,0	2,5	93%
4.02	4	0	1	2	2	3	1	3	7	4,4	3,4	1,8	67%
4.03	4	0	1	2	3	3	3	3	7	4,0	3,3	2,0	72%
5.02	3	0	1	1	2	2	1	2	3	2,8	2,2	1,8	44%
6.01	4	0	3	3	3	3	1	2	7	4,4	3,7	3,0	76%
7.01	4	0	3	3	3	3	3	3	7	4,7	3,7	2,4	81%
8.03	3	1	1	2	3	3	1	2	7	3,5	3,3	2,0	65%
9.03	4	0	3	2	3	3	1	3	7	3,2	3,7	2,7	73%
10.1	5	0	5	3	3	3	1	2	7	4,1	3,6	2,0	79%
10.2	4	2	1	3	3	3	1	3	7	4,5	3,4	2,5	76%
16.1	4	0	1	2	3	3	1	3	7	4,5	3,3	3,0	71%
5.0	4	0	3	3	3	3	1	3	7	4,0	2,9	2,0	73%

SWV-VO	1. Mate van regie	2. Plannen als basis?	3. Omvang netwerk	4. Partners binnenschools	5. Partners bovenschools	6. Intensiteit samenwerking	7. Niveau samenwerking	8. Ontwikkeling samenwerking	9. Mate van overleg	10. Fase van samenwerking	11. Intensiteit samenwerking	12. Aard samenwerking	13. Uiteindelijke score
5.03	4	0	1	3	3	3	1	3	7	4,0	3,0	3,0	71%
20.1	3	0	1	1	2	1	1	2	1	3,3	2,4	1,5	39%
20.2	3	0	1	1	1	2	1	2	3	1,7	2,0	1,0	38%
22.1	3	0	1	2	2	2	1	2	6	3,0	3,0	2,0	55%
22.2	3	0	1	1	2	2	1	2	6	4,0	0,0	2,0	49%
23.1	3	0	1	1	1	2	1	2	5	3,0	3,5	2,0	50%
24.1	4	2	3	2	2	3	1	3	7	4,0	2,0	1,0	69%
25.1	2	1	1	1	2	1	1	2	3	2,5	0,0	3,0	40%
26.1	2	1	2	1	1	2	1	2	3	4,0	0,0	0,0	39%
27.2	3	0	1	1	1	1	1	2	7	4,0	1,0	2,5	50%
27.02	4	2	1	1	1	3	1	2	3	3,0	3,5	3,0	56%
28.1	2	1	1	1	1	1	1	2	3	4,0	3,0	3,0	47%
28.2	4	2	5	3	3	3	3	3	7	0,0	0,0	0,0	67%
29.1	4	2	1	2	2	3	1	3	6	3,3	2,0	3,0	66%
30.1	4	0	1	1	2	3	1	3	6	2,5	0,0	3,0	54%
42.1	4	0	1	1	3	3	1	3	7	4,0	2,8	2,0	65%

SWV-VO	1. Mate van regie	2. Plannen als basis?	3. Omvang netwerk	4. Partners binnenschools	5. Partners bovenschools	6. Intensiteit samenwerking	7. Niveau samenwerking	8. Ontwikkeling samenwerking	9. Mate van overleg	10. Fase van samenwerking	11. Intensiteit samenwerking	12. Aard samenwerking	13. Uiteindelijke score
42.2	4	1	1	3	3	3	1	3	7	2,8	3,5	2,0	70%
42.3	4	0	1	3	2	3	1	2	7	3,7	3,3	3,0	67%
43.1	4	0	1	2	2	3	1	2	7	3,0	3,3	3,0	64%
43.2	4	1	1	2	2	3	1	3	7	2,8	3,0	2,0	65%
44.1	4	0	3	3	3	3	1	3	7	4,8	3,0	3,0	77%
45.1	4	2	3	3	3	3	3	3	7	0,0	0,0	0,0	63%
46.1	5	2	3	3	3	3	1	3	7	0,0	0,0	0,0	61%
48.1	4	0	1	1	2	2	1	3	6	0,0	0,0	0,0	41%
56.0	3	0	1	1	2	2	1	2	7	0,0	0,0	0,0	39%

Samen werken aan samenwerken

1. In welke mate vindt regie plaats?

0 Onbekend
1 Geen regie
2 Enige zwakke regie op onderdelen
3 Ontwikkelde regie op onderdelen
4 Enige zwakke 'over all' regie
5 Ontwikkelde 'over all regie'

2. In welke mate wordt gewerkt met plannen en/of convenanten?

0 Geen plan(nen)
1 Een of meerdere plannen voor enkele partners
2 Een of meerdere plannen voor alle partners

3. Op welk niveau wordt samengewerkt?

1 Samenwerking in PO en VO afzonderlijk
2 Samenwerking in ontwikkeling richting PO en VO gezamenlijk
3 Samenwerking PO en VO gezamenlijk
4 Samenwerking in ontwikkeling richting overige partners
5 Samenwerking onderwijs en overige partners gezamenlijk

4 en 5. Samenstelling binnen- en bovenschoolse zorgstructuur

1 Uitsluitend intern
2 Smalle samenstelling met externe partners
3 Brede samenstelling met externe partners

6. Intensiteit van de samenwerking: structureel of incidenteel?

1 Incidenteel
2 In ontwikkeling richting structureel
3 Structureel

7. Niveau van de samenwerking

1 Niveau: individuele leerlingen, activiteiten, projecten
2 Niveau: ontwikkeling richting processen voor doelgroepen
3 Niveau: processen voor doelgroepen
4 Niveau: ontwikkeling richting 'over all' plannen
5 Niveau: 'over all' plannen

8. Samenwerking in voorbereiding of in uitvoering?

1 In voorbereiding
2 Gedeeltelijk in uitvoering
3 Volledig in uitvoering

9. Mate van onderling overleg

1 Incidenteel ad hoc
2 Van incidenteel ad hoc naar incidenteel structureel
3 Incidenteel structureel
4 Van incidenteel structureel naar frequent ad hoc
5 Frequent ad hoc
6 Van frequent ad hoc naar frequent structureel
7 Frequent structureel

10. In welke samenwerkingsfase bevinden partners zich?

0 Onbekend
1 Intentie
2 In voorbereiding (intern)
3 In voorbereiding (extern)
4 In uitvoering
5 Routine en structuur

11. Intensiteit van de samenwerking: nabij of veraf?

0 Onbekend
1 Eenzijdige informatieverstrekking
2 Tweezijdige informatieverstrekking
3 Werkoverleg (werkafspraken)
4 Gemeenschappelijke activiteiten

12. Intensiteit van de samenwerking: van activiteit naar plan

0 Onbekend
1 Een of meerdere activiteiten/projecten
2 Uitvoering structureel zonder convenant of plan
3 Uitvoering structureel met convenant of plan

13. Uiteindelijke score

De som van alle scores per regio gedeeld door de somscore van 48, het totaal aantal te behalen punten.

Bijlage 6.5 Samenvattingen gespreksverslagen

SWV - VO nummer:	2.01
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	De brede problematiek en een toename van het aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In cluster 4 is sprake van wachtlijsten voor RENN4 en AB. JGZ kent ook een wachtlijst maar bij crises volgt directe actie.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Het WSNS-verband heeft leerlingen met gedragsproblemen via de PCL en AB/rugzak in beeld. Per school organiseren de IB-ers de zorgstructuur. IB-ers worden begeleid door AB via SBO en SWV. De SBD verzorgt collegiale consultatie en begeleidt\ leerkrachten. In PO ontbreekt een time-out voorziening. Het SWV VO wil de zorg in de school organiseren. De zorg wordt overgelaten aan autonome besturen. De verwijzing LWOO en de inzet worden per school georganiseerd. Dit geldt ook voor de coördinatie. Alle scholen beschikken over zorgteams. Hierin werken samen: school, IB, orthopedagoog, maatschappelijk werk, JGZ, GGD, leerplicht en buurtagent (niet gelijktijdig). OPDC valt zo onder een schoolbestuur en niet onder SWV. In VO worden gezamenlijk opgepakt: overgang POVO, time-out voorziening en inzet reboundmiddelen. De REC's 3 en 4 bieden in overleg met PO en VO ondersteuning aan. Waarbij REC-4 i.t.t. REC 3 wachtlijsten kent. De REC's zijn ook gekoppeld aan gemeente, JGZ en provincie. Samenwerking op REC/RENN niveau is deels gebaseerd op een protocol tussen beide CvI's. JGZ zit midden in een reorganisatie a.g.v. nieuwe wetgeving en werkt samen met provincie en gemeenten. JGZ kiest voor aansluiting op onderwijs. De gemeente opereert beleids- en initiatiefrijk. De nadruk ligt op preventie.
Netwerk: eerste schil	Alle partners functioneren op dit niveau in een breder netwerk van PO, VO, REC's gemeente, GGD, JGZ, provincie, leerplicht, Justitie, Raad, MEE, HALT thuiszorg, reclassering, jongerenwerk, enzovoorts.
Netwerk: tweede schil	Ook op dit niveau functioneren alle partners in het bredere netwerk zoals hiervoor al beschreven.
Netwerk: derde schil	Ook op dit niveau functioneren alle partners in het bredere netwerk zoals hiervoor al beschreven.
Netwerk: vierde schil	Ook op dit niveau functioneren alle partners in het bredere netwerk zoals hiervoor al beschreven.
Stimulansen voor samenwerking	Waardering voor de gemeente, die het onderwijsveld waardeert. Alle partijen zien de voordelen van samenwerking en maken er werk van.
Hindernissen voor samenwerking	Verschillende regisseurs a.g.v. verschillende geldstromen. Nadruk die veel partijen leggen op het eigen werk: andere partijen komen per definitie op 2e plaats.
Resultaten tot nu toe (successen)	Door samenwerking nam de professionaliteit van scholen toe. Zorgadvies en ZAT's leiden tot een betere situatie voor jongeren. Project 'Gezonde en veilige school'. Het SWV is een succes. Sturing door geld, zoals rebound, is een succes. Samenwerking op REC-niveau gaat goed.
Wat is nodig?	Eenduidige sturing door afgestemde wetgeving en eenduidige sturing door geld. Met als vertrekpunt de zorg voor het kind, dient de autonomie voor verwijzing bij de professional te liggen en niet bij de ouder. Geld volgt leerling als uitgangspunt. Geen gedwongen winkelnering. Versoepeling van de indicatieregels. Samenwerking clusters t.b.v. inzet AB e.d..

SWV - VO nummer:	2.02
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Breed en divers. Vaak speelt de sociaal economische situatie thuis een belangrijke rol.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Wachtlijsten bij plaatsing binnen cluster 4. Bij terugplaatsing vanuit REC-4 worden mogelijkheden school nog vaak overstegen. Dit jaar 4 thuiszitters verbaal geweld van ouders' t.o.v. school.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In het PO zijn OBD en zorgcoördinatoren van grote invloed op de organisatie van de leerlingenzorg. Er functioneert een netwerk van interne begeleiders t.b.v. de IB-ers per school. De IB-er coördineert binnen de school en zorgt voor aansluiting op netwerk met GGD, GGZ en maatschappelijk werk. ZAT's worden ingericht met JGZ en gemeente als partners. Coördinatiegroep WSNS ontwikkelt, met steun van OBD, beleid. In het VO ligt de regie bij het SWV en de partners die de geïndiceerde zorg vertegenwoordigen. In het VO functioneren 38 preventie-units met GGD, GGZ, JGZ en zorgcoördinator. Inzet maatschappelijk werk is hier een knelpunt. Er is een goed functionerende schakelopvang met rebound middelen. Met REC-4 werd een in-, door en uitstroomconvenant afgesloten. JGZ, REC's. gemeenten en provincie werken met PO en VO aan plannen voor betere afstemming. JGZ, GGD en GGZ sloten een convenant af om de zorgstructuur te optimaliseren.
Netwerk: eerste schil	WSNS overlegt structureel met VO, REC's, JGZ, GGD, GGZ en gemeente. Ditzelfde geldt voor VO. VO onderhoudt verder contacten met tal van maatschappelijke organisaties.
Netwerk: tweede schil	
Netwerk: derde schil	
Netwerk: vierde schil	Op bestuurlijk niveau vindt over en weer overleg plaats dat zich uitstrekt tot gemeenten en provincie.
Stimulansen voor samenwerking	Er is sprake van feitelijke samenwerking van PO, VO, JGZ, REC's, gemeenten en provincie.
Hindernissen voor samenwerking	PO ervaart cultuurverschillen met VO als belemmering. PO vindt afstemming met REC lastig door het uitgestrekte gebied. VO ervaart roldiscussies tussen provincie en gemeenten als belemmering. Ook de duidelijkheid t.a.v. de WMO speelt hier een rol. Scholen kiezen vaker voor het eigen belang of dat van de leerkrachten. Het belang van het kind verdwijnt dan op de achtergrond.
Resultaten tot nu toe (successen)	Voorzieningen in de sfeer van Herstart, schakelopvang en rebound zijn beschikbaar en lossen veel op. De 38 preventie-units in het VO. Het convenant SWV VO en REC4. Het convenant van JGZ, GGD en GGZ.
Wat is nodig?	De mogelijkheid van tijdelijke plaatsing van leerlingen. Scholing van leraren als basis voor wijziging van de pedagogische grondhouding. Beleid om te komen tot het werken met handelingsplannen. Via bekostiging samenwerking stimuleren. AB ombouwen naar een meer schoolse voorziening. Via SWV geld als sturingsmiddel gebruiken.

SWV - VO nummer:	2.03
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Het aantal leerlingen met gedragsproblemen stijgt en de intensiteit van de problematiek neemt toe.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In cluster 4 is sprake van wachtlijsten voor RENN4 en AB. JGZ kent ook een wachtlijst maar bij crises volgt directe actie.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Het WSNS-verband heeft leerlingen met gedragsproblemen via de PCL en AB/rugzak in beeld. Per school organiseren de IB-ers de zorgstructuur. IB-ers worden begeleid door AB via SBO en SWV. De SBD verzorgt collegiale consultatie en begeleidt\ leerkrachten. In PO ontbreekt een time-out voorziening. Het SWV VO heeft de regie over de middelen. Het OPDC bundelt veel, in te huren, kennis. De verwijzing LWOO en de inzet worden per school georganiseerd. Alle scholen beschikken over zorgteams. Hierin werken samen: school, IB, orthopedagoog, maatschappelijk werk, JGZ, GGD, leerplicht en buurtagent. Het OPDC is een functie van het SWV, maar kent voor de scholen geen verplichte winkelnering. In VO worden gezamenlijk opgepakt: overgang POVO, time-out voorziening en inzet reboundmiddelen. De REC's 3 en 4 bieden in overleg met PO en VO ondersteuning aan. Waarbij REC-4 i.t.t. REC 3 wachtlijsten kent. De REC's zijn ook gekoppeld aan gemeente, JGZ en provincie. Samenwerking op REC/RENN niveau is deels gebaseerd op een protocol tussen beide CvI's. JGZ zit midden in een reorganisatie a.g.v. nieuwe wetgeving en werkt samen met provincie en gemeenten. JGZ kiest voor aansluiting op onderwijs. De gemeente opereert beleids- en initiatiefrijk. De nadruk ligt op preventie.
Netwerk: eerste schil	Alle partners functioneren op dit niveau in een breder netwerk van PO, VO, REC's gemeente, GGD, JGZ, provincie, leerplicht, Justitie, Raad, MEE, HALT, thuiszorg, reclassering, jongerenwerk, enzovoorts.
Netwerk: tweede schil	Ook op dit niveau functioneren alle partners in het bredere netwerk zoals hiervoor al beschreven.
Netwerk: derde schil	Ook op dit niveau functioneren alle partners in het bredere netwerk zoals hiervoor al beschreven.
Netwerk: vierde schil	Ook op dit niveau functioneren alle partners in het bredere netwerk zoals hiervoor al beschreven.
Stimulansen voor samenwerking	Waardering voor de gemeente, die het onderwijsveld waardeert. Alle partijen zien de voordelen van samenwerking en maken er werk van.
Hindernissen voor samenwerking	Verschillende regisseurs a.g.v. verschillende geldstromen. Nadruk die veel partijen leggen op het eigen werk: andere partijen komen per definitie op 2e plaats.
Resultaten tot nu toe (successen)	Door samenwerking nam de professionaliteit van scholen toe. Zorgadvies en ZAT's leiden tot een betere situatie voor jongeren. Project 'Gezonde en veilige school'. Het SWV is een succes. Sturing door geld, zoals rebound, is een succes. Samenwerking op REC-niveau gaat goed.
Wat is nodig?	Eenduidige sturing door afgestemde wetgeving en eenduidige sturing door geld. Met als vertrekpunt de zorg voor het kind, dient de autonomie voor verwijzing bij de professional te liggen en niet bij de ouder. Geld volgt leerling als uitgangspunt. Geen gedwongen winkelnering bij LGF. Versoepeling van de indicatieregels. Samenwerking clusters t.b.v. inzet AB e.d..

SWV - VO nummer:	3.01
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Deze worden zeer breed beschreven.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er is een wachtlijst bij cluster 4 van 70 leerlingen.
Omvang gedragsproblemen	Vorig jaar 969 voortijdige schoolverlaters.
Kernpunten samenwerking	De samenwerkingsverbanden zijn de spil in het web. Van hier uit zijn contacten gelegd met JGZ. Er is een notitie in wording over de toekomstige samenwerking. Insteek is: "Een leerling - een plan". Dit geldt voor PO en VO. Op alle scholen zijn ZAT's of interne begeleiders. Het streven is nu om maatschappelijk werk hieraan toe te voegen. Op 5 punten worden in Friesland aan de commissie leerlingzorg in de toekomst ook deskundigen JGZ toegevoegd. Dit worden regionale jeugdadviesteams waarin ook maatschappelijk werk en GGD participeren. Men is eensgezind over de toekomstige structuur. Het RMC werkt vanuit een convenant met regionale partners om voortijdige schoolverlaters adequaat te begeleiden en op te vangen. Via jeugdloketten worden ondersteuning en verwijzing naar JGZ gerealiseerd. Consultatiebureau, JGZ en CLZ hebben in een intentieverklaring vroegtijdige signalering voor schools, geregeld. Er vond afstemming plaats tussen JGZ en onderwijs: - Bureau JGZ koppelt jeugdadviesteams aan de CLZ met als gevolg snellere uitwisseling. - GGD en maatschappelijk werk gaan samen en worden gekoppeld aan ZAT's.
Netwerk: eerste schil	In het VO weten de ZAT's en IB-ers elkaar goed te vinden. Het bovenschools dienstencentrum speelt een rol. Ook AB vindt van hier uit plaats. In het PO staat een sterke zorgstructuur waarin partijen weet hebben van elkaar en wederzijds leert.
Netwerk: tweede schil	In het VO is sprake van vaste contactmomenten met REC's 3 en 4. Er wordt aangesloten bij commissie leerlingzorg. Hetzelfde geldt voor het PO.
Netwerk: derde schil	Maatschappelijk werk en GGD komen met een gezamenlijk aanbod en krijgen een plaats in de jeugdadviesteams. Met hierin ook JGZ en RMC. WSNS, consultatiebureau, JGZ en CLZ gaan samenwerken rondom signalering voorschools.
Netwerk: vierde schil	Gemeenten en provincie voelen zich sterk betrokken en denken mee. Beide partijen zijn bereid (mede) te financieren.
Stimulansen voor samenwerking	Er is veel en goed overleg gerealiseerd met betrokkenen. De provincie stimuleert de gemeenten.
Hindernissen voor samenwerking	Niet alle partijen kijken integraal naar zorgproces. Versplinterde bekostiging is een probleem.
Resultaten tot nu toe (successen)	Consultatieteam vanuit het RMC is een succes. Veel goede communicatie en informatieverstrekking.
Wat is nodig?	Meer clustering van AB over de zorgstructuur heen, SWV-en en REC's. Ook zorg en onderwijs veel meer clusteren. Verplicht zorg en onderwijs tot samenwerken. Daarvoor moeten veel schotten weg. Werkplekken bij erkende bedrijven voor BBL. Landelijke aanpak allochtone VSV-ers. Meer formatie! Meer eenduidigheid in en tussen de verschillende SWV-en.

SWV - VO nummer:	3.02 NW PC
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Diverse gedragsproblemen. In VO hebben docenten vooral moeite met NLD, PDD NOS. De moeilijkste groep bestaat uit de niet voor LWOO geïndiceerde leerlingen in de kader beroepsgerichte leerweg. In PO worden veel sociaal emotionele problemen genoemd. Tot 5% van de leerlingen komt via PCL.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen informatie verkregen.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Alle VO-scholen hebben ZAT's. Er is een functionerend coördinatorenoverleg. Er zijn plannen om vanuit JGZ de 5 meldpunten structureel te betrekken bij besprekingen over leerlingen in een regionaal ZAT. Het VO kent 2 schakelklassen VMBO voor leerlingen zonder LWOO-indicatie die niet direct door kunnen stromen. AB functioneert als vervolg op de schakelklas. Er wordt samengewerkt met het RMC, dat werkt met een multidisciplinair team. Een rebound-voorziening is gepland. In het PO lopen contacten van coördinatoren PO/VO via enkele overlegorganen, of op verzoek. Leeuwarden kent het Zorgmonitor-project dat tot doel heeft risicoleerlingen van 0 t.m. 23 jaar te volgen.
Netwerk: eerste schil	IN VO overleggen coördinatoren op regionaal en provinciaal niveau. Ook wordt overlegd met PO. Hetzelfde geldt voor het PO.
Netwerk: tweede schil	Op dit niveau werkt VO samen met REC's 3 en 4 rondom AB.Ook is er samenwerking met RMC. Ook tussen PO en de REC's 3 en 4 is dit het geval.
Netwerk: derde schil	In het VO komt JGZ in regionale ZAT's. JGZ heeft in het PO een plaats gevonden binnen het 'Zorgmonitor-project'. Maatschappelijk werk vindt incidenteel zijn weg via GOA-gelden.
Netwerk: vierde schil	In het VO kreeg het thema 'veiligheid' vorm in samenwerking met de gemeente.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	JGZ komt niet op niveau van ZAT's in scholen. Een ZMOK-school met een minder goede reputatie. AB mag een stuk vraaggestuurder. Nu te weinig contactmomenten. Op niveau van cluster 4 wordt niet gewerkt aan een toekomstperspectief voor leerlingen. In VO ontbreekt het maatschappelijk werk in de zorgteams. Binnen cluster 4 is het lastig om aan goed gekwalificeerd personeel te komen. WSNS functioneert nog niet op alle scholen. Er is nog veel werk te verzetten.
Resultaten tot nu toe (successen)	Project "Scholing doe je samen": trainingen voor docenten VO. Uitvoeren van vroegtijdig LWOO onderzoek in VO. De inzet van een gedragsdeskundige die langs de scholen gaat.
Wat is nodig?	Formalisering overdracht vanuit PO naar VO. Een meer initiërende en sturende rol van de provincie in de richting van de gemeenten. Samenhangend beleid i.p.v. reactieve maatregelen door overheden. JGZ op schoolniveau. Formele macht voor SWV t.o.v. scholen. Creëer op wijkniveau eerste lijns voorzieningen met JGZ.

SWV - VO nummer:	3.02 ZO-PC
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	Een brede variatie aan gedragsproblemen.Getypeerd als psychisch, opvoedkundig, motivationeel, complexere gedragsproblematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Wachtlijst rond cluster 4 gerapporteerd.
Omvang gedragsproblemen	PCL WSNS bespreekt ongeveer 100 leerlingen per jaar. In VO bespreekt PCL jaarlijks ruim 400 leerlingen.
Kernpunten samenwerking	PCL VO komt wekelijks bijeen met betrokkenheid van cluster 4. Samenwerking met SWV wordt gezocht. Het SWV werkt samen met SWV openbaar onderwijs. Vooral om 'shoppen' van ouders tegen te gaan en om tot gemeenschappelijk beleid te komen. Er wordt samengewerkt met het RMC rond - nu - 25 leerlingen. De scholen beschikken gezamenlijk over een zorgcentrum. Sommige scholen beschikken over SMW. Er is samenwerking rondom AB vanuit het voormalige SVO LOM en met de jeugdarts. Een rebound voorziening wordt opgezet in samenwerking met RMC en het andere SWV. Het streven is om de jeugdzorg dichterbij te halen. In het PO functioneert de CLZ voor de PCL. Deze verricht onderzoek en begeleidt trajecten. In dit verband vindt wekelijks overleg plaats. Maandelijks nemen hieraan ook de clusters deel. Iedere school heeft een IB-er die zich richt op de zorg aan risicoleerlingen. Ook de SBD heeft per school uren beschikbaar. Vanuit de SBO is AB geregeld. De zorgcoördinatoren hebben een regionaal en provinciaal overleg. In samenwerking met JGZ werden regionale steunpunten opgezet. Zowel in PO als VO nemen de rollen van SMW en JGZ toe.
Netwerk: eerste schil	Vanuit SWV VO vindt samenwerking plaats met het SWV VO Openbaar. In samenwerking werd een zorgcentrum gerealiseerd, dat ook voorziet in AB. Er zijn contacten tussen PO en VO, Het PO kent een commissie leerlingzorg. AB in samenwerking met SBO geregeld. Er vindt regio-naal en provinciaal overleg plaats.
Netwerk: tweede schil	Zowel PO en VO werken rondom AB samen met de clusters 3 en 4. In het VO speelt samenwerking met RMC een belangrijke rol.
Netwerk: derde schil	In het VO loopt samenwerking met de GGD goed. Met RMC en provincie wordt een reboundvoorziening opgezet. In het WSNS verband functioneren 4 steunpunten JGZ.
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	De positieve ontwikkelingen. De vele goede contacten over en weer (o.m. met leerplichtambtenaar). Er is een goede samenwerking in het PO met korte en transparante lijnen.
Hindernissen voor samenwerking	Geldstromen die uit elkaar worden getrokken werken contraproductief. Leerlingen waarvoor acuut een oplossing nodig is kunnen niet altijd ergens heen. Niet alle partners werken even efficiënt. Dat kan in veel gevallen beter.
Resultaten tot nu toe (successen)	Project "Scholing doe je samen". De tot nu toe gerealiseerde samenwerking.
Wat is nodig?	OR moet eenduidiger. Verwijder de schotten. Stimuleer een integrale aanpak. Scholen kunnen flexibeler met roosters omgaan.

SWV - VO nummer:	3.02 FU
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	In PO veel gedragsproblemen in autistiforme sfeer. 80% van de begeleide leerlingen heeft een psychiatrische stoornis. In VO is sprake van brede gedragsproblematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	
Omvang gedragsproblemen	In de PCL VO jaarlijks circa 120 kinderen.
Kernpunten samenwerking	De samenwerking tussen PO en VO is in ontwikkeling. Meerdere ontwikkeltrajecten sluiten hierop aan. De informatievoorziening vanuit PO naar VO varieert nog sterk. Er is in het VO een time-out voorziening. In het VO functioneert een regionale commissie leerlingzorg (advisering en ondersteuning). REC-4 participeert al een tijd in bijna alle PCL's van de SWV-en. De samenwerking met de Dienst Ambulante begeleiding kan beter v.w.b. de inhoudelijke afstemming. SWV VO uit twijfels over communicatie met jeugdzorg. In het algemeen behoeft de samenwerking nog veel aandacht.
Netwerk: eerste schil	Samenwerking rondom overdracht PO - VO: dossiervorming een eenduidige testen. Op REC-niveau een functionerend platform en samenwerking met Dienst Ambulante Begeleiding.
Netwerk: tweede schil	VO en REC's werken samen, maar nog op weinig contacturen. Hetzelfde geldt voor het PO.
Netwerk: derde schil	REC-3 zit in alle PCL's. Het VO werkt samen met de GGD. Men is ontevreden over de contacten met de JGZ. Vijf regionale zorgconsulenten gekoppeld aan het onderwijs via ZAT's. WSNS werkt samen met JGZ maar is niet tevreden.
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	Er is een begin gemaakt. Er is goede samenwerking tussen PO en VO.
Hindernissen voor samenwerking	SWV VO heeft twijfels over de kwaliteit van de communicatie met de jeugdzorg. In VO worden niet alle zorgcoördinatoren als voldoende deskundig beschouwd. Er gaat te veel aandacht en geld naar allerlei onderzoeken van kinderen. Wachtlijsten op het niveau van REC-4. Overdaad aan regels vanuit de overheid. Samenwerking van PO met cluster 4 brengt teveel papierwerk met zich mee. Tussen PO en jeugdzorg is nog weinig contact.
Resultaten tot nu toe (successen)	
Wat is nodig?	Bijstellen van de criteria voor toelating tot speciale zorg. Meer ondernemers in het onderwijs die buiten de kaders durven denken. Symbiose van PO en VO. Proefplaatsingen en flexibele trajecten om tot optimale opvang te kunnen komen. Meer geld vanuit gemeenten voor zorg. Geen starre indicatiestelling vooraf: naar meer zorg op maat.

SWV - VO nummer:	3.02 NO PC
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	In het VO is sprake in een toename van escalaties in gedrag. Vooral psychiatrische stoornissen nemen toe. Ditzelfde geldt op WSNS-niveau.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn wachtlijsten en thuiszitters. Aantallen niet verkregen.
Omvang gedragsproblemen	Op WSNS-niveau werden in 1 jaar tijd ruim 120 kinderen psychologisch onderzocht.
Kernpunten samenwerking	Zowel vanuit WSNS als vanuit SWV VO worden de komende jaren initiatieven genomen om de afstemming en samenwerking met externe partners in de regio te versterken. Hiervoor wordt in het schooljaar 2005/2006 een plan opgesteld. WSNS rapporteert dat op provinciaal niveau overleg plaatsvindt dat tot doel heeft te komen tot 5 regio's met duidelijke aanspreekpunten. Vanuit het VO wordt de samenwerking met de JGZ verder uitgewerkt. Op dit moment vindt overleg plaats met het SWV PO, de ketenpartners van de jeugdhulpverlening, de gemeenten en de provincie om te komen tot regionale ZAT's. Daarnaast wil men 2 rebound voorzieningen opzetten, samenwerking met gemeenten realiseren rond de ontwikkeling van een verzuimprotocol en de samenwerking tussen PO en VO verbeteren gericht op de overdracht. Het PO kent een goed opgezette zorgstructuur. Op iedere school is er een IRT-er. Daarnaast is er bovenschools een zorgbreedte team waarin de samenwerking met GGD en AMW vorm krijgt. In het SWV PO wordt veel gestuurd op resultaatverantwoordelijkheid. Met het VO is geen intensief inhoudelijk overleg. In VO is de samenwerking met het AMW nog een probleem: is nog niet structureel op alle scholen aanwezig. Ook is het streven om in alle scholen voor VO zorgteams te realiseren.
Netwerk: eerste schil	Actieve netwerken binnen het SWV VO. Vanuit PO wordt samengewerkt met GGD, SMW en met CIOS (rondom sport en bewegen). Hier functioneert ook een zorgbreedteteam.
Netwerk: tweede schil	VO en PO werken samen inzake OR. In PO zijn contacten met SBO en REC over AB, via Internet.
Netwerk: derde schil	In VO wordt de rebound voorziening opgezet in samenwerking met REC, JGZ en gemeente. Rond verzuim samenwerking met gemeente. Met JGZ rondom de regionale ZAT's. Ook met RMC zijn contacten. Op WSNS-niveau gaat het om samenwerking met het Bureau voor Sexuele intimidatie.
Netwerk: vierde schil	Op dit niveau staat centraal samenwerking rond het GOA-beleid (WSNS). Maar ook met Stichting Kansrijk Taal en Hogeschool i.v.m. het stimuleren van drama gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling.
Stimulansen voor samenwerking	Leerlingen worden steeds meer structureel op schoolniveau besproken in het VO.
Hindernissen voor samenwerking	De onderwijskundige rapporten vanuit PO laten te wensen over. Twee bovenschoolse directeuren in PO zijn te weinig bezig met de inhoud en teveel met structuren. De bekostigingssystematiek is niet afgestemd op de processen rond de leerlingen. Er is zorg over de financiering van de rebound-voorziening. Op WSNS-niveau wordt aangegeven dat de samenwerking met gemeenten niet optimaal is. Elke gemeente neemt eigen beslissingen, waarbij investeren in zorg niet vanzelfsprekend is.
Resultaten tot nu toe (successen)	De ZAT's in de SWV-en VO functioneren goed. Er wordt geïnvesteerd in overleg met gemeenten. De installatie van zorgteams in de VO-scholen. Goed functionerende ZAT's in de samenwerkingsverbanden op VO-niveau. De PCL fungeert als goede sluis naar het RMC.
Wat is nodig?	Scholen vaker resultaatgericht afrekenen op de besteding van gelden.Nu worden subsidies niet altijd gebruikt voor de doeleinden waarvoor deze eigenlijk zijn bestemd. Meer investeringen gericht op de opleiding van docenten. De landelijke en gemeentelijke overheden kunnen veel doelgerichter investeren in kindspecifiek onderwijs. Een IB-er in elke basisschool. Beëindig de bureaucratie bij de jeugdzorg.

SWV - VO nummer:	3.03
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Gedragsproblemen zijn divers van aard en hebben vaak te maken met de thuissituatie, of met alcohol en drugs. In VO geldt dit voor circa 60% van alle leerlingen die doorgaan naar het RMS. Veelal is sprake van complexe problematiek. Vanuit speciaal onderwijs wordt vooral psychia- trische problematiek gemeld. Vaak ook agressief gedrag.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	
Omvang gedragsproblemen	In VO jaarlijks 30 leerlingen naar het RMC.
Kernpunten samenwerking	In PO wordt gewerkt met zorgteams in de scholen. Deze melden leerlingen aan bij CFI voor cluster 4. Vanuit het speciaal onderwijs wordt veel overleg gemeld tussen de coördinatoren PO en VO. Alle betrokkenen streven naar een doorgaande lijn in de opvang en zorg. Vanuit SWV VO werd voor komend schooljaar een aanbod op maat' gedaan dat zich richt op de aanpak van leerlingen die naar het RMC zijn verwezen. Een rebound-voorziening wordt verder vormgegeven. In VO functioneert een regioconsulent onoplosbare gevallen. Provincie en Ministerie ondersteunen dit initiatief. Scholen en SWV VO hebben op verschillende manieren te maken met de gemeente: als regisseur van het RMC, rond de vernieuwing van de sluisgroep, via de leerplichtambtenaren, door maatregelen om de veiligheid op scholen te verbeteren, bij het implementeren van de zorgmonitor. Plannen van het SWV VO om tot een betere afstemming te komen werden doorkruist door plannen van de provincie en Bureau Jeugdzorg. Deze willen tot 5 provinciale steunloketten komen.
Netwerk: eerste schil	Op het niveau van zorgcoördinatoren en IB-ers vindt structureel overleg plaats.
Netwerk: tweede schil	Op WSNS-niveau zijn er actieve relaties AB REC-4. Via OBD orthopedagogen in de scholen. Op niveau van het VO ligt er een lijn via gemeente RMC.
Netwerk: derde schil	Het VO kent een aanbod voor leerlingen in RMC. Met RMC en gemeente wordt rebound vormgegeven. De expertise van het asielzoekerscentrum wordt gebruikt. Er zijn op dit niveau ook contacten met gemeenten.
Netwerk: vierde schil	In het VO is sprake van een gezamenlijk initiatief met gemeente en provincie rond de slechte opvang op het niveau van REC-4. Met de gemeente als regievoerder van het RMC. Met provincie en gemeenten inzake 5 regionale ZAT's.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Vanuit Speciaal Onderwijs en VO wordt aangegeven dat AB vanuit REC-4 niet goed is. Ondersteuningsgelden toekennen aan gemeenten zonder oormerking. Het is daardoor maar de vraag in hoeverre deze gelden worden besteed aan de doeleinden waarvoor deze zijn bestemd.
Resultaten tot nu toe (successen)	Op WSNS-niveau werd afgelopen jaar een zorgscan uitgevoerd. Ook werd een buddysysteem ingevoerd: ervaren leerkrachten begeleiden de nieuwelingen. AB vanuit REC-4 is goed, wordt vanuit WSNS aangegeven. In VO functioneert 'teamteaching': kernteams waarin docenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor leerlingen.
Wat is nodig?	Jeugdzorg moet aansluiten op de bestaande structuur. Waarom niet aansluiten bij PCL en CLZ? Opleidingsinstituten kunnen veel meer aandacht besteden aan de opvang en begeleiding van leerlingen met gedragsproblemen. Verplichte 'procedure' voor de overdracht PO - VO. Standaard (verplicht model) OR. Maatschappelijk werk voor alle scholen. Verbeter de kwaliteit van de voorschoolse opvang in samenwerking met PO.

SWV - VO nummer:	3.04
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	Vanuit SWV VO worden vooral veel problemen gesignaleerd op sociaal-emotioneel vlak. Op het snijvlak van LWOO/PRO aan de ene kant en indicatie voor cluster 4 aan de andere kant. Een tussencategorie. Vanuit WSNS wordt deze situatie herkend.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Van de groep zwakke leerlingen met gedragsproblemen zitten er veel thuis: REC-4 neemt hen niet op. Iedere VO-school heeft wel 1 of 2 leerlingen thuiszitten. Dit geldt ook voor het PO.
Omvang gedragsproblemen	Op VO-niveau werden dit jaar 40 leerlingen besproken in het consultatieteam van het RMC.
Kernpunten samenwerking	Coördinatoren PO en VO willen frequent contact hebben, maar door tijdsgebrek komt dat er weinig van. In het VO worden afspraken gemaakt met het ROC over doorlopende leer- en zorglijnen. De zorgcoördinatoren van de VO-scholen hebben een gemeenschappelijk overleg. Bij schooloverstijgende veranderingen in het leertraject is de PCL de verbindende schakel in het VO. LWOO, PrO en REC-4 (op afroep) zijn hierin vertegenwoordigd. Het SWV-VO is vertegenwoordigd in het portefeuillehoudersoverleg van RMC De Friese Wouden. Ook de PCL van het SWV is vertegenwoordigd in het consultatieteam van het RMV. Dit voor doorverwijzing naar sluis- en schakelgroep. Met SWV Z O Friesland is de intentie uitgesproken een OPDC in te richten. Vanuit WSNS is er sprake van goede contacten met het schoolmaatschappelijk werk en de schoolbegeleidingsdienst. Met JGZ en de leerplichtambtenaar zijn alleen contacten wanneer er wat fout gaat. Op de basisscholen zijn praktisch geen zorgteams, wel interne begeleiders en zorgconsulenten. Er zijn plannen om de JGZ te koppelen aan het bovenschoolse zorgteam.
Netwerk: eerste schil	Zorgfunctionarissen overleggen met elkaar. Contacten tussen PO en VO, evenals tussen VO en ROC.
Netwerk: tweede schil	Op VO-niveau zijn er relaties van PCL en REC, PCL en RMC. Daarnaast participeert het SWV in het portefeuillehoudersoverleg van het RMC. Er is samenwerking met collega SWV-en.
Netwerk: derde schil	VO overlegt met de leerplichtambtenaar. Er is sprake van samenwerking rond o.m. schoolverzuim. In de zorgteams op schoolniveau participeren verschillende disciplines. Er is een convenant met JGZ om de samenwerking te verbeteren. Het PO heeft goede contacten met het maatschappelijk werk en de schoolbegeleidingsdienst. Op afroep met leerplicht en GGD. Convenant met JGZ.
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	De hele goede en positieve grondhouding van leerkrachten.
Hindernissen voor samenwerking	In PO wordt samenwerking nog niet als succesvol ervaren. Er kan nog veel verbeterd worden.
Resultaten tot nu toe (successen)	De zorgteams op de VO-scholen, waarin ook participeren leerplicht, maatschappelijk werk, GGD. De kernteams in VO-scholen werken prima.
Wat is nodig?	Kennis en inzet om het pedagogisch handelen van leerkrachten te ontwikkelen. Betere samenwerking met JGZ. Intensivering van contacten met RENN-4. Onderzoek: waarom komen we niet uit met de onderzoeksgelden van de begeleidingsdiensten? Voor de geplande rebound-voorziening VO is samenwerking nodig met RENN-4. Wie aan te spreken? Verbetering van de zorglijn PO - VO. Leer PO vroegtijdig te signaleren.

SWV - VO nummer:	4.01
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	De brede problematiek en een toenemend aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In PO is sprake van een wachtlijst bij indicatiestelling voor cluster 4.
Omvang gedragsproblemen	REC-4 schakelt jaarlijks 200 leerlingen van REC naar VO.
Kernpunten samenwerking	De SWV-en WSNS hebben allen een goede zorgstructuur. Er is gekozen voor de inzet van zorg nabij de school. De overhead is uit kostenoverwegingen beperkt gehouden, waardoor een lichte PCL de voorkeur kreeg. Met alle partners is een plan opgesteld voor de aansluiting van PO en VO op JGZ en REC's. Alle partners onderschrijven dit plan, waarvan de uitvoering nog van start moet gaan. Het SWV VO kent een goede structuur met zorgteams per school en een bovenschoolse zorgstructuur met PCL. REC-4 maakt hiervan deel uit, maar de vertegenwoordiging is niet geregeld. Goed geregeld is deelname van school, GGD, leerplicht, JGZ). De reboundmiddelen worden gekoppeld aan de zorgstructuur per school. Het VO participeert in het al beschreven plan. De samenwerking kwam pas de laatste jaren van de grond en behoeft nog verdere uitwerking. Zeker ook v.w.b. de structuur. Ook de REC's participeren in het al genoemde plan. De contacten met en vanuit REC-3 zijn incidenteel. Ook JGZ participeert in het al genoemde plan. JGZ biedt vele diensten aan, waarvoor betaald moet worden. JGZ participeert in de VO-scholen. De provincie speelt een sterk stimulerende en faciliterende rol. De gemeenten opereren beleidsrijk en zijn actief via leerplicht (in zorgteams), het mogelijk maken van voorzieningen, het jeugdbeleid en het betrekken van partners bij werkgroepen.
Netwerk: eerste schil	OP WSNS-niveau zijn actieve verbanden met GGD, SBD en VO. VO heeft contacten met PO, GGD, leerplicht, gemeente, provincie, JGZ, REC, politie en ROC.
Netwerk: tweede schil	Op dit niveau is sprake van dezelfde samenwerking als in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Op dit niveau is sprake van dezelfde samenwerking als in de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Op dit niveau is sprake van dezelfde samenwerking als in de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	Regie vanuit de samenwerkingsverbanden in PO en VO. De toenemende rol van de gemeente als initiator en regisseur werkt positief. Over all de tot nu toe gerealiseerde samenwerking.
Hindernissen voor samenwerking	De veelheid aan partijen en regels maakt de regie lastig.
Resultaten tot nu toe (successen)	Goede afspraken over de overdracht van PO naar VO. Project VMBO met MBO voor 15+ leerlingen. De tot nu toe gezette stappen in de sfeer van samenwerking.
Wat is nodig?	Realiseren van '1 kind - 1 plan' met het reguliere onderwijs als regisseur. Een loket t.b.v. aanvullende expertise en JGZ. Effectievere organisatie van een doorgaande lijn van PO, VO en MBO. Afstemming van de indicatieprocedures. De stimulerende rol van gemeenten en provincies.

SWV - VO nummer:	4.02
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	De brede problematiek en een toenemend aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In de PO-leeftijd is geen sprake van wachtlijsten en thuiszitters. REC-4 kent een wachtlijst.
Omvang gedragsproblemen	Op WSNS-niveau wordt gewezen op 32 leerlingen die werden besproken in het PCL (geldt niet voor geheel WSNS). In VO bespreekt het consultatieteam 100 leerlingen per jaar. Het OPDC werkt met 200 leerlingen.
Kernpunten samenwerking	Op WSNS-niveau kent het ene SWV een bovenschoolse zorgstructuur. Het andere SWV investeert vooral in onderwijs op maat en schoolontwikkeling. de coördinatoren van de SWV-en overleggen regelmatig. Het lukt steeds beter om leerlingen in het PO te handhaven. Met JGZ en gemeente wordt samengewerkt rond individuele leerlingen. In het VO is de zorgstructuur bovenschools georganiseerd. Er is een consultatieteam met een brede samenstelling: VO, REC, leerplicht, JGZ, daghulp, ROC, time-out en politie. Er vindt zes maal per jaar overleg plaats met REC 3. Het OPDC werkt met 200 leerlingen en verzorgt de time-out functies evenals het dienstencentrum t.b.v. onderzoek en indicatie. Het Bureau Jeugdzorg is partner in de zorgstructuur van het VO, maar niet in die van PO. Ook de gemeente speelt een actieve rol in de zorgstructuur VO. Dat is niet het geval in het PO. Leerplicht vervult een actieve, preventieve rol in alle scholen voor VO. Dit ook t.a.v. de thuiszittende leerlingen. Via GOA is schoolmaatschappelijk werk beschikbaar en wordt bijgedragen aan het OPDC. PO en VO maakten afspraken over de overdracht per school. Vanuit WSNS geen samenwerking met SWV VO. In PO en VO zijn de SWV-en de regisseurs. JGZ en provincie werken samen aan regie JGZ.
Netwerk: eerste schil	Op WSNS-niveau is sprake van verbindingen tussen GGD, SBD, VO, REC, provincie, SMW. Op VO-niveau werken samen: gemeente, leerplicht, JGZ, dagzorg, REC, praktijkonderwijs, ROC, time-out, politie, GGD, PO, provincie. JGZ kent verbanden met gemeente, provincie, GGD, REC en VO.
Netwerk: tweede schil	Zoals in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Zoals in de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Zoals in de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	Versterking van het primaire proces van scholen werkt het meest preventief.
Hindernissen voor samenwerking	De sterke groei van het aantal kinderen met gedragsproblemen. Vanuit JGZ wordt aangegeven dat met de komst van de wet JGZ het zicht op de doorgaande lijn is verbroken, mede doordat de regie bij de ouders/het kind is terecht gekomen.
Resultaten tot nu toe (successen)	De consultatieteams in het VO. Inzet leerplicht t.b.v. VO. OPDC met 3 functies is een succes. Gezamenlijk aanpak VO - ROC is een succes. JGZ ingezet in de zorgstructuur van het VO. Initiatiefrijke gemeente. Politie in zorgstructuur VO. Goede aanpak in PO.
Wat is nodig?	OP WSNS-niveau wordt gepleit voor maatschappelijk werk in de zorgstructuur. In VO samenwerking richten op preventie. Krachten meer bundelen op regionaal niveau. Meer laagdrempelige voorzieningen via JGZ beschikbaar maken. Werken aan competenties van leerkrachten, docenten en hulpverleners.

SWV - VO nummer:	4.03
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Een groeiend aantal jongeren met gedragsproblemen. Er is ook sprake van een meer complexe problematiek. In het VO is dan nog sprake van een heftige problematiek in de bovenbouw van het VMBO in Meppel.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	WSNS rapporteert wachtlijsten in Cluster 4 (Ambelt) en een andere deelregio. Dit heeft geen thuiszitters tot gevolg (omvang lijsten circa 320 leerlingen).
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Deze regio bestrijkt delen van Drenthe en Overijssel. Binnen WSNS is de zorgstructuur goed ontwikkeld. Deze sluit aan op integraal jeugdbeleid met als partners JGZ, GGD, leerplicht, gemeente, welzijn, politie en onderwijsachterstandenbeleid. De afstemming PO - VO is nog in ontwikkeling m.n. t.a.v. overdracht zorgdossiers via IB-ers en zorgcoördinatoren. PO ervaart als probleem bij inzet van JGZ dat altijd via een verwijzende tussenschakel wordt gewerkt. De zorgstructuur in het VO is vergelijkbaar met die in het PO. Er is daarnaast een goede samenwerking met de clusters 3 en 4. In het VO werkt een preventieteam waarin samenwerken: JGZ, AMW, RMC, gemeente Steenwijk, ROC en time-out voorziening. In Hoogeveen is daarnaast nog de zorgkoepel actief, waarin JGZ, AMW, RMC, alle scholen en regionale organisaties, onder gemeentelijke regie opereren. De inzet van JGZ is per provincie geregeld en daardoor per deel-regio verschillend georganiseerd. Alle betrokken gemeenten ontwikkelden beleid. Er is sprake van een actieve en coördinerende rol in de samenwerking vanuit het gemeentelijk georganiseerde jeugd- en onderwijsachterstandenbeleid. Het gegeven dat de diverse regio's zeer divers zijn samengesteld is een groot probleem (RMC, VO, WSNS, JGZ). Het REC werkt intensief samen met VMBO Meppel.
Netwerk: eerste schil	Op dit niveau is sprake van brede samenwerking in PO en VO met JGZ, GGD, leerplicht, gemeenten, welzijnsinstellingen, politie. Rondom het REC werken samen JGZ, VO en gemeente. Jeugdzorg en gemeente opereren in ditzelfde brede netwerk.
Netwerk: tweede schil	De samenwerking is op dit niveau gericht op PO, VO, JGZ, REC en gemeente en provincie.
Netwerk: derde schil	WSNS werkt samen met JGZ en welzijnswerk. Het VO daarnaast nog met GGD, leerplicht, politie en gemeente. Jeugdzorg en gemeente opereren in ditzelfde netwerk.
Netwerk: vierde schil	Een initiatiefrijke rol van de gemeenten t.b.v. de samenwerking in het kader van jeugdbeleid.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	De grote verschillen in de verschillende regio's. De geringe regie tussen gemeente en provincie. Projectstatus van veel voorzieningen bedreigt de continuïteit. JGZ wordt per provincie anders ingevuld. Kennis en kunde bij verwijzende scholen.
Resultaten tot nu toe (successen)	De in PO en VO gerealiseerde zorgstructuren. De met de gemeenten gevonden aansluiting. De gezamenlijke aanpak van REC en VMBO. De preventieve inzet van JGZ t.b.v. de zorgstructuur SWV. De organisatie en samenwerking rondom de SWVen.
Wat is nodig?	Meer omvattende samenwerking regelen via de nabijheid van voorzieningen. Leg de regierol bij één partij, bijvoorbeeld de gemeente.

SWV - VO nummer:	5.0
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Bredere problematiek. Waargenomen wordt dat indringende gedragsproblemen zich op steeds jongere leeftijd voordoen. Veel cluster 4.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Enkele leerlingen zitten thuis in PO. In VO zijn dat er enkele tientallen (deels ZMOLK-ers).
Omvang gedragsproblemen	De problematiek groeit. Op dit moment bezoeken 72 leerlingen cluster 4 scholen. Gewoon Anders verzorgt onderwijs gekoppeld aan psychiatrie voor 40 leerlingen.
Kernpunten samenwerking	Op WSNS-niveau functioneert sinds 2004 1 loket, als bovenschoolse voorziening waarin het SWV samenwerkt met Bureau Jeugdzorg, GGD, Gewoon Anders en SBD. De scholen voor PO doen in toenemende mate een beroep op externe partners zoals de JGZ. De overgang van PO naar VO is beleidsmatig en met een protocol onderbouwd. In ontwikkeling zijn ZAT's met vertegenwoordigers van JGZ, SMW en GGZ. In het VO is de door de besturen opgerichte Stichting Leerlingzorg Almere actief. Deze voert de zorg uit voor alle scholen. In deze structuur participeren: PO en VO, PCL, OPDC, time-out project, programma voorkoming voortijdige schooluitval, ROC. Er wordt goed samengewerkt met REC, Gewoon Anders, JGZ en gemeente. Deze Stichting heeft ook de regie. JGZ levert zogenaamde 'spilfunctionaris' in de ZAT's in het VO. Binnenkort wordt gestart met inzet van JGZ vanuit in te richten loket voor PO. Gemeente Almere nam meerdere initiatieven gericht op de verbetering van de samenwerking. Er is beleid geformuleerd en in een actieve Regiegroep Jeugdbeleid participeren alle relevante partijen. Ontwikkeld worden OuderKindCentra. Multidisciplinaire teams o.l.v. een zorgcoördinator voor vroege diagnose en een gezamenlijke aanpak. Alle regionale partners werken hieraan mee. Deze teams worden gekoppeld aan 1 loket. De gemeente wil de regie.
Netwerk: eerste schil	Er is sprake van een actief netwerk waarin participeren: PO, VO, Gewoon Anders, Gemeente, Bureau Jeugdzorg, JGZ, SBD, GGZ, REC. Op REC-niveau nog aangevuld met contacten met jeugdzorginstellingen en psychiatrie.
Netwerk: tweede schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil. Aangevuld met contacten met de provincie.
Netwerk: vierde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil. Aangevuld met contacten met de provincie.
Stimulansen voor samenwerking	De gemaakte vorderingen en het gegeven dat velen samenwerking willen. De tot nu toe gerealiseerde samenwerking vormt een goede basis om verder te gaan.
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	Loket leerlingenzorg Almere. De structuur rond de Stichting Leerlingzorg. Gewoon Anders is een succes.
Wat is nodig?	Een regelvrije zone zonder beperkende en tot bureaucratie leidende regelgeving.

SWV - VO nummer:	5.02
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	cie startte een 3 jarig traject dat tot doel heeft een Dit geldt ook voor de psychiatrische problemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	WSNS meldt wachtlijsten bij cluster 4. Gemiddeld zitten jaarlijks 5 kinderen thuis. PO en VO kennen wachttijden voor aanvullend onderzoek. In het VO komt thuiszitten niet of nauwelijks voor.
Omvang gedragsproblemen	Deze regio kent 70 leerlingen met een cluster 4 indicatie.
Kernpunten samenwerking	In het WSNS-verband vindt regelmatig overleg plaats met de REC-scholen, over indicatiestelling, toelatingsprocedures en AB. Tweemaal per jaar vindt overleg plaats met het VO (beheersmatig en organisatorisch). Daarnaast is sprake van afstemming rond de overgang van PO naar VO. V.w.b. overdracht van speciaal naar VO loopt dit goed. Verder nog te ontwikkelen. In het VO werd in samenwerking met REC-4 een trajectklas geregeld. Dit gebeurt alleen nog in VO vanwege de intensiteit van de contacten REC-VO en het geringere aantal cluster 4 leerlingen in PO. JGZ (op provinciaal niveau geregeld) investeert gedurende 1 jaar in de 'ketensamenhang'. De provincie startte een 3 jarig traject dat tot doel heeft een betere afstemming te realiseren rondom jongeren met gedragsproblemen. De samenwerking ontbeert regie. Zowel gemeenten als provincie lijken de regierol op te gaan pakken. JGZ rapporteert dat de samenwerking met het VO goed verloopt op het niveau van de individuele scholen.
Netwerk: eerste schil	In WSNS-verband is sprake van samenwerking met VO, REC's, JGZ, psychiatrie en gemeente. In het VO is sprake van vergelijkbare samenwerking, nu met PO als partner.
Netwerk: tweede schil	Samenwerking met REC's speelt hier een rol. Daarnaast werken REC's samen met JGZ.
Netwerk: derde schil	WSNS en JGZ werken samen.
Netwerk: vierde schil	Op bestuurlijk niveau is sprake van overleg van PO, VO en REC. Ook met gemeenten en provincie.
Stimulansen voor samenwerking	De gerealiseerde samenwerking wordt door partijen positief gewaardeerd. Iedereen erkent de noodzaak van samenwerking.
Hindernissen voor samenwerking	De ontbrekende regie.
Resultaten tot nu toe (successen)	De initiatieven rondom samenwerking, ook al werden nog geen concrete vormen van samenwerking gerealiseerd. Samenwerking VO - REC-4 rond trajectklas. Samenwerking VO - gemeente.
Wat is nodig?	De voornaamste oorzaak van succesvolle samenwerking is sturend management met visie. Regie op regionaal niveau. Bureaucratie dient te worden voorkomen door goede afstemming van beleid onderwijs, zorg, jeugdzorg.

SWV - VO nummer:	5.03
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Het aantal leerlingen met gedragsproblemen stijgt. De intensiteit van de problematiek neemt toe.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	PO kent een wachtlijst bij verwijzing naar cluster 4. Voor autisme bevat deze 29 leerlingen. VO kent dezelfde wachtlijst. Deze heeft nauwelijks thuiszitters tot gevolg.
Omvang gedragsproblemen	De problematiek groeit.
Kernpunten samenwerking	De gezamenlijke zorgstructuur is in het PO in ontwikkeling. Gestimuleerd door de provincie wordt in samenwerking met Bureau Jeugdzorg en REC een gezamenlijk loket ingericht. De IB-er zal als casemanager gaan functioneren. De regie ligt binnen het SWV. JGZ functioneert in de scholen via het SWV. Via de buurtnetwerken wordt de meer integrale jeugdproblematiek besproken in het kader van 'preventie en vroeghulp'. Elke school voor VO kent een ZAT. De samenstelling varieert per school. Partners zijn: LWOO, zorgcoördinator, orthopedagoog, politie, JGZ, Bureau Jeugdzorg. Is meer zorg nodig dan komt de PCL in beeld. Het REC participeert in de PCL. Samen met gemeente werd beleid geformuleerd t.a.v. risicoleerlingen. Dit heeft individuele trajecten tot gevolg met gebruikmaking van maatwerk, trajectklas en dagtrainingscentrum. De regie ligt vanuit het onderwijs bij VO en REC-4, vanuit jeugdbeleid en leerplicht bij de gemeente en vanuit jeugdzorg bij Bureau Jeugdzorg en provincie. Er vindt onderlinge afstemming plaats. Breakpoint is een netwerkorganisatie in de stad die 30 organisaties verenigt. In deze netwerkorganisatie worden leerlingen "ingebracht" en vindt bespreking en afstemming plaats.
Netwerk: eerste schil	In het WSNS-verband worden contacten onderhouden met JGZ en Bureau Jeugdzorg. In het VO spelen een rol: REC, gemeente, Bureau Jeugdzorg, JGZ en DTC.
Netwerk: tweede schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	De sterke rol van de gemeente Lelystad wordt benadrukt in het kader van 'jeugd en veiligheid'. De provincie vervult een gewaardeerde rol in de regie van de geïndiceerde jeugd.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	In het WSNS-verband: de preventieve vroeghulp en de samenwerking met JGZ, de actieve buurtnetwerken. In het VO functioneren de ZAT's goed. Ook de 'spilfunctionaris' van het Bureau Jeugdzorg is een succes. Het Signaleringsoverleg 12+ (Breakpoint). Trajectklas en samenwerking met REC-4. Het Dagtrainingscentrum.
Wat is nodig?	Informatie! Maak privacy ondergeschikt aan het belang van het kind. Verbetering overdracht PO - VO. Alle afzonderlijke initiatieven van OC&W qua bekostiging verbinden aan gezamenlijke inzet met VO, REC, Bureau Jeugdzorg en anderen.

SWV - VO nummer:	6.01
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	De brede problematiek en een toenemend aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	WSNS meldt een wachtlijst voor JGZ, maatschappelijk werk en REC-4. Dit heeft geen wachttijden tot gevolg, maar wel zwaardere problemen voor PO.
Omvang gedragsproblemen	Het SWV VO meldt jaarlijks 25 leerlingen met een cluster 4 indicatie.
Kernpunten samenwerking	In WSNS verband gaat het komende schooljaar een zorgnetwerk van start waarin participeren: IB-er en directeur scholen, leerplicht, JGZ en mees-tal ook maatschappelijk werk en politie. Dit wordt per school georganiseerd. Dit zorgnetwerk wordt probleemeigenaar. De afstemming met het VO is vatbaar voor verbetering. In het SWV VO zijn zorgteams op de scholen waarin samenwerken: zorgcoördinator school, JGZ, politie, leerplicht en maatschappelijk werk. Bovenschools functioneert daarnaast een jeugdhulpteam met dezelfde partners. Ook is een time-out voorzie-ning geregeld. De gemeente neemt beleidsrijke initiatieven en zet in op preventie (vroeghulp) en capaciteit van het maatschappelijk werk. REC, PO en VO overleggen over plaatsing en terugschakelen, maar niet over de zorgstructuur.
Netwerk: eerste schil	Op het niveau van PO en VO is sprake van een netwerk waarin participeren (naast PO en VO): gemeente, leerplicht, JGZ, maatschappelijk werk, bureau jeugdzorg. In het geval van het VO komen daar nog bij politie en REC. Jeugdzorg heeft specifiek nog relaties met gemeente en provincie.
Netwerk: tweede schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	De zorgnetwerken. Time-out voorziening VO. Wijknetwerken t.b.v. preventie via de Brede School.
Wat is nodig?	Meer mogelijkheden voor IB-ers, SMW en JGZ. Algehele regie bij de gemeente leggen en de regie per school bij de SWV-en leggen.

SWV - VO nummer:	7.01
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Het aantal leerlingen met gedragsproblemen stijgt en de intensiteit neemt ook toe. Dit geldt voor zowel PO als VO.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	WSNS rapporteert een wachtlijst voor indicatie door het RIAGG. Dit heeft geen thuiszitters tot gevolg, wel zwaardere problematiek in het PO. Het SWV-VO kent geen wachtlijsten en thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In het WSNS verband is de zorg per school georganiseerd. Recent is contact gezocht met JGZ voor nadere afstemming. In Enschede is de zorgstructuur breed georganiseerd, via de IB-ers. SBO coördineert. Per school functioneert een ZAT met deelname van JGZ en SMW. Er is een afspraak met VO over de overdracht van gegevens, maar niet specifiek gericht op zorgdossiers van leerlingen met gedragsproblemen. Het SWV-VO kent een zorgplatform met meerdere partners. In Hengelo start volgend jaar een time-out voorziening. SWV-VO zet de reboundmiddelen in t.b.v. de zorgstructuur op centraal niveau. JGZ participeert in de zorgstructuur VO. Vanuit het VO wordt intensieve samenwerking gemeld met vooral de gemeente Enschede. Met het REC wordt vier maal per jaar overlegd. Er wordt alleen informatie uitgewisseld. De samenwerking met het ZMOK is intensief. De samenwerking tussen REC - PO - VO beperkt zich tot overleg over plaatsing en terugplaatsing. De gemeente meldt een goed ontwikkelde netwerkstructuur van 0 t.m. 23 jaar, met voor de 0 t.m. 12 jarigen buurtnetwerken waarin verschillende partners samenwerken. In de nabije toekomst komen er wijkzorgteams met als partners onder meer: AMW, JGZ, Bureau Jeugdzorg, politie, leerplicht. Er komt een verbinding met de structuren van PO en VO.
Netwerk: eerste schil	PO, VO, JGZ, AMW en gemeenten werken samen. Het VO daarnaast nog met politie en leerplicht. REC, PO en VO wisselen onderling informatie uit. JGZ is betrokken bij alle partijen. Gemeente heeft het breedste netwerk met ook nog justitie, RIAGG, ATC. Het REC heeft daarnaast nog een relatie met sport en jongerenwerk.
Netwerk: tweede schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	De positieve cultuur in Enschede.
Hindernissen voor samenwerking	Op WSNS niveau wordt aangegeven dat de voorbereidende werkzaamheden t.b.v. AB niet in verhouding staan tot het aanbod.
Resultaten tot nu toe (successen)	De instelling en organisatie van het SWV-VO. De gezamenlijke organisatie van het time-out project. De vangnetstructuur in Enschede. Lokaal goed beleid en brede participatie in de keten maakt dat er geen kind tussen wal en schip valt (JGZ). ZAT's in het PO.
Wat is nodig?	Eén regionaal loket voor alle vormen van indicatiestelling.

SWV - VO nummer:	8.03
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Een stijgend aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Het WSNS verband en het REC: geen wachtlijsten. Het VO rapporteert enkele thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Het REC meldt 250 indicaties voor de rugzak.
Kernpunten samenwerking	In het PO is de zorgstructuur zowel in de scholen als op het niveau van het SWV, in ontwikkeling. De intentie is om samen te gaan werken met het VO en de REC's. De huidige partners zijn vooral maatschappelijk werk, JGZ en GGZ. De regie voor samenwerking ligt bij de coördinator van het SWV. Er zijn nog weinig contacten met andere partners. De veelheid van partijen vormt een belemmering. Voorzieningen zoals voor VO, zijn er niet voor de leerlingen van het PO. Het SWV-VO kent 4 scholen die tot voor kort nog erg autonoom functioneerden. Inmiddels is er sprake van een gezamenlijk zorgplan. Er zijn vele voorzieningen voor VO-leerlingen via REC en JGZ. JGZ en REC gingen met een project van start dat tot doel heeft koppeling van rugzak en PGB. Door de regelgeving (WEC/LGF/PGB) verloopt dit project moeizaam.
Netwerk: eerste schil	WSNS, SMW, JGZ en GGZ werken samen. Het VO heeft dezelfde partners. De gemeente heeft daarnaast nog een relatie met de provincie.
Netwerk: tweede schil	Op dit niveau is sprake van een netwerk met: REC, Bureau Jeugdzorg, JGZ, SMW, GGZ, gemeente, LVG (AWBZ instelling), MEE, politie, provincie en diverse landelijke projecten (Herstart).
Netwerk: derde schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de tweede schil.
Netwerk: vierde schil	Een situatie vergelijkbaar met die van de tweede schil.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	De veelheid aan betrokken partijen. Gebrek aan centralisering: middelen en beleid zijn nog steeds sterk versnipperd.
Resultaten tot nu toe (successen)	Interne structuur WSNS is op orde. Dit geldt ook voor het SWV-VO. Project 'Eerste hulp bij schoolverlaten'(REC/jeugdzorg) De schakelklas als tijdelijke voorziening. Project 'Horizon' als gezamenlijk onderwijs-zorg-traject. Project 'Herstart' werkt prima. Inzet leerplicht werkt tot tevredenheid.
Wat is nodig?	Vanuit het REC wordt gepleit voor één regionale hoofdaannemer die wordt gekoppeld aan de beschikbare middelen. JGZ pleit voor bundeling van SWV-VO in Achterhoek. JGZ wil ook een hoofdaannemer, maar dan op het niveau van een overheid of een in te richten gezamenlijke voorziening. PGB en REC indicaties koppelen. JGZ en REC indicaties koppelen. Onderzoeken afstemmen en schotten weghalen.

SWV - VO nummer:	9.01
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Wat speelt is de reguliere VO- en PO problematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er lijken geen thuiszitters en wachtlijsten te zijn. Een gesprekspartner vermoedt de registratie door scholen hier als een probleem. Vanuit JGZ wordt een behoorlijk aantal thuiszitters verondersteld.
Omvang gedragsproblemen	JGZ signaleert ongeveer 500 jongeren met meervoudige problematiek. Verder geen cijfers.
Kernpunten samenwerking	In VO functioneren ZAT's op schoolniveau. Er wordt gewerkt aan de opzet van een onderwijszorgcentrum. In PO worden acties ondernomen ter versterking van de zorgstructuur. Er wordt gewerkt aan de opzet van een multidisciplinair zorgplatform. In PO wordt getraind op 'signaleringsfunctie'. De vertegenwoordigde gemeente rapporteert een project "Leren Werken" dat samen met het ROC wordt gerealiseerd. Er is hier ook sprake van een hechte relatie met CWI (i.v.m. doorstroom). De gemeente neemt deel aan de ZAT's. JGZ neemt vanuit een eigen regioplan deel aan zorgplatforms en ZAT's. Er worden experimenten uitgevoerd rondom gezinscoaching en licht ambulante hulp. De ketenbenadering staat centraal. In VO ligt de regie bij het directeurenoverleg. In PO ligt deze bij het managementteam. De gemeente wil sterker initiërend en sturend worden. Daartoe (o.m.) is de visie op jeugdbeleid in heroverweging. Vanuit JGZ is aandacht voor de afstemming van jeugdzorg-jeugdbeleid-onderwijszorg. Deelname van onderwijs aan platform Jeugdbeleid is echter nog minimaal.
Netwerk: eerste schil	De 9 VO-scholen overleggen regelmatig met elkaar. Ook stemmen zij af met WSNS. Vanuit WSNS vindt overleg plaats met andere WSNS-verbanden en met VO. De gemeente (leerplicht) neemt deel aan regulier overleg in scholen en participeert in zorgplatforms. JGZ werkt samen in ZAT's.
Netwerk: tweede schil	Overleg op dit niveau is in VO het meest intensief en gebaseerd op een actieve wederzijdse betrokkenheid. Verder is vooral sprake van verkennende en afstemmende besprekingen. V.w.b. JGZ vooral overleg op niveau van zorg. Dit is niet structureel.
Netwerk: derde schil	Overleg vindt plaats op het niveau van de ZAT's en van het regio-overleg. Ook zorgplatforms spelen hier een rol. JGZ werkt daarbij vanuit een regionale aanpak en heeft dus ook nog met andere partners te maken. Partners vinden elkaar ook in justitieel casus-overleg.
Netwerk: vierde schil	PO en VO functioneren redelijk autonoom en stemmen onderling af. Nog veel ad hoc. De gemeente kent een goede afstemming met CWI en ROC. JGZ functioneert vanuit platform Jeugdbeleid.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	In de regio is geen cluster 4 voorziening. Men maakt gebruik van voorzieningen in omringende gemeenten. Veel afhankelijk van good will van betrokkenen. Er zijn (te) veel vormen van overleg en afstemming: keuzes zijn nodig omdat tijd schaars is.
Resultaten tot nu toe (successen)	De ingestelde ZAT's. De ontwikkeling van een OZC en van het platform onderwijszorg. Samenwerking vanuit gemeente met ROC. Het regioplan Jeugdbeleid en jeugdzorg van het JGZ.
Wat is nodig?	Het autonomie-denken van scholen moet worden doorbroken. Nodig is regionale sturing vanuit regionaal beleid. Het OZC behoeft verdere ontwikkeling. Een betere afstemming met het REC. Verdere expertise ontwikkeling. Verbetering van de registraties (o.a. schooluitval). Intensivering samenwerking onderwijs - jeugdzorg. Ontwikkeling zorgstructuur ROC

SWV - VO nummer:	9.03
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Een stijgend aantal leerlingen met gedragsproblemen. Steeds vaker wordt de rol van ouders als een knelpunt ervaren. Vooral doordat de problematiek niet wordt erkend.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Op WSNS-niveau zijn geen wachtlijsten. In het VO wordt een beperkt aantal thuiszitters gemeld. Er is een wachtlijst voor AB.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In WSNS participeren de besturen van alle scholen en denominaties voor PO. Er is een zorgteam dat via een loket werkt. In dit team werken samen thuiszorg, maatschappelijk werk, GGD, MEE, OBD. JGZ ontbreekt als partner. Het SWV regisseert. Het SWV VO omvat 1 school met meerdere locaties. Iedere locatie heeft een eigen zorgteam. Het SWV beschikt over een orthopedagogisch team dat beschikbaar is voor de zorgteams. Er wordt gestreefd naar een gemeenschappelijk zorgbeleid. Op vier locaties is sprake van intensieve samenwerking met cluster 4 in de 'trajectklassen'. Het Coach Project' voor jongeren met een multi-problematiek verzorgt de begeleiding buiten school. De leerplichtambtenaar houdt wekelijks spreekuur. Nog uit te werken zijn de aansluiting PO - VO en VO met ROC. REC-4 participeert in de zorgstructuur PO. In het VO wordt nauw samengewerkt met de 'trajectklassen'. JGZ is per leerling beschikbaar, maar nog onvoldoende op het niveau van de zorgstructuur. De gemeente stimuleert aansluiting in de zorgketen. De gemeente neemt de regierol t.b.v. de afstemming van jeugdbeleid en jeugdzorg.
Netwerk: eerste schil	WSNS, GGD, REC, MEE, OBD, VO en gemeente ontmoeten elkaar. Voor het VO komen daar nog bij: leerplicht, politie, maatschappelijk werk, jongerenwerk en JGZ.
Netwerk: tweede schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	Een beleidsrijke inzet van de gemeente. Tevreden scholen in het PO. Overzichtelijk SWV VO.
Hindernissen voor samenwerking	De diversiteit aan organisaties betrokken bij deze problematiek, die (deels) hetzelfde doen.
Resultaten tot nu toe (successen)	Laat impulsen gericht op PO altijd via het SWV verlopen. Alle besturen PO in een SWV. De in het PO gerealiseerde zorgstructuur. Samenwerking van REC-4 en VO vermindert het aantal schoolverlaters. Het is de gemeente gelukt om voor alle leerlingen onderwijs in de eigen stad te realiseren.
Wat is nodig?	Stem de indicatiestellingen op elkaar af. Impulsen in de vorm van middelen altijd oormerken en inzetten via de SWV-en.

SWV - VO nummer:	10.1
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Een groeiend aantal leerlingen met gedragsproblemen manifesteert zich op steeds jongere leeftijd.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er is een wachtlijst REC-4 van nu 300 leerlingen.
Omvang gedragsproblemen	REC-4 werkt nu met 1360 leerlingen. Dit aantal stijgt snel.
Kernpunten samenwerking	Het WSNS-verband kent een zorgstructuur per SWV. Met gemeente en SMW getracht een sluitende structuur te ontwikkelen. In dit streven wordt nu samengewerkt met REC, JGZ, GGD, gemeente en maatschappelijk werk. De bovenschoolse zorgstructuur is per buurt georganiseerd. Deze 20 buurtnetwerken hebben een gezamenlijk plan. Partners zijn: school, GGD, gemeente, peuterspeelzaal en politie. De regie ligt op het niveau van het SWV. In het VO wordt de zorg georganiseerd in een SWV dat de gehele regio bestrijkt. Alle scholen voor VO participeren hierin. Het SWV bepaalt het beleid en de inzet t.b.v. de scholen geschiedt vanuit de centrale OPDC. Er is een time-out voorziening.en er is bovenschoolse opvang voor vooral VMBO-leerlingen. In de scholen zijn er zorgklassen voor de lichtere ondersteuning. Alle scholen hebben een preventieteam dat beoordeelt welke zorg een leerling nodig heeft. Dit team organiseert deze zorg ook. De samenwerking met REC-4 komt nog niet van de grond. Via de preventieteams is JGZ in alle scholen aanwezig. Partners zijn: VO, leerplicht, JGZ, GGD en diverse partijen op afroep. De gemeente streeft naar integraal beleid, maar heeft daar de organisatie nog niet op aangepast.
Netwerk: eerste schil	Er is een verband van WSNS, VO, GGD, SMW, REC, JGZ en gemeente. Op het niveau van het VO nog aangevuld met leerplicht en politie.
Netwerk: tweede schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	We kennen elkaar. Beleidsrijk en breed samengesteld SWV VO: goede structuur en deskundigheid, ieder doet mee.
Hindernissen voor samenwerking	De relatie tussen JGZ en PO/VO is nog kwetsbaar.
Resultaten tot nu toe (successen)	Samenwerking met de denominaties is zeker op de werkvloer prima. PO en VO werken constructief samen. Trots op werkwijze SWV VO
Wat is nodig?	De voorkeur gaat uit naar sturing van de zorg per regio. Met de regie bij het reguliere onderwijs. OC&W moet ophouden met centrale regelgeving die de regionale beleidsruimte belemmert. Organiseer de zorg niet per sector, maar integraal.

SWV - VO nummer:	10.2
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Een sterk groeiend aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Bij verwijzing naar cluster 4 is er een wachtlijst. Dit geldt ook voor verwijzing naar JGZ.
Omvang gedragsproblemen	De gemeenten Hardenberg en Ommen hebben niet dezelfde aanpak. In Hardenberg is de zorgstructuur op WSNS-niveau gericht op de zorg per school. Elke school heeft een zorgteam dat bestaat uit IB, JGZ en SBD. Voor het SWV participeert de JGZ in de PCL. In Ommen is de zorgstructuur in het WSNS-verband georganiseerd per SWV. De IB-ers van de scholen werken nauw samen. Er is sprake van overleg met SBD en JGZ. In het VO omvat het SWV 2 gemeenten. De zorg is georganiseerd per school. Iedere school heeft een zorgteam met als partners het Bureau Jeugdzorg, leerplicht en JGZ. PO en VO overleggen structureel met elkaar. Wat dit betreft is sprake van een samenwerkingsovereenkomst. Samen met REC-4 wordt gewerkt aan een cluster 4 locatie en een bovenschoolse time-out voorziening. REC-4 is niet expliciet gericht op samenwerking. De gemeente Hardenberg vervult een regierol t.b.v. de coördinatie van het jeugdbeleid. Via 'Kansnetwerk '0 t.m. 12 jarigen' zijn er brede netwerkbijeenkomsten. Het kernteam zorg sluit met meerdere partners aan op het schoolpreventieteam. Partners zijn: Bureau Jeugdzorg, politie, AMW, JGZ, leerplicht, straathoekwerk. In Ommen wordt vanuit het 'KANS project' integraal beleid ontwikkeld.
Kernpunten samenwerking	Er is sprake van een netwerk waarin participeren: WSNS, JGZ, SBD, leerplicht, JGZ, PO, VO, SMW, gemeente, politie.
Netwerk: eerste schil	Er is sprake van een netwerk waarin participeren: WSNS, JGZ, SBD, leerplicht, JGZ, PO, VO, SMW, gemeente, politie.
Netwerk: tweede schil	Er is sprake van een netwerk waarin participeren: WSNS, JGZ, SBD, leerplicht, JGZ, PO, VO, SMW, gemeente, politie.
Netwerk: derde schil	Er is sprake van een netwerk waarin participeren: WSNS, JGZ, SBD, leerplicht, JGZ, PO, VO, SMW, gemeente, politie.
Netwerk: vierde schil	Er is sprake van een netwerk waarin participeren: WSNS, JGZ, SBD, leerplicht, JGZ, PO, VO, SMW, gemeente, politie.
Stimulansen voor samenwerking	Zowel in PO als VO ligt de regie bij de SWV-en. De beleidsrijke regierollen van de gemeenten.
Hindernissen voor samenwerking	De verzorging van de AB in het PO verloopt nog moeizaam. Preventieve AB ontbreekt.
Resultaten tot nu toe (successen)	De afstemming van PO en VO. In Ommen werkt de structuur met coördinatie via JGZ goed. In het VO zijn de preventieteams en het KANS-netwerk een succes.
Wat is nodig?	Het is belangrijk om een positieve houding te realiseren t.o.v. samenwerking. Maak de regio via het PO en het VO verantwoordelijk voor de regionale leerlingzorg. Maak van het REC een aanvulling op de zorgstructuur i.p.v. de huidige autonome rol.

SWV - VO nummer:	11.2 en 11.3
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Deze regio heeft de kenmerken van een "plattelandsregio". De aangetroffen problematiek is breed en divers.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Over het algemeen is er voor iedere jongere een plek; geen wachtlijsten, wel wachttijden voor indicatie.
Omvang gedragsproblemen	Vanuit RMC wordt geschat 750 - 1.000 leerlingen, vooral voortijdige schoolverlaters. Verder geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Er is een sterke samenhang met de stuurgroep samenwerking onderwijs-jeugdzorg, die gericht is op de gehele achterhoek. Ook de gemeente Berkelland behoort tot deze regio. Hier richten alle partijen zich echter op de ontwikkeling van lokale netwerken en trok men zich terug uit de regionale samenwerking. In VO heeft elke school een ZAT en een schoolconsultatieteam waarin samenwerken orthopedagoog, maatschappelijk werk, jeugdzorg, GGD en leerplicht. Op afroep ook anderen. Er functioneert sinds kort een schakelklas als time-out functie in Oost Achterhoek. In Doetinchem is een OPDC met time-out (rebound) functie. In PO wordt sterk ingezet op preventie. Dit door de interne schoolstructuur en de ontwikkeling van Jeugdzorg Adviesteams (i.s.m. JGZ) direct gerelateerd aan de PCL-functie. V.w.b. het RMC is vooral de aansluiting op de arbeidsmarkt een probleem. Vooral de voortijdige schoolverlaters in de leeftijdsklasse 18 t.m. 23 jaar, betreft dit. JGZ richt zich op eerste hulp bij schoolverzuim en kleine criminaliteit. Over all is er geen duidelijke regie. Ook convenanten ontbreken. Partners weten elkaar te vinden, maar het ontbreekt aan afstemming en bestuurlijke inbedding. Dit maakt voor sommige jongeren voorzieningen niet of lastig bereikbaar.
Netwerk: eerste schil	De SWV-en zitten in de stuurgroep onderwijs-jeugdzorg. Er vindt vanuit de SWV-en afstemming plaats met PO en VO. De schoolzorgcoördinatoren hebben een overleg. Op casusniveau weten partijen elkaar goed te vinden.
Netwerk: tweede schil	VO en REC werken structureel samen. REC 4 ontwikkelt een voorziening in Doetinchem. REC en RMC overleggen incidenteel. REC en jeugdzorg overleggen via en in diverse trajecten. Veel overleggen rond casussen en indicaties.
Netwerk: derde schil	RMC en gemeenten (leerplicht) zijn "partners" in beleidstrajecten. Voor het overige zijn contacten vooral project- en trajectgebonden.
Netwerk: vierde schil	Communicatie met lokale overheden is beperkt. PO en VO vinden dat lokale overheden te weinig visie hebben en onvoldoende de regie nemen. Er zijn geen convenanten op dit niveau. JGZ wordt vooral provinciaal aangestuurd: aansluiting met onderwijs kan beter.
Stimulansen voor samenwerking	De resultaten die op een uitvoeringsniveau worden geboekt.
Hindernissen voor samenwerking	Een poging om tot duidelijkheid te komen door de ontwikkeling van een masterplan, werd door de gemeenten niet ondersteund. Het gebrek aan sturing. De financieringsstromen sluiten niet aan op de zorgstructuur. Alle scholen hebben te maken met meerdere gemeenten. Diverse en verschillende indicatietrajecten. Verkokerd beleid, zowel van PO en VO als van JGZ, justitie, onderwijs,… Instellingen die teveel de eigen autonomie nastreven. Huisvestingsproblematiek OPDC en rebound.
Resultaten tot nu toe (successen)	Verschillende projecten. Het OPDC De samenwerking op uitvoeringsniveau. De aandacht voor zorg op maat. De Achterhoekse schakelklas.
Wat is nodig?	Meer aandacht voor preventie. Van projecten naar trajecten. De aansluiting van vraag en aanbod beter regelen. Ontwikkeling van een digitaal overdrachtsdossier. Van deelsubsidies naar integraal zorgbeleid. Betere positionering school maatschappelijk werk.

SWV - VO nummer:	11.4
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	De gedragsproblematiek wordt beschreven als "normaal". Er is geen specifieke problematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Alleen het REC ziet een wachtlijst rondom het indicatietraject. Er zijn geen thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	3% leerlingen SBO; 1% leerlingen ZMOK.
Kernpunten samenwerking	In VO probeert men zoveel mogelijk de problemen op schoolniveau op te lossen. Bij vastlopen is er het OPDC en bestaat de mogelijkheid van time-out. Ook zijn er opvangmogelijkheden voor 3 en 4 VMBO. (samenwerking met scholen Arnhem) JGZ participeert in de ZAT's die op schoolniveau zijn ingericht. In PO aandacht voor sociale vaardigheidstraining en toerusting van leerkrachten. Hier is geen brede PCL en ook geen maatschappelijk werk op school. Het WSNS-netwerk is dekkend. Op REC-niveau zijn er geen lokale steunpunten. De samenwerking op het niveau van PO en VO is vooral gericht op een soepele doorstroming. Ieder draagt zijn steentje bij. Er zijn op dit niveau weinig problemen. De onderlinge waardering is groot. Er zijn op dit moment geen concrete plannen in het kader van WSNS+ of rebound. Het REC participeert vooral op afroep en heeft geen specifieke regionale projecten.
Netwerk: eerste schil	Op het niveau van PO en VO is sprake van goede interne netwerken. O.m. vanuit directieplatform ZORG. Dit overleg omvat ook de uitwisseling van informatie tussen PO en VO. Met het REC is nog geen sprake van structurele samenwerking. REC neemt wel deel aan overleg.
Netwerk: tweede schil	Alle overleg vindt op individueel niveau plaats.
Netwerk: derde schil	Jeugdzorg participeert in ZAT's. In deze schil is vaak sprake van beschikbaarheid op afroep. Sommige ondersteuners kennen een structurele samenwerking met het PO.
Netwerk: vierde schil	Gesprekspartners melden een matige betrokkenheid vanuit de gemeentes.
Stimulansen voor samenwerking	Diverse convenanten afgesloten met partners. Op een uitvoerend niveau weet men elkaar in het algemeen te vinden. Deze regio is een natuurlijk regiogebied v.w.b. begrenzingen. Dat schept duidelijkheid.
Hindernissen voor samenwerking	De matige betrokkenheid van de gemeentes. Een gebrek aan tijd en onduidelijkheid over de vraag wie telkens weer het voortouw neemt.
Resultaten tot nu toe (successen)	In VO diverse convenanten (niet met alle partners); De opgezette rebound en de uitbreiding van de expertise van het OPDC. In PO het begeleidingstraject 'drukke kinderen' en het scholingstraject voor leerkrachten. Het REC kent een convenant met enkele scholen rond de aanpak van autistische leerlingen.
Wat is nodig?	De verschillende wetgevingen beter op elkaar afstemmen. Doorbreken van het denken in eilandjes. De ontwikkeling van een digitale databank. Vooral meer afspraken op het niveau van individuele leerlingen. Beslist geen nieuwe structuren en commissies. De regie in eigen handen houden van het onderwijs. Verbeterde inhoudelijke afstemming onderling.

SWV - VO nummer:	12.1 en 12.2
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Het gaat om de brede branche van de gedragsproblematiek. Apeldoorn heeft te maken met de typische middelgrote stadsproblematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Thuiszitters vormen geen probleem. Wachtlijsten ontstaan bij plaatsing in cluster 4 en aanbod van JGZ (in beide gevallen door capaciteitsproblemen).
Omvang gedragsproblemen	geen bijzondere problematieken, diversiteit in vraagstellingen.
Kernpunten samenwerking	In de regiegroep OSCAR zijn de scholen voor VO, gemeente, REC en JGZ vertegenwoordigd. Basis wordt gevormd door een bestuurlijk convenant. Wethouder Onderwijs is voorzitter van OSCAR. Men streeft naar een dekkend netwerk van voorzieningen; geen kinderen tussen wal en schip, een sluitende aanpak en regionale arrangementen. Deelnemers zijn zeer betrokken. De regie voor de samenwerking krijgt gestalte binnen OSCAR, waarbij de gemeente kiest voor een sturende rol. Op het niveau van het PO functioneert nog geen Regiegroep.
Netwerk: eerste schil	Alle partijen hebben contact met elkaar. Er is een goede lijn gelegd tussen WSNS en SWV VO. Ook ligt er een relatie met het intergemeentelijk overleg.
Netwerk: tweede schil	OSCAR speelt een centrale rol op dit niveau. Hier werken alle betrokken partijen immers samen. Alle scholen maken deel uit van het netwerk. Diverse nevenvestigingen en trajectklassen.
Netwerk: derde schil	Ook hier vormt OSCAR de spil, daarnaast ook bilaterale kontakten tussen scholen en jeugdzorg.
Netwerk: vierde schil	OSCAR is de spil van het netwerk. Hierin kiest de gemeente voor een eigen politieke verantwoordelijkheid als beleidsmaker.
Stimulansen voor samenwerking	De positieve motivatie om OSCAR te realiseren. Alle partijen hebben elkaar op uitvoeringsniveau gevonden. Er is geen spanningsveld tussen partijen.
Hindernissen voor samenwerking	"Echter hindernissen zijn er niet als je wilt".
Resultaten tot nu toe (successen)	Duidelijke vermindering voortijdige schoolverlaters. Toename van certificering van risicoleerlingen. Korte lijnen zonder dubbele indicatiestellingen. Er wordt samengewerkt en iedereen kent en neemt eigen verantwoordelijkheid daarin. Men is tevreden over de bereikte resultaten en heeft de nodige ambities voor de toekomst. OSCAR functioneert goed.
Wat is nodig?	Huisvesting realiseren voor OSCAR (in ontwikkeling). Wachtlijsten reduceren. Rebound traject optimaliseren. Indicatiestellingen beter afstemmen op keuzemogelijkheden van trajecten (geïndiceerde zorg). Meer financiële armslag door vrijheid van besteding, inspanningsverplichtingen en afrekening op resultaten. OSCAR voor PO.

SWV - VO nummer:	13.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	De "normale" range gedragsproblematiek voor een middelgrote stad. Genoemd worden school- en motivatieproblematiek, voortijdig schoolverlaten, criminaliteit en (on)veiligheid.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn wachtlijsten op de niveaus van REC en JGZ, op de indicatietrajecten. Er is sprake van circa 70 bekende thuiszitters: voortijdig schoolverlaters, gebrekkige doorstroom ROC, complexe vragen, schoolweigeraars.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	In project "Vinger aan de pols" werken lokale partijen samen rondom thuiszitters. Deelprojecten werden opgezet rondom voortijdig schoolverlaten, gerichte hulpverlening VMBO en een netwerk school maatschappelijk werk. In VO functioneren ZAT's op alle scholen. Daarnaast functioneert een centrale opvang, een brede PCL en enkele SOS-groepen (spijbelopvang). Op REC-niveau wordt samenwerking gerealiseerd rondom casussen, is er ambulante begeleiding en is er sprake van opvang rondom schooluitval. JGZ neemt deel aan ZAT's en verschillende overleggen. JGZ sluit ook aan op de buurtnetwerken en Steekt in op PCL niveau in PO. De samenwerking krijgt vorm vanuit gezamenlijke projecten. Heldere convenanten ontbreken nog. In de samenwerking hangt veel samen met "ons kent ons" en goede kontakten.
Netwerk: eerste schil	De circa 23 locaties VO hebben een eigen zorgnetwerk. Op dit niveau neemt REC deel aan overleg. JGZ participeert in ZAT's.
Netwerk: tweede schil	De samenwerking krijgt hier vorm op casusniveau. Waarbij gespecialiseerd aanbod vanuit het REC bestaat. Samenwerking nog niet structureel verankerd.
Netwerk: derde schil	Alle partners functioneren in de zorgnetwerken. Vanuit bovenschoolse voorzieningen, gezamenlijk aanbod en op casusniveau.
Netwerk: vierde schil	Het SWV participeert in verschillende bestuurlijke en organisatorische verbanden. De overige partijen zijn regionaal verankerd. Ondermeer in een stuurgroep regionaal jeugdbeleid.
Stimulansen voor samenwerking	Het gerealiseerde overleg en de ontwikkeltrajecten. Grote betrokkenheid ketenpartners. Een goed zorgnetwerk.
Hindernissen voor samenwerking	Er zijn (te) veel overlegvormen en trajecten met het gevaar dat er te weinig regie is. Lokale overheid vervult geen duidelijke regie. Ook de gezamenlijke besturen doen dat niet. Ingewikkelde dossiervorming, procedures en Wachtlijsten. Onduidelijke rol lokale besturen. Regelgeving rond indicatiestelling. Ontbreken van kennis op uitvoeringsniveau. Ontbrekend zorgbeleid ROC's. Nog onvoldoende zicht op effectieve aanpakken. Regie binnen de organisaties (rol rectoren).
Resultaten tot nu toe (successen)	Er worden gezamenlijk oplossingen gevonden op casusniveau. Een goed zorgnetwerk.
Wat is nodig?	Snelheid van handelen vergroten. Aantal schijven en betrokkenen terugbrengen en zo regie verbeteren. Meer verantwoordelijkheid op schoolniveau. Basaler insteken op schoolniveau, bijvoorbeeld steviger gebruik maken van betrokkenheid en deskundigheid mentoren. Meer gedifferentieerd doelgroepenbeleid. Een duidelijk regioplan als basis voor integrale aanpak (weg van de potjes en projecten!)

SWV - VO nummer:	14.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Normale range van gedragsproblemen zoals voorkomen in middelgrote stad.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Nauwelijks thuiszitters en wachtlijsten. Wel is er sprake van ophoping bij aanmeldingen CvI (lege dossiers).
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In VO is sprake van een uitgebreid netwerk rondom zorg. Alle scholen hebben daarin een ZAT. De prioriteit ligt bij positionering en professionalisering van de zorgcoördinatoren. Er is een breed netwerk school maatschappelijk werk. Dit alles gebaseerd in VO op een breed zorgplan dat ook nog voorziet in: ontwikkeling rebound, opvang en schakelvoorzieningen, centrale rol PCL. Een Centrum voor Opvang en Onderwijs is in ontwikkeling. Op PO-niveau is per stadsdeel sprake van 'school en hulp teams". Er functioneert een netwerk school maatschappelijk werk en er ligt een stevige relatie met de buurtnetwerken. Zorgnetwerken functioneren rondom de school. Op REC-niveau wordt een regionale functie vervuld. Er is een uitgebreid aanbod ambulante begeleiding. Ook zijn er arbeidstrainingstrajecten. Er wordt aangesloten op zorgteams/PCL. De regie van de samenwerking is bestuurlijk geregeld in diverse convenanten. Diegenen die sturen hebben ook bevoegdheden. Met deze convenanten wordt er naar gestreefd geen kind tussen wal en schip te laten vallen. Er is 1 loket voor PO en 1 loket voor VO.
Netwerk: eerste schil	Een netwerk van 14 scholen in VO met een gezamenlijk zorgbeleid. Aansluiting met PO is geregeld. Bestuurlijk platform PO/VO. In PO functioneert een netwerk van 42 scholen. Aansluiting bij WSNS-verbanden in regio. REC vooral op casusniveau betrokken. PO naar VO overgang centraal geregeld.
Netwerk: tweede schil	Netwerk functioneert rondom de thema's 'aansluiting' en 'doorverwijzing'. In VO ook rond ontwikkeling rebound. REC draagt daarnaast zorg voor expertise uitwisseling.
Netwerk: derde schil	Dit netwerk is opgebouwd rond ZAT's en bovenschoolse zorgstructuur (VO-niveau). In PO spelen buurtnetwerken en netwerken van school maatschappelijk werk een belangrijke rol. GGD en JGZ participeren.
Netwerk: vierde schil	VO kent sterke bestuurlijke verbindingen. Overheid speelt hier een sterke rol. In PO wordt regie gevoerd samen met lokale overheid. Er is sprake van overdracht van bestuurlijke bevoegdheden naar schoolbesturen (bijvoorbeeld school maatschappelijk werk).
Stimulansen voor samenwerking	Beschikbare convenanten en de achterliggende wil tot samenwerking. Actieve coördinatoren die kunnen en mogen sturen.
Hindernissen voor samenwerking	Terugtredende overheid heeft tot gevolg minder kwaliteit in sturing en inhoudelijke regie. Indicatietrajecten zijn contraproductief en kosten veel energie. De rol van de ouders m.b.t. CvI indicatie (dossiervorming verloopt moeizaam).
Resultaten tot nu toe (successen)	In VO de ontwikkeling van het Centrum voor Opvang en Onderwijs als bovenschoolse voorziening voor risicoleerlingen. Goede privacyprotocollen. Duidelijke regie.
Wat is nodig?	Duidelijke bekostigingsstructuur met prestatieafspraken. Minder gescheiden deelbudgetten.

SWV - VO nummer:	15.2 en 15.3
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Geen specifieke gedragsproblemen. Het algemene beeld geldt.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	V.w.b. VO is er geen informatie over wachtlijsten en thuiszitters. RMC meldt “hoogstwaarschijnlijk” geen thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen. In VO 10 tot 12 ZMOK verwijzigen jaarlijks. Daarnaast is sprake van 530 rugzakken en 450 Aaptrajecten.
Kernpunten samenwerking	In het Gelders Rivierengebied wordt tot nu toe weinig samengewerkt rond de zorg voor leerlingen met gedragsproblemen. Individuele partijen hebben er wel aandacht voor. In VO is sprake van zorgplannen op schoolniveau. Er is geen OPDC of time-out en dergelijke. Oplossingen worden op schoolniveau gezocht. Geen bijzondere initiatieven. Alle scholen beschikken over ZAT's. Vanuit RMC vindt plaats registratie en coördinatie schooluitval, begeleiding richting startkwalificatie en een trajectgroep voor uitvalleerlingen. Het REC verzorgt ambulante begeleiding.
Netwerk: eerste schil	Ook binnen het SWV is sprake van weinig samenwerking. Er is wel sprake van een afstemmingsoverleg PO-VO. RMC, VO en MBO overleggen met elkaar.
Netwerk: tweede schil	V.w.b. verwijzing naar ZMOK is er een relatie met Oss.
Netwerk: derde schil	Het REC heeft intensief provinciaal contact. Overige partijen incidenteel contact op dit niveau. Relatie Jeugdzorg - Onderwijs nog te weinig op de agenda.
Netwerk: vierde schil	De samenwerking met 2 gemeentes is redelijk actief. Verder passief. Uitzondering vormt het RMC dat intensieve contacten onderhoudt met alle regiogemeentes.
Stimulansen voor samenwerking	Er is afstemmingsoverleg.
Hindernissen voor samenwerking	Regie ontbreekt. Aanbod volgt vraag. Jeugdzorg is nog te weinig gericht op het onderwijs. Er is geen duidelijke kerngemeente die stuurt.
Resultaten tot nu toe (successen)	ZAT's op schoolniveau. Trajectklas voor uitvalleerlingen. Spijbelopvang. Project "Passe-partout" van het ROC, gericht op het voorkomen van voortijdig schooluitval. ZMOK in Tiel.
Wat is nodig?	Ontschotting van zorgmiddelen. Meer beleid en meer sturingskracht van schooldirecties. Meer en beter afstemmingsoverleg. Cultuurverandering. Meer samenwerkingsprojecten. Afstemming met jeugdzorg. Een integrale regionale aanpak. Geld volgt leerling i.p.v. allerlei "potjes".

SWV - VO nummer:	16.1
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	De brede problematiek en een toename van het aantal leerlingen met gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	PO kent geen wachtlijsten. VO rapporteert circa 15 thuiszitters en een wachtlijst van REC Zwolle.
Omvang gedragsproblemen	PO kent weinig aanmeldingen voor clusterscholen. De situatie wordt getypeerd als 'beheersbaar'. In VO kent de PCL 47 leerlingen.
Kernpunten samenwerking	In het PO is de zorgstructuur op orde. Er wordt gewerkt aan het inrichten van 1 loket voor de leerlingzorg, samen met SBD, AB van SBO, maatschappelijk werk JGZ en politie. Op WSNS-niveau wordt nauwelijks nog samengewerkt en afgestemd met JGZ. Het PO kent een zorgcommissie waarin het Bureau Jeugdzorg participeert (niet in Harderwijk). Het SWV moet veelal zelf de regie oppakken. De afstemming met het VO is beperkt. In het VO is de leerlingzorg goed georganiseerd via de Stichting Leerlingenzorg. Het SWV verzorgt een time-out voorziening voor leerlingen die naar het oordeel van de PCL teruggeschakeld kunnen worden. Elke school heeft een ZAT met diverse partners. ZAT's kunnen van het REC per leerling een eenmalige consultatie vragen. Hiervan wordt nauwelijks gebruik gemaakt door de oriëntatie op Zwolle. De REC-4 lijn verloopt historisch vooral naar Zwolle en minder naar het aanwezige REC (Gooi, Utrecht, N-W Veluwe). Vanuit REC Zwolle is er geen AB. De gemeente rapporteert een goede relatie met het Jeugdpreventieteam van het Bureau Jeugdzorg. Dit team is gericht op het VO. De gemeente voert de regie. Partners zijn: politie, reclassering, Bureau Jeugdzorg. Zo'n team komt er ook voor het PO. De provincie streeft in samenwerking met meerdere gemeenten naar 1 loket.
Netwerk: eerste schil	Op dit niveau zijn netwerken actief van WSNS met JGZ en Bureau Jeugdzorg; VO, JGZ, Bureau Jeugdzorg, PACTUM (ook jeugdzorg), gemeente en maatschappelijk werk.
Netwerk: tweede schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: derde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Netwerk: vierde schil	Vergelijkbaar met de situatie in de eerste schil.
Stimulansen voor samenwerking	De behoefte aan onderlinge afstemming is bij meerdere partners groot.
Hindernissen voor samenwerking	De vele initiatieven en het gebrek aan regie. Het is lastig om met veel gemeenten te moeten werken. Deze regio kent niet 1 gemeente die de rol van voortrekker kan en wil oppakken. De afstand tussen PO en VO. Men ziet elkaar soms als concurrent. Het "woud van contacten" waartoe de leerlingenzorg aanleiding geeft.
Resultaten tot nu toe (successen)	De organisatie van de leerlingenzorg in het PO. Ook in het VO functioneert deze naar behoren. Goede afstemming van de leerlingenzorg (VO) met RMC. Dus een goed dekkend systeem. Dit geldt ook voor de toeleiding naar werk via het CWI.
Wat is nodig?	De gemeenten zouden de onderlinge afstemming moeten regelen. Een betere afstemming PO - VO. Jeugdzorg dichter bij VO. Zorg er voor dat de potentiële partners elkaar ontmoeten. Dan komt de samenwerking vanzelf wel. JGZ kan zich meer inleven in de problematiek op school. Orden en structureer de regio. Indicatiestellingen (VO, REC, JGZ) afstemmen en bij elkaar brengen.

SWV - VO nummer:	17.1 en 17.2
Aantal deelnemende organisaties	6
Aard gedragsproblemen	In het algemeen de reguliere problematiek. Schooluitval en jongeren met een slecht onderwijsperspectief. Enkele bijzondere doelgroepen: veel jongeren met een Molukse of Marokkaanse achtergrond. Daarnaast een groot contingent laag opgeleide gezinnen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Voor zover bekend geen of nauwelijks kinderen zonder hulp. Nauwelijks thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Deze regio heeft te maken met 3 regio REC's en met meerdere JGZ-regio's en WSNS-verbanden. De VO-verbanden zijn betrekkelijk klein. Men voert hier een gezamenlijk zorgbeleid. Alle scholen hebben ZAT's en er is een goede samenwerking met JGZ en de lokale overheden. Er is een duidelijk beleid t.b.v. VO over de inzet van middelen, ZAT's en ontwikkeling rebound. De 35 PO-scholen weten de meeste problemen goed op te vangen. Er zijn korte lijnen en hulp wordt snel geboden. Er is in beperkte mate school maatschappelijk werk. REC's minder actief betrokken op de regio: alleen op casusniveau. JGZ realiseerde diverse vormen van centrale en naschoolse opvang. Verschillende projecten zijn gebaseerd op deelconvenanten en cofinanciering. Jeugdzorg is meer een ambtelijk dan een politiek aandachtspunt. De beleidsafdeling participeert actief in diverse overlegvormen. Er is een convenant voor het netwerk van 0 t.m. 6 jarigen (thuiszorg). Ook is er een overeenkomst m.b.t. school maatschappelijk werk voor PO. De gemeente legt zoveel mogelijk verbindingen. De regie ligt bij de te onderscheiden partners en is deels vastgelegd in convenanten of gegroeide gewoontes.
Netwerk: eerste schil	De SWV-en werken inhoudelijk goed samen. Er zijn goede afspraken gemaakt met WSNS. Op REC-niveau vindt de afstemming plaats met 8 WSNS-verbanden. Goede en actieve contacten tussen WSNS, onderwijs en diverse aanbieders van jeugdzorg.
Netwerk: tweede schil	Ook hier vindt afstemming en overleg plaats. Deze mondt ook uit in coproducties. Diversiteit aan partners in de regio.
Netwerk: derde schil	Samenwerking krijgt gestalte via de ZAT's en via het school maatschappelijk werk. Verder meerdere concrete samenwerkingsrelaties op dit niveau. Jeugdzorg actief m.b.t. daghulp e.d.
Netwerk: vierde schil	V.w.b. de SWV-en is sprake van goede samenwerking en afstemming van beleid en middelen. Op REC-niveau vindt hier vooral afstemming plaats op het niveau van de middelen. Voor het overige is samenwerking vooral gericht op afstemming.
Stimulansen voor samenwerking	De wederzijdse bereidheid tot samenwerking. De kleinschaligheid. Nog niet alles is geïnstitutionaliseerd. De korte lijnen.
Hindernissen voor samenwerking	De structuurdiscussies. De lump sum financiering. Het "eigen toko denken".
Resultaten tot nu toe (successen)	Operationele ZAT's. Centrale opvang (jeugdzorg) met 25 plaatsen. Afstemming met de ROC's. Het netwerk Preventieve Ambulante Begeleiding.
Wat is nodig?	Een duidelijke afbakening van de regio. Een regiovisie en regioplan met lokale oplossingen. Goede afspraken over prestaties. Geoormerkte middelen (doelsubsidies). Ontwikkeling van onder op en niet van boven af. Actieve regierol van de lokale overheid en goede afspraken met de verschillende besturen.

SWV - VO nummer:	18.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Het gehele scala van gedragsproblematiek, inclusief veel psychiatrie. Diverse justititiële instellingen. Alle vormen van SO en VSO cluster 4.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen wachtlijsten of thuiszitters in deze regio.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	In deze regio wordt gewerkt vanuit een gezamenlijk plan van aanpak. Er is sprake van een sluitende aanpak (samenwerking van PCL's – zorgteams – REC – jeugdzorg). Partners kennen elkaar goed. SWV-VO en REC functioneren geïntegreerd. REC en WSV-PO hebben onderling goede en werkende afspraken. Er is weliswaar sprake van een doorgaande lijn tussen de samenwerkingsverbanden PO en VO, maar men doet niet veel samen rondom gedragsproblemen. In Stichting Onderwijs Voorrang Eemland (SOVEE) zijn alle partijen betrokken bij een groot aantal projecten en trajecten. De regie ligt bij het structurele overleg van de 4 partners: 2 SWV-en PO, SWV-VO en REC. Vanuit dit overleg wordt verder gewerkt aan een dekkende en integrale aanpak. Partners zijn tevreden over de kwaliteit van de samenwerking en de tot nu toe behaalde resultaten.
Netwerk: eerste schil	Op dit niveau is sprake van goede contacten tussen de samenwerkingsverbanden PO met verschillende denominaties. Ook de REC's spelen hier een actieve rol.
Netwerk: tweede schil	Rondom de gespecialiseerde zorg is sprake van samenwerking in de Plaatsingsadvies Commissie Leerlingenzorg. Er wordt structureel samengewerkt met REC. Op dit niveau worden ook gezamenlijk projecten uitgevoerd. .
Netwerk: derde schil	Rondom de zorg is sprake van samenwerking in de Plaatsingsadvies Commissie Leerlingenzorg. In PCL's en zorgteams. Er wordt structureel samengewerkt met REC. Op dit niveau worden ook gezamenlijk projecten uitgevoerd. Er is sprake van structurele samenwerking gebaseerd op convenanten met jeugdzorg. Hier functioneert gemandateerde toeleiding bureau jeugdzorg.
Netwerk: vierde schil	Hier spelen een rol GOA, preventie, voortijdige schoolverlaters, enzovoorts. Er vindt afstemmingsoverleg plaats.
Stimulansen voor samenwerking	Alle neuzen staan in dezelfde richting en er is sprake van een gezamenlijk plan van aanpak.
Hindernissen voor samenwerking	De geoormerkte financiering wordt als belangrijk probleem ervaren. Daarnaast de schotten tussen de verschillende beleidskaders.
Resultaten tot nu toe (successen)	Alle projecten in het kader van SOVEE
Wat is nodig?	Partners kiezen samen nadrukkelijk voor: ontschotting, versoepeling van indicatietrajecten, ruimte voor een eigen regionale aanpak onder regionale regie, plannen dichter bij leerlingen brengen en de lokale overheid meer betrekken bij het geheel

SWV - VO nummer:	19.1
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Geen specifieke, overheersende gedragsproblemen. Veel aandacht nodig voor de voortijdige schoolverlaters (VMBO - MBO).
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Voorzover bekend geen of nauwelijks wachtlijsten en thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Scholen voor VO hebben een eigen zorgnetwerk voor de eerste opvang van gedragsproblemen. Naast de eigen opvang is er ook een vangnet voor schooloverstijgende problemen. In PO is SBO gerealiseerd. Daarnaast is er een breed scala aan voorzieningen speciaal onderwijs in deze regio. De SBO-scholen nemen nog geen rugzakleerlingen op. Op REC-niveau wordt met een hoog voorzieningen niveau het gehele scala van gedragsproblemen (ook psychiatrisch) opgevangen en begeleid. In het VO heeft het SWV een duidelijke regierol. Er is sprake van verschillende overeenkomsten en plannen. Onder meer gericht op afstemming en overdracht PO - VO; de ontwikkeling van het digitale overdrachtsdossier; de opzet van de zorgstructuur, enz. Het SWV ziet veel kansen en speelt een actieve rol. Het REC participeert in verschillende subregio plannen. REC-scholen zijn hier actieve deelnemers. Ook de gemeente heeft een actief netwerk via leerplicht en lokaal jeugdbeleid. Vanuit het RMC vindt trajectbegeleiding plaats rond voortijdig schoolverlaten. Er is een provinciaal convenant. Het RMC neemt deel aan het zorgnetwerk. Dit netwerk (Zorgplus) is een gezamenlijk vangnet zorg met meerdere (opvang)mogelijkheden. Men kent elkaar en kiest voor regionale aanpak.
Netwerk: eerste schil	Op dit niveau is sprake van regelmatig overleg binnen geledingen (SWV, WSNS, enz.) en tussen geledingen.
Netwerk: tweede schil	In het algemeen zijn de contacten incidenteel. RMC participeert in en via zorgnetwerk.
Netwerk: derde schil	De SWV-en vinden de JGZ via het zorgnetwerk. Handicap is hier dat verschillende bureaus jeugdzorg actief zijn. De overige partijen hebben regelmatig contact op dit niveau via diverse verbanden, jeugdbeleid en zorgnetwerk.
Netwerk: vierde schil	Er vindt regelmatig afstemmingsoverleg plaats met de betreffende overheden. regionaal afstemmingsoverleg.
Stimulansen voor samenwerking	stimulerende overheden betrokkenheid partners. scala aan zorgmogelijkheden.
Hindernissen voor samenwerking	Vanuit PO wordt niet alle relevante informatie overgedragen aan VO. Lokale overheden faciliteren nauwelijks.
Resultaten tot nu toe (successen)	Het Zorgplus netwerk. Partijen hebben elkaar gevonden, delen een gemeenschappelijke visie. Opluchtklas. Regionale brochures (voorlichting).
Wat is nodig?	Goed doorlopende zorglijnen. Een digitaal overdrachtsdossier. Kaderwetgeving met ruimte voor regionaal beleid. Meer afstemming tussen WSNS-verbanden. Koppeling van diverse doelbudgetten. Minder starre indicatiestelling. Meer budgetverantwoordelijkheid. Op lokaal niveau meer sturingsmiddelen. Mogelijkheden voor ontwikkeling van specifieke expertise.

SWV - VO nummer:	20.1
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Bij de 12 - 16 jarigen neemt 'externalisering' toe.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	
Omvang gedragsproblemen	In VO komen jaarlijks circa 750 leerlingen bij de PCL. Gemeente ontvangt zo'n 500 signalen van grensoverschrijdend gedrag uit de wijken.
Kernpunten samenwerking	De gemeente Utrecht heeft een werkgroep Jeugdbeleid in het leven geroepen waarin participeren: onderwijs, welzijn, GGD/JGZ, leerplicht en programmabureau Jeugd. Het PO betrekt SMW vanuit de wijkwelzijnsorganisaties in Utrecht. In het VO kent alleen het voormalige VSO nog SMW. In Utrecht zijn er meerdere overlegplatforms waar partijen elkaar regelmatig treffen. De aanwezige partijen benoemen gezamenlijk specifieke activiteiten en projecten: - Verbeteren overdracht PO - VO. - Regulier overleg SWV-VO met REC-4, o.a. vaste deelname orthopedagoog van REC in PCL. - Planvorming rond Rebound-voorziening. - Regionaal overleg SWV-VO, WSNS, REC-4. - Ontwikkelen sociale kaart. Typering van de samenwerking: "Indien nodig weten we elkaar te vinden". De regie van de samenwerking is nog onduidelijk. De gemeente wacht op een duidelijke en gespecificeerde vraag vanuit het onderwijs. Tot nu toe werden gerealiseerd: plaatselijke zorgloketten waar ouders en leerkrachten terecht kunnen, een netwerk waarin men elkaar vanuit de inhoud weet te vinden en een convenant van provincie en gemeente.
Netwerk: eerste schil	Samenwerking in WSNS-verbanden in een gemeenschappelijk zorgplatform. Dit geldt ook voor het SWV-VO. Dwarsverband PO - VO is nog zwak.
Netwerk: tweede schil	Korte lijnen tussen WSNS en REC en SWV-VO en REC. Wel gaat het om nog gescheiden circuits.
Netwerk: derde schil	
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	Partijen ontmoeten elkaar regelmatig in meerdere overlegsituaties. Men weet elkaar ook nu al te vinden.
Hindernissen voor samenwerking	Een toenemend probleem vormen de 'protocol weigerende ouders' of ouders die simpelweg niet meewerken. Het snijvlak onderwijs - jeugdzorg is onoverzichtelijk. De samenwerking met JGZ en leerplicht kan zeker nog beter.
Resultaten tot nu toe (successen)	De werkgroep 0 t.m. 6 jarigen. De werkgroep Jeugdbeleid. De samenwerking binnen de eerste schil en met het REC wordt als goed ervaren.
Wat is nodig?	Een duidelijke en coherente samenwerkingsstructuur.

SWV - VO nummer:	20.2
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	In het VO komt men alle vormen van gedragsproblemen tegen. Ernst en omvang problematiek nemen toe.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Aantal schorsingen in VO vanwege intimiderend gedrag wordt geschat op 5. Vanuit het SBO staan 3 leerlingen op de wachtlijst voor plaatsing in een REC-instelling.
Omvang gedragsproblemen	De regio telt ca. 5.000 VMBO-leerlingen, waarvan 1% niet is te handhaven. WSNS rapporteert 100 leerlingen in het SBO.
Kernpunten samenwerking	Er is SMW op alle basisscholen, vanuit de gemeente. SBO kent eigen SMW. Er is sprake van afstemming v.w.b. het signaleren van leerachterstanden. In het algemeen staat de samenwerking nog in de kinderschoenen. In het VO functioneert vanuit het SWV een gezamenlijke Reboundvoorziening. In de bestuurscommissie van het SWV hebben alle rectoren van de deelnemende scholen zitting. De gemeente is hier een toehoorder. De samenwerking met de gemeente en instellingen voor jeugdzorg verloopt moeizaam. In alle VO-scholen is LWOO klas 1 t.m. 4 gerealiseerd; er is sprake van afname van centrale toets i.v.m. doorverwijzing. Contacten met de gemeente zijn in ontwikkeling.
Netwerk: eerste schil	Binnen PO verlopen communicatie en samenwerking wisselend. In VO gaat dit goed. De relatie PO - VO is versnipperd.
Netwerk: tweede schil	VO en REC werken samen rond rugzakleerlingen op basis van handelingsplannen.
Netwerk: derde schil	In ontwikkeling is de deelname van politie, AMW en Jeugdzorg in zorgcommissies.
Netwerk: vierde schil	Nog nauwelijks ontwikkelt.
Stimulansen voor samenwerking	Binnen de eerste schil gaat het in het algemeen goed.
Hindernissen voor samenwerking	Bij de samenwerking PO - VO zijn verschillende WSNS-verbanden betrokken: Houten, Vianen, Utrecht. Een deel daarvan richt zich op de stad Utrecht. De regierol berust in principe bij de gemeente, maar deze wordt niet opgepakt. De verschillend subsidiemogelijkheden die niet op elkaar zijn afgestemd. Gebrek aan centrale sturing. De regionale versnippering. De bezuinigingsdrift van gemeenten.
Resultaten tot nu toe (successen)	
Wat is nodig?	Standaardisering van de overdracht van gegevens tussen PO en VO. Het VO kan het PO hier helpen.

SWV - VO nummer:	22.1
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	Het gaat vooral om belemmeringen in het leren (motivatieproblemen, afzetten tegen school), psychische problematiek, problematische thuissituatie.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Dit gebied kent hoogstens 10 thuiszitters. Er is geen wachtlijstproblematiek.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	De belangrijkste doelen zijn (1) goede zorg in de klas, (2) georganiseerd in het schoolzorgteam, (3) met goed afgestemde contacten met externe partijen in het ZAT. In de ZAT's participeren Bureau Jeugdzorg, GGD, Team Voortijdig Schoolverlaten, leerplicht, politie, Stichting Triton. De Stichting Triton zorgt voor opvang van voortijdige schoolverlaters vanaf 14 jaar. Deze voorziening lijkt op time-out. Wellicht dat per 01.01.06 een Rebound-voorziening van start gaat. De gemeente denkt met de partners mee. De eerste overleggen met REC-4 zijn gevoerd om tot verbetering van de samenwerking te komen. De overgang PO - VO vergt aandacht. Deze afstemming is lastig. Ongeveer de helft van het PO participeert niet in de advieszorgbesprekingen bij de overgang van PO naar VO. Er zijn geen convenanten, wel enkele plannen.
Netwerk: eerste schil	Binnen het SWV wordt de samenwerking getypeerd als 'redelijk tot goed'.
Netwerk: tweede schil	Hier kan de samenwerking beduidend beter.
Netwerk: derde schil	Jeugdzorg functioneert beneden de maat. Lastig om zo tot samenwerking te komen. De deelname van GGZ aan de ZAT's is nog wel eens moeizaam.
Netwerk: vierde schil	De samenwerking tussen SWV en gemeente wordt nu geactiveerd.
Stimulansen voor samenwerking	Gemeente en Ministerie nemen het veld steeds serieuzer.
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	Alle zorgvoorzieningen in kaart gebracht en afgestemd. De uitval van leerlingen is per locatie in kaart gebracht. De zorg is zorg van iedereen. Werken aan de Rebound-voorziening was een goede impuls.
Wat is nodig?	Een duidelijkere visie op zorg die breder wordt gedragen. Vernieuwing van het techniekonderwijs. Nodig van het rijk: het oormerken van het geld voor het LWOO, zodat het niet meer in de grote hoop verdwijnt.

SWV - VO nummer:	22.2
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Uiteenlopende problematiek zoals vrijetijdsproblematiek, blowen, anorexia, loverboymeisjes, verwende prinsjes en prinsesjes, enzovoorts.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In de leeftijd van 12 t.m. 14 jaar waarschijnlijk 8 thuiszitters. Bij de 15 t.m. 17 jarigen gaat het om tot 50 leerlingen.
Omvang gedragsproblemen	Niet zo veel kinderen met gedragsproblemen als landelijk. Het PO spreekt van 200 kinderen. Met circa 20 bij de PCL.
Kernpunten samenwerking	De laatste 2 jaar is de zorgstructuur aanmerkelijk verbeterd. De spelers zijn meer op samenwerking gericht. Het zorgplan is nu een integraal plan. De leerplichtambtenaar is gecentraliseerd in het RbI. Hierin participeren nog niet alle gemeenten. Er is in deze regio geen time-out voorziening. Wel is er een time-in voorziening (opvangklas). Er wordt gewerkt aan een Rebound-voorziening. De verdere ontwikkeling van de zorgstructuur is gericht op voorzieningen in scholen voor VO zoals zorgteams, plusklas, leerwerktrajecten; het onderbrengen van orthopedagogisch en orthodidactisch maatwerk in een aparte schoolvoorziening; bovenschoolse coördinatie zoals de PCL en het platform Jeugdbeleid Noord-Holland. Als belangrijkste voorwaarde wordt gezien de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het streven is een doorgaande zorgstructuur van 4 t.m. 22 jaar. Al met al wordt de samenwerking positief gewaardeerd.
Netwerk: eerste schil	Onderlinge communicatie en samenwerking tussen scholen is goed.
Netwerk: tweede schil	De samenwerking was slecht, wordt nu geleidelijk beter.
Netwerk: derde schil	De afstemming Jeugdzorg - PO laat te wensen over. Ook al omdat Jeugdzorg het moeilijk heeft. Op dit niveau functioneert het platform Integraal Jeugdbeleid.
Netwerk: vierde schil	Gemeenten verschillen sterk v.w.b. de kwaliteit van jeugdbeleid.
Stimulansen voor samenwerking	De ketenpartners zijn zich terdege bewust van hun wederzijdse afhankelijkheid.
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	De Plusklas van het GSG (de time-in voorziening) Project 'Centrale Toetsing' Project 'Leren in veiligheid'. Regionaliseren leerplichtfunctie. Samenwerking leerplicht en Rmc-functie.
Wat is nodig?	Middelen voor HAVO/VWO om ook daar de zorgstructuur te verbeteren. Beter en geïntegreerd SMW. Betere samenwerking met REC. Een Rebound-voorziening. Ontwikkeling taakafbakening en rollenverdeling tussen de verschillende spelers.

SWV - VO nummer:	23.1
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	Breed. Lastige categorie is de groep kinderen met ouders die de problemen niet willen onderkennen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In het PO zijn geen thuiszittende kinderen en geen wachtlijsten. In het VO is hiervan wel sprake.
Omvang gedragsproblemen	Het VO kent 26 kinderen met een rugzak.
Kernpunten samenwerking	Sinds enkele jaren bestaat er een Platform Samenwerkingsverbanden PO en VO, voor de regio West-Friesland. Er vindt veel overleg plaats in deze regio. De regie is sterk versnipperd. Mede daardoor wordt een wildgroei ervaren aan samenwerkingsinitiatieven. De samenwerking binnen het platform verloopt naar wens. In dit plan is de gezamenlijke agenda voor de toekomst opgesteld. Op dit moment wordt er gewerkt aan (a) een project 'Dyslexie', (b) gezamenlijke scholing voor IB-ers, groepsleerkrachten en voor mensen met zorgtaken in het VO. In samenwerking is inmiddels bereikt dat er afspraken werden gemaakt met aangrenzende regio's; dat de overgang van PO naar VO is afgestemd en werden een onderwijskundig rapport en een platformformulier PO - VO gerealiseerd. Daarnaast is sprake van gezamenlijke uitvoering van de professionalisering van leerkrachten en docenten. Tot slot werden de dyslexieprotocollen afgestemd.
Netwerk: eerste schil	
Netwerk: tweede schil	
Netwerk: derde schil	
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	De solidariteitsgedachte is gegroeid. Deze regio kent enkele prima voortrekkers.
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	De samenwerking komt tamelijk snel van de grond. De verbeterde zorgstructuur. De overdracht van PO naar VO.
Wat is nodig?	De financiële middelen inzetten op het niveau van de samenwerkingsverbanden in plaats van op het niveau van individuele scholen. Welke koers wil de politiek varen? En dan vooral: wat is het streven op de langere termijn? Daarover graag meer duidelijkheid.

SWV - VO nummer:	24.1
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Er zijn veel gedragsproblemen. De problematiek groeit. Met name v.w.b. het aantal leerlingen dat voor AB wordt aangemeld. Vooral het aantal kinderen met geïnternaliseerde problemen neemt toe. Problemen zijn divers: depressies, hechtingsproblemen, aan autisme verwante stoornissen, gestapelde gezinsproblematiek, enzovoorts.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Dit gebied kent relatief weinig thuiszitters (circa 20). Ongeveer 15 leerlingen staan op wachtlijsten.
Omvang gedragsproblemen	Het OPDC groeide in 8 jaar van 80 naar ruim 160.
Kernpunten samenwerking	Het SWV beschikt over een time-out voorziening waarvan jaarlijks ongeveer 35 leerlingen gebruik maken. Er is daarnaast sprake van een groeiend OPDC, dat onder grote druk staat. Naast de PCL t.b.v. VMBO, Praktijkonderwijs en OPDC heeft het SWV een HAVO/VWO-zorgplatform ontwikkeld, gericht op het behartigen van de belangen van leerlingen met een dreigende schooluitval. Meerdere plannen geven richting aan het zorgbeleid en de samenwerking. Deze regio beschikt over een Rebound-voorziening. Er wordt gewerkt met Zorgteams waarin SMW actief is. JGZ is actief op alle VMBO-scholen. De gemeente speelt hier een stevige rol. Er is een duidelijke regie.
Netwerk: eerste schil	Op dit niveau werken de scholen i.h.a. redelijk goed samen.
Netwerk: tweede schil	Samenwerking met REC is in ontwikkeling.
Netwerk: derde schil	De relatie met Jeugdzorg is goed.
Netwerk: vierde schil	Er is een goede samenwerking met de gemeenten.
Stimulansen voor samenwerking	Er is (in redelijke mate) tevredenheid over de effectiviteit van de verschillende activiteiten.
Hindernissen voor samenwerking	Het SWV zou meer kunnen dan tot nu toe wordt waargemaakt.
Resultaten tot nu toe (successen)	De bovenschoolse zorgstructuur van het SWV voor VMBO en praktijkonderwijs is succesvol.
Wat is nodig?	Nodig is een observatie-afdeling. Deze is gepland binnen het OPDC. Een meer vooraanstaande rol van de GGZ. Een bovenschoolse zorgstructuur ook voor HAVO/ VWO. Het omzetten van time-out naar Rebound. Minder opportunisme en minder regels vanuit de overheid. Indicatiestelsel is nog niet dekkend.

SWV - VO nummer:	25.1
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Veel gezinnen met multi-problemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Bureau JGZ kent een wachtlijst van 20 kinderen.
Omvang gedragsproblemen	Lastig vast te stellen, ook a.g.v. definitieproblemen. Zo variëren schattingen over schooluitval van 5 tot 200. De problematiek neemt toe.
Kernpunten samenwerking	Op VO-niveau is het vooralsnog moeilijk om een ketenbenadering te realiseren. Problemen worden vaak nog ontkend. Hierin komt langzaam verandering. Scholen voor VO realiseren zich niet altijd dat ook hun leerlingen betrokken zijn bij problemen. Dit speelt ook parten bij de overdracht van PO naar VO. VO heeft er vaker geen idee van over welke informatie PO beschikt. Inmiddels is op PO- en VO-niveau sprake van zorgbeleid en de inzet van zorgteams. Het SWV-VO kent een zorgplan. Alle VO-scholen zijn betrokken bij de uitvoering. Centraal staan (1) aansluiting PO - VO, (2) de ontwikkeling van zorgteams en (3) de ontwikkeling van een Rebound-voorzie-ning. Er is een Provinciaal bestuurlijk overleg Jeugd gericht op de aansluiting Jeugdbeleid/Jeugdzorg met als speerpunt de versterking van de zorgstructuur in het onderwijs. Ook werd een regionaal platform Jeugd in het leven geroepen. Veel activiteiten bevinden zich nog in de initiatieffase. Het SMW wordt op meerdere VO-lokaties verschillend gerealiseerd. In het PO zijn de scholen (op zichzelf) bezig met de verbetering van de eigen IB en zorgstructuur. Scholen investeren ook zelf in verbetering van de samenwerking. Regie ontbreekt in deze regio. Gesprekspartners bestempelen de kwaliteit van de samenwerking als 'onder de maat'.
Netwerk: eerste schil	Er functioneert een overleg van zorgcoördinatoren VO. PCL VO heeft overleg en afstemming tot gevolg. Er is sprake van afstemming op het niveau van de zorgteams.
Netwerk: tweede schil	REC-4 en ZMOK werken inmiddels samen.
Netwerk: derde schil	In het regionaal platform participeren gemeenten, Bureau Jeugdzorg, thuiszorg, GGD, maatschappelijk werk, MEE, WSNS en SWV-VO. Netwerk Jeugd Interventie Team in Velsen en Beverwijk/Heemskerk. Overleg Leerplicht Ijmond.
Netwerk: vierde schil	Tweemaal per jaar afstemmingsoverleg van gemeenten, SWV-VO en Bureau Jeugdzorg. Bestuurlijke afstemming kan en moet veel beter.
Stimulansen voor samenwerking	Er is geleidelijk aan wat vooruitgang zichtbaar. De aanwezigheid van enkele betrokken en bevlogen personen.
Hindernissen voor samenwerking	Het versnipperde karakter van het verzorgingsgebied. Een over all visie ontbreekt. Er is sprake van visieverschillen tussen de verschillende partijen. Ook de kijk op de problematiek wisselt sterk. Men weet elkaar zeker nog niet altijd te vinden.
Resultaten tot nu toe (successen)	De lichte vooruitgang die wordt geboekt.
Wat is nodig?	Een meer voor de hand liggende regio-indeling.

SWV - VO nummer:	26.1
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	Alle soorten gedragsproblemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn circa 6 thuiszitters. Daarnaast nog enkele moeilijk plaatsbare autistische leerlingen. Er zijn geen wachtlijsten.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Gesprekspartner geeft aan dat er sprake is van een sterk verkokerd gebied waarin REC, SWV-en, HAVO/ VWO van elkaar zijn gescheiden. Er zijn veel zorgvoorzieningen. Er is sprake van een goed georganiseerde PCL die sturend werkt. De afstemming PO - VO verloopt goed. Er is een zorgplan dat is toegespitst op het inrichten van de zorg zodanig dat er voor elk kind een plek is, de onderlinge afstemming van de zorgcoördinatoren en op collegiale consultatie. De JGZ weet nauwelijks van het SWV af. Regulier overleg vangt veel problemen op. De zorg voor kinderen in de bovenbouw is nog niet gerealiseerd.
Netwerk: eerste schil	De samenwerking vindt vooral plaats in de scholen.
Netwerk: tweede schil	Een notitie is in ontwikkeling. De ZMOK draagt bij aan het SWV. ZMOK is tevens participant in het overleg van de PCL.
Netwerk: derde schil	De samenwerking met Jeugdzorg is beperkt. De maatschappelijk werkers werken goed samen.
Netwerk: vierde schil	Nodig is een verduidellijking van de bestuurlijke eenheden en een uitwerking van de regiefunctie.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Samenwerking wordt ernstig belemmerd door de ingewikkelde aard van de regio die wordt gekenmerkt door verschillende wethouders per gemeente, een provinciaal georganiseerde jeugdhulpverlening. De rol van de overheid wordt negatief beoordeeld. Er is geen samenhangend beleid, wel opportunistische regelgeving.
Resultaten tot nu toe (successen)	De PCL werkt goed. De scholen weten van elkaar wat ze doen en wat ze aan elkaar kunnen hebben. Zij dragen ook één systeem uit. Succesvolle jaarlijkse voorlichtingsavond LWOO/ PRO. Eigen instrument ontwikkelt. Checklist begeleiding en toelating (S)VO. De eigen monitoring van leerlingen.
Wat is nodig?	Regie

SWV - VO nummer:	27.2
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	Op steeds jongere leeftijd wordt ZMOK-problematiek geconstateerd. Veel verveelgedrag en ook wel vechten.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn 8 thuiszitters bekend uit PO en VO. Enkele hiervan staan op de wachtlijst voor intramurale opvang.
Omvang gedragsproblemen	De gedragsproblemen nemen toe.
Kernpunten samenwerking	De regio kent een zorgvestiging met LOM-achtige kenmerken. Er is een time-out voorziening. De aanpak is sterk gericht op de zorgvoorzieningen voor de leerlingen. Gericht op maatregelen in de klas. Scholen verschillen in hun aanpak. Soms werken er kernteams, soms is de aanpak zeer informeel, soms is er een zorgcoördinator actief. Ook de kwaliteit is wisselend. Er is maandelijks een overleg van de zorgcoördinatoren (dit functioneert als het regionale zorgteam). Daarnaast is er elke 6 weken een stuurgroepoverleg. Het eerste overleg is vooral gericht op casuïstiek. In het tweede overleg worden problemen vertaald naar beleid.
Netwerk: eerste schil	De contacten binnen het SWV met de scholen zijn goed.
Netwerk: tweede schil	Er zijn goede relaties met de REC's 3 en 4.
Netwerk: derde schil	De samenwerking met het Bureau Jeugdzorg kan zeker beter.
Netwerk: vierde schil	De gemeente toont te weinig aandacht voor jeugdhulpverlening en onderwijs. Er is sprake van goede contacten met het Regionaal Meldpunt en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	De grootste bedreiging vormen de onevenwichtige verhoudingen tussen de scholen (klein - groot). Het beperkte regionale zorgbudget. De jeugdhulpverlening kan het nu niet aan.
Resultaten tot nu toe (successen)	Gezamenlijk toetsbeleid naast CITO. De Zorgvestiging. De informele samenwerking tussen de mensen in het SWV.
Wat is nodig?	Uiteindelijk moet samenwerking vanzelfsprekend worden. Het Zorgplatform kan nog duidelijker. Erkenning door de overheid dat ook AVO-leerlingen gedragsproblematiek kennen en dat ook daar geld voor nodig is.

SWV - VO nummer:	27.1
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Er is sprake van toenemende gedragsproblematiek. Daarbij wordt deze door allochtone gezinnen soms ontkend. Er is sprake van een toenemend aandeel van psychiatrische gevallen. Kansarme gezinnen, detentie, loverboymeisjes, enzovoorts, spelen een rol.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn tenminste 30 thuiszitters. Er is een wachtlijst. Ook in de Jeugdzorg.
Omvang gedragsproblemen	In totaal circa 400 dossiers.
Kernpunten samenwerking	De samenwerking in het VO bestaat al jaren. Het accent ligt op de inhoud en organisatie van de zorg. Men streeft naar één gezamenlijk optreden. Dit kan omdat de structuur van het SWV, het functioneren van de PCL, de inzet van het regionale zorgbudget en de bovenschoolse voorzieningen, op elkaar zijn afgestemd. Er is een zorgplan waarin alle plannen worden beschreven. Huidige initiatieven zijn onder meer: project 'Baanbegeleiding', het Centraal Meldpunt Jongeren waar overstijgende problemen aan bod komen, Rebound-voorziening en het opzetten van een OPDC. In alle scholen zijn zorgteams en zorgcoördinatoren. De zorg is in deze regio nog niet dekkend. Er bestaat enige bezorgdheid over de minimale ondersteuning en bijdrage van de gemeente. Ook Jeugdzorg wordt op een minimaal niveau ingezet. De interne samenwerking binnen het SWV wordt als voldoende beoordeeld. Samenwerking tussen Onderwijs en Jeugdzorg kan beter. Dit geldt ook voor de samenwerking met het REC.
Netwerk: eerste schil	De stuurgroep van het SWV vormt de spil.
Netwerk: tweede schil	De samenwerking kan op dit niveau een stuk beter.
Netwerk: derde schil	De relatie met de Jeugdzorg kan een stuk beter.
Netwerk: vierde schil	De gemeente pakt de RMC-functie onvoldoende op.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	Van het regionale zorgbudget komt 95% bij de leerling terecht. De samenwerking rondom de vervangende leerplicht. Er is sprake van een heldere zorgstructuur waarin de coördinatoren op een goede manier werken.
Wat is nodig?	Uitbreiding van de middelen voor de Jeugdzorg. Het regionale netwerk behoeft uitbreiding.

SWV - VO nummer:	28.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Er is regelmatig sprake van onhoudbare gedragsproblematiek. Rond 20% van de aanmeldingen betreft ZMOK.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er is een wachtlijst bij TOP (4 kinderen). Het aantal thuiszitters is onbekend.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In dit SWV wordt binnenkort een OPDC ingericht. Onder de partners groeide langzamerhand het besef dat beleid collectief ontwikkeld en afgestemd dient te worden. Afspraken onderling zijn vastgelegd in een convenant waarin een groot aantal concrete activiteiten wordt benoemd De samenwerking wordt beter en beter. Het onderlinge vertrouwen groeit. Tot nu toe laat een locatie (HAVO/VWO) het afweten.
Netwerk: eerste schil	
Netwerk: tweede schil	
Netwerk: derde schil	
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	Er is sprake van "ongeduld". Men wil graag. Plan van aanpak 'Veiligheid in het onderwijs en opvang van risicoleerlingen van OC&W. REC-vorming op zich. Partners voelen zich tot elkaar aangewezen met grote gezamenlijke gerichtheid op het collectieve belang.
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	De concrete plannen die op tafel liggen. Verdere verbetering van de zorgstructuur in het primair onderwijs met een goed toets- en testinstrumentarium.
Wat is nodig?	Regionale ruimte: 'regelvrijheid'.

SWV - VO nummer:	28.2
	66
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In Amsterdam was het afgelopen jaar sprake van vele initiatieven om de samenwerking van ketenpartners verder te ontwikkelen. Het convenant 'Met de partners rond de tafel', omvat de besturen VO, DMO (gemeente), Bureau Jeugdzorg, ALTRA jeugdzorg, leerplicht, Stadsdelen. Op basis hiervan werd gestart met opleidingen voor de scholen. Zowel de zorgstructuur als de kwaliteitseisen zijn beschreven. Er is sprake van een Combinatie TOP, Rebound en crises plaatsen ZMOK, waarbij een integrale aanpak van onderwijs, Bureau Jeugdzorg, ALTRA Jeugdzorg, REC-4 en SPIRIT is gerealiseerd. Er is sprake van een ketenaanpak VSV: ketenregisseur is de wethouder. Onder zijn leiding worden afspraken gemaakt met bestuurders van alle ketenorganisaties. Dit alles gericht op afstemming en het wegnemen van 'storingen'. Opgericht werd het Stedelijk Platform Onderwijs/ Jeugdzorg. Alle PO en VO besturen zijn bij dit initiatief betrokken. Dit geldt ook voor de REC's 2,3 en 4 en voor JGZ. Daarnaast is sprake van het nodige overleg op de werkvloer met resultaten zoals de inrichting van onderwijsaanbod voor REC-4 geïndiceerde leerlingen aan 'regulier' VMBO, de inrichting van het Elektronisch Loket Kernprocedure, project 'Verzuim' en het Leerplicht Protocol.
Wat is nodig?	

SWV - VO nummer:	29.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Het aantal thuiszitters wordt geschat op 195. Dit zijn vooral kinderen die op school niet te handhaven zijn.
Omvang gedragsproblemen	Er zijn 185 leerlingen in het SO/VSO/ZMOK uit deze regio die in Amsterdam en Haarlem worden opgevangen.
Kernpunten samenwerking	De partners stellen zich tot doel de overgang PO - VO te verbeteren en zowel een preventieve als curatieve aanpak te realiseren. Vanaf 1 januari komt er een Rebound-voorziening bij. Daarnaast wordt er gewerkt aan een bovenschools steunpunt met meerdere voorzieningen zoals ortho, JGZ en SMW. Elke VO-school heeft een ZAT waarin GGD, Jeugdzorg en leerplicht participeren. De samenwerking tussen PO, Jeugdzorg en GGD zou zeker beter kunnen. Het SWV wordt gezien als de spin in het web. De gemeenten trekken zich eerder terug dan dat zij een actieve bijdrage leveren. De regie van de samenwerking ligt bij het SWV. De gemeenten willen de regie niet voeren.
Netwerk: eerste schil	Amstelland en Haarlemmermeer hebben elk een eigen voorzieningensysteem. Binnen het SWV verloopt de samenwerking goed.
Netwerk: tweede schil	In ontwikkeling.
Netwerk: derde schil	In ontwikkeling.
Netwerk: vierde schil	De samenwerking verloopt op gemeentelijk niveau stroef. Er is sprake van versnippering.
Stimulansen voor samenwerking	Het wordt als 'heel prettig' ervaren dat de samenwerking nu goed van de grond komt.
Hindernissen voor samenwerking	De 5 betrokken gemeenten hebben elk een eigen beleid. Op PO-niveau verloopt het traject tot indicatiestelling moeizaam. Een impuls vanuit de overheid wordt gemist.
Resultaten tot nu toe (successen)	Betere diagnosticering bij aanmelding van problematiek. In PO en VO ontstaat een steeds betere kijk op de problematiek vanuit een breder perspectief. De betrokken partijen binnen het SWV leren elkaar steeds beter kennen.
Wat is nodig?	Bedenk geen nieuwe structuren. Laat samenwerking "natuurlijk" groeien. Van scholen voor PO wordt gevraagd: meer reflecterend vermogen, anticiperen, meer doelgericht werken, verdere investering in de kwaliteit van leraren. Huisvesting is een punt van aandacht.

SWV - VO nummer:	29.3
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	SEO. Psychiatrisch.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In principe geen. Aantallen onbekend.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend.
Kernpunten samenwerking	Verbetering overdracht PO - VO. Informatie uitwisseling. Probleeminventarisatie. Eerder testen leerlingen. Samenwerking school maatschappelijk werk. Regionale zorgconferentie. Gemeenschappelijke balans wordt gezocht.
Netwerk: eerste schil	Zorg Advies Team (ZAT) in alle scholen. Netwerken directies. Netwerken zorgcoördinatoren. Stuurgroep startkwalificatie.
Netwerk: tweede schil	Samenwerking met REC nihil.
Netwerk: derde schil	Zorgloket. JGZ participeert in ZAT en zorgloket.
Netwerk: vierde schil	Platform schoolverzuim. Regionaal Bureau Leerplicht. Werkgroep Zorg. Time-out voorziening.
Stimulansen voor samenwerking	REC-4 nodig.
Hindernissen voor samenwerking	JGZ indiceert alleen. Maximaal 5 gesprekken bij toewijzing JGZ. 60 niet elders plaatsbare leerlingen waarvoor geen extra middelen zijn. Financiële druk op voorzieningen (OPDC). Afbakening bevoegdheden en verantwoordelijkheden werkt vaak belemmerend.
Resultaten tot nu toe (successen)	School voor opvang van autistische kinderen. Snellere screening door meer uren t.b.v. ZAT.
Wat is nodig?	Versoepeling wet- en regelgeving. Vooral bij leerlingen in het PRO is indicatiestelling te complex met tijdrovende procedures.

SWV - VO nummer:	30.1
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	Breed. De problemen nemen toe. Steeds meer multi-problemen. Relatief veel uitval in de groepen 3 en 4 van het VO: motivatieproblemen, blowen, depressiviteit, gedragsproblemen bij superverwende of affectief verwaarloosde kinderen, spelen hier een rol.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn 25 tot 30 thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Er functioneert een werkgroep gericht op de warme overdracht PO - VO. Er is sprake van een goed opgetuigde PCL. Veel aandacht voor zorgplannen en zorgstructuren. Alle scholen werken met een zorgcoördinator en ZAT's. Er vindt jaarlijks nascholing plaats voor zorgcoördinatoren en leerlingbegeleiders. Er is een time-out voorziening die wordt omgezet tot Rebound-voorziening. SWV en REC overleggen intensief in hun gemeenschappelijke streven naar een ZMOK-voorziening. Een knelpunt vormt het Bureau Jeugdzorg. Dit functioneert niet naar wens. Samenwerking komt op dit punt niet goed van de grond. Voor het SWV is het realiseren van SMW een speerpunt. De inzet is (1) voor LWOO/PRO geïntegreerd maatschappelijk werk, (2) SMW in ZAT's, (3) consultatiefunctie SMW voor HAVO/VWO. Er is een bureau voor de registratie van verzuim. In een handleiding voor het PO wordt beschreven hoe te verwijzen naar LWOO en PRO. Zo'n handleiding komt er ook voor het VO.
Netwerk: eerste schil	De onderlinge contacten tussen het leeuwendeel van de scholen zijn goed.
Netwerk: tweede schil	
Netwerk: derde schil	
Netwerk: vierde schil	Er is periodiek portefeuillehoudersoverleg.
Stimulansen voor samenwerking	Er is voldoende expertise.
Hindernissen voor samenwerking	Katholiek onderwijs participeert niet in het SWV en doet niet mee aan overleg. Geld is schaars en ontoereikend. De aanpak is nu nog veel te curatief.
Resultaten tot nu toe (successen)	De inzichten verkregen door de jaarlijkse monitoring. In het VO ontstaat een steeds positievere houding met aandacht voor zorg.
Wat is nodig?	Goede krachten met de juiste specialistische kennis zijn vaak duurder. De vrijheid om e.e.a. zelf in te richten met een goede verantwoordingsstructuur en controle. Er zijn meer middelen nodig.

SWV - VO nummer:	31.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	In- en externaliserende gedragsproblemen. Voor internaliserend gedrag aangewezen op school in Oegstgeest, zonder plaatsen. REC-4 geen plaatsingsmogelijkheden.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Niet of lastig plaatsbaar betekent geen plaatsingsmogelijkheid en dus geen wachtlijsten.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend (wel opgenomen in zorgverslagen).
Kernpunten samenwerking	VO huurde zelf school maatschappelijk werk in. Ontwikkeling reboundvoorziening. Project vraaggestuurd werken. Rondom PO-leerlingen met externaliserende gedragsproblemen binnen WSNS samenwerking door SBO, REC-4 en BJZ gericht op geïntegreerd aanbod voor deze doelgroep.
Netwerk: eerste schil	In PO en VO functioneren bovenschoolse ZAT's. Deze structuur omvat 0 t.m. 18 jarigen. Hierin wordt samengewerkt met WSNS, VO, SBO en OBD. In de ZAT-beleidsgroep vindt de regie plaats.
Netwerk: tweede schil	De REC's 2,3 en 4 zijn op afroep beschikbaar. Wel op grote afstand.
Netwerk: derde schil	Partners zijn: GGD, AMW en BJZ. Verder: zorgaanbieders Cardea en Rivierduinen, kinderpolitie, Bureau Opvoeding en Onderwijs.
Netwerk: vierde schil	Intensief GOA beleid van Katwijk. Gemeenten Hillegom en Sassenheim in mindere mate.
Stimulansen voor samenwerking	Financiële tegemoetkoming voor ZAT's vanuit SWV-en en gemeenten.
Hindernissen voor samenwerking	Ontbrekende voorzieningen REC's 3 en 4. De gescheiden wet- en regelgeving op het gebied van onderwijs, jeugdzorg en WEC. De soms tegengestelde belangen van de betrokken gemeenten.
Resultaten tot nu toe (successen)	Goed functionerende ZAT's. De deelnemers leveren menskracht uit eigen middelen. Goede ervaringen met concretisering van de hulp "bottom up": vanuit de vraag van de school.
Wat is nodig?	Meer eigen beleidsruimte. Locaties zonder REC-4 voorziening profiteerden niet van de 1.000 extra ZMOK-plaatsen. Dit alsnog regelen. Een REC-4 voorziening binnen de regio. Geef zorgmiddelen VO voortaan aan het SWV.

SWV - VO nummer:	33.1
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Crisis- en tijdelijke opvang; uithuisplaatsing; terugkeer uit jeugdgevangenis; onveilige situaties; fysiek en verbaal onaangepast gedrag; handelingsverlegenheid van leerkrachten.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Zo'n 2 tot 5 gevallen.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend (Deels in notitie gemeente).
Kernpunten samenwerking	Pilots (1) preventie voortijdige schooluitval, (2) taalverwerving en (3) intensivering SOVA trainingen. Plus klas als rebound voorziening. Monitoring Plus klas. Jeugdloket gefaciliteerd door gemeente. Participatie school maatschappelijk werk in schoolgebonden ZAT's. VO en WSNS voeren eigen regie.
Netwerk: eerste schil	PCL als bovenschoolse commissie leerlingenzorg. Schoolgebonden ZAT's.
Netwerk: tweede schil	
Netwerk: derde schil	JGZ participeert in ZAT's.
Netwerk: vierde schil	Regionaal meldpunt vroegtijdige schoolverlaters. Jeugdloket.
Stimulansen voor samenwerking	Strategisch document van de gemeente.
Hindernissen voor samenwerking	De afstemming met de omliggende REC's ontbreekt nog.
Resultaten tot nu toe (successen)	Onderlinge bekendheid en samenwerking. Verdere afstemming wordt nog nagestreefd. IB-er van het SBO begeleidt leerlingen die naar VO gaan. Het SWV financiert dit. Jeugdloket met diverse partners.
Wat is nodig?	

SWV - VO nummer:	33.3
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Leerlingen die in scholen handelingsverlegenheid brengen. Leerlingen met CVL-indicatie, aangemeld voor centrale opvang of voor herstart. Door BJZ geïndiceerde leerlingen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Bureau Leerplicht heeft het over 40 thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Snelle hulpverlening op maat, is het streven. Geen wachtlijsten en thuiszitters, als wens. Snelle en adequate indicering. Het streven is: elke school een eigen ZAT, aan gevuld met een bovenschools coördinatieteam. Centrale opvang als time-out voorziening met ambulante begeleiding bij terugplaatsing. Project 'Herstart': thuiszitters weer op de rails zetten. Eerste gesprekken gevoerd over ontwikkeling van een rebound-voorziening.
Netwerk: eerste schil	Scholen werken met een eigen ZAT o.l.v. een eigen zorgcoördinator. In deze ZAT's participeren GGD, politie, AMW, JGZ en leerplicht.
Netwerk: tweede schil	Scholen zoeken i.s.m. REC samenwerking over en weer voor symbiosevakken.
Netwerk: derde schil	JGZ participeert in ZAT's vanuit voorpostfunctie. De zorgaanbieder biedt zorg op basis van indicatie en beschikbaar aanbod.
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	De samenhang en collectieve verantwoordelijkheid is slechts in geringe mate geïnstitutionaliseerd. De participerende scholen zijn zeer autonoom, gebaseerd op denominatie en concurrentie. Communicatie is nog onvoldoende helder. De balans tussen rechten en plichten van de partners is onevenwichtig. Vaak te vrijblijvend. Handelingsverlegenheid nog te vaak op de werkvloer ervaren als diskwalificatie. VO-scholen willen leerlingen uit tijdelijke time-out voorziening vaak niet terug.
Resultaten tot nu toe (successen)	
Wat is nodig?	Bindende afspraken kunnen maken over inzet collectieve zorgmiddelen. Systeem voor zorgvuldig en privacy-bestendige registratie van voortgang in procedures. Professionalisering gebruik van volgsystemen, voeren van effectieve leerlingbesprekingen en werken met handelingsplannen. Ondanks 1.000 extra ZMOK plaatsen, is de nood lokaal nog steeds hoog.

SWV - VO nummer:	34.3
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	Vroegtijdige schoolverlaters; leerlingen tussen PrO en LWO; alle CvI geïndiceerde leerlingen; shoppers en zij-instromers. Psychiatrische gevallen blijven buiten beeld.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Niet aan te geven. Er is wel een tekort en dus wordt een plaatsingshiërarchie gehanteerd.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend.
Kernpunten samenwerking	Er zijn time-out voorzieningen (Leger des Heils en IMC). REC-4 adviseert hierin inhoudelijk. In Zoetermeer gaat een time-out voorziening van start. Binnenkort start overleg over een rebound-voorziening. De PCL-VO bestaat uit orthopedagogen en directeuren PrO, LWOO en VSO-LOM. De PCL bespreekt de moeilijke gevallen tussen wal en schip van LWO-PRO en VMBO- LWO. Het REC wil van een interne- naar een externe zorgcommissie waarin alle ketenpartners participeren. Aandacht voor doorstroming van PO naar VO, van VO naar ROC en naar de sector techniek.
Netwerk: eerste schil	Elke school heeft een ZAT, met maatschappelijk werk vanuit de gemeente. Met het ROC vindt overleg plaats over de mogelijkheden tot doorstroming.
Netwerk: tweede schil	Er is intensieve samenwerking tussen enkele scholen (REC-4).
Netwerk: derde schil	JGZ participeert in de ZAT's.
Netwerk: vierde schil	Er is een periodiek overleg op initiatief en kosten van de gemeente Den Haag. Dit werkt goed. Stadhuis overleg 'Een sluitende aanpak', waarin BaO, BOVO, VO en REC samenwerken.
Stimulansen voor samenwerking	Het BOVO-overleg dat op gemeentelijk niveau plaatsvindt. Stadhuis overleg 'Een sluitende aanpak', waarin BaO, BOVO, VO en REC samenwerken.
Hindernissen voor samenwerking	De REC-indicatie loopt niet in de pas met de PrO-criteria. Voor ZMOK (laag IQ en moeilijk gedrag) is nergens plaats.
Resultaten tot nu toe (successen)	Het BOVO-overleg dat op gemeentelijk niveau plaatsvindt. Een OPDC ontbreekt. Een VSO-LOM school met veel know how is nu intensieve partner van het REC rondom 'interne veranderingskracht'.
Wat is nodig?	In Den Haag zit het REC nog niet in de ZAT's. Dat is wel nodig. Wanneer er financiële middelen worden verstrekt dan graag met duidelijke inhoudelijke aansturing, suggesties en impulsen. Nu is te vaak onduidelijk wat met budgetten wordt beoogd.

SWV - VO nummer:	34.4
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	O.m. ADHD, Asperger. Aan milieu gerelateerde problemen; het 'grote bek-syndroom'; psychiatrische problemen, internaliserende- en externaliserende gedragsproblemen, alle problematieken volgens CvI vastgesteld.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Onbekend.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend. Wellicht leerplichtambtenaar.
Kernpunten samenwerking	Doel is actieve deelname aan zorg- en planontwikkeling. Waarbij het REC opereert naar weten regelgeving volgens indicaties CvI. SWV speelt centrale rol in melding, bemiddeling en afstemming (Er is een zorgplan). Rectoren en directies participeren in stuurgroep. Ook is er een taakgroep locatie- en directieleden. Overleg met zorgcoördinatoren vindt 6 tot 7 keer jaarlijks plaats. Elke school heeft een ZAT en een interne commissie leerlingenzorg. Bovenschools functioneert de PCL. JGZ hanteert vaste jaarlijkse afspraken over inzet en beschikbaarheid. Opvallende zaken worden gemeld bij zorgcoördinator. Vanaf oktober start time out klas als reboundvoorziening (SWV en gemeente samen!).
Netwerk: eerste schil	Actieve samenwerking in stuur- & taakgroepen. Er vindt coördinatie plaats in de breedste zin.
Netwerk: tweede schil	Het REC biedt ambulante begeleiding aan. REC, SWV en praktijkonderwijs werken samen rond moeilijk plaatsbare leerlingen.
Netwerk: derde schil	In de Interne Commissies Leerlingenzorg participeren JGZ, Leerplicht en GGD. Op dit niveau wordt ook samengewerkt rondom consultatie, indicatie en verwijzing.
Netwerk: vierde schil	Middelen voor maatschappelijk werk komen vanuit de gemeente. Aanvraag voor middelen vanuit het ESF.
Stimulansen voor samenwerking	Jaarlijkse vragen uit het veld en ervaringen in Commissies Leerlingenzorg vormen basis voor cursusaanbod voor leerkrachten e.d. Men weet elkaar goed te vinden. De gemeente stelt middelen beschikbaar.
Hindernissen voor samenwerking	REC financieel benadeelt door onterechte bekostiging van de VSO-afdeling naar PO maatstaven. De CvI procedure is ondoorzichtig voor ouders. In de RVC-procedure is samenwerking met het REC omslachtig. Op gedragsgebied steeds meer 'dubbele indicaties' die tot vertraging leiden door gescheiden wetgevingskanalen.
Resultaten tot nu toe (successen)	De Interne Commissies Leerlingenzorg met een brede samenwerking. Het SWV werkt met één onderwijskundig rapport. Speciale klassen voor "nieuwkomers" en opvang voor allochtone leerlingen. Samenwerking rondom praktijkonderwijs.
Wat is nodig?	Meer concrete (financiële) ondersteuning voor initiatieven uit het veld.

SWV - VO nummer:	36.2
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	Externaliserend en agressief gedrag, problematische gezinssituaties, leeftijdsgebonden problemen, ADHD, verbaal en fysiek geweld, motivatieproblemen en faalangst, Alle CvI cluster 4 geïndiceerde problemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Niet bij scholen, wel bij CvI lange wachtlijsten. Leerlingen blijven lang in PO.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend.
Kernpunten samenwerking	Project 'herplaatsing' VO. ADHD screenteam in Delft voor onderzoek en handelingsadviezen waarin GGZ, kinderarts en WSNS-verbanden samenwerken. Veel inzet gericht op VSO ZMOK, dat harder groeit dan het SO-ZMOK. Aan REC 4 is een time out voorziening verbonden. Circa 10 tot 20 leerlingen bezoeken geen school maar krijgen wel begeleiding en maken huiswerk. Er is sprake van een centrale zorgcommissie voor nadere diagnostiek door het HCO, een time out indicatie of aanmelding bij de CvI. WSNS-verbanden werken met een PCL. JGZ participeert in consultatieteams. De frequentie hiervan wordt a.g.v. bezuinigingen minder. Komend jaar wordt bovenschools toetsen t.b.v. aanmelding bij RVC en monitoring, ingevuld.
Netwerk: eerste schil	Scholen kennen interne zorgteams en een bovenschools zorgteam. Een brede PCL en een CLZ met een smalle PCL functioneren goed.
Netwerk: tweede schil	Time out voorziening verbonden aan REC 4.
Netwerk: derde schil	Jeugdformaat biedt trainingen aan voor leerkrachten. JGZ indiceert en Jeugdformaat voert uit.
Netwerk: vierde schil	Er is sprake van goede contacten.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Verwijzingstraject is nog steeds omslachtig.
Resultaten tot nu toe (successen)	Interne zorgteams op alle locaties en een extern zorgteam van zorgcoördinatoren. WSNS-verbanden verbeteren kontakten met JGZ en Jeugdformaat. Verwijzingstraject is duidelijk en transparant. Contacten met alle betrokkenen gaan goed. REC verzorgt ambulante begeleiding vanuit de rugzak en bij terugplaatsing.
Wat is nodig?	Meer ruimte voor PRO leerlingen met een RVC-beschikking. Trainingen voor professionals in het omgaan met problematisch gedrag. Visie-ontwikkeling op gedrag van moeilijke pubers. Afspraken en procedures voor warme BOVO-overdracht. Meer begeleiding bij niet medewerkende ouders.

SWV - VO nummer:	37.1
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Internaliserend- en externaliserend gedrag. Verwijdering van school, ongeoorloofd verzuim, justitiële nazorg, alle problemen van jeugd en jongeren in de grote steden, CvI geïndiceerde Problemen
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Thuiszitters en op wachtlijst geplaatsten zijn niet eenduidig in getallen uit te drukken. Ze zijn er wel. Explosieve groei van REC 4 heeft een wachttijd van 1 jaar tot gevolg.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Alle VO-scholen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leerlingen die speciale zorg behoeven. Hierover vindt veel afstemming en overleg plaats. Er functioneert een Onderwijs Opvang Voorziening waar een combinatie van onderwijs en zorg wordt gerealiseerd. Pilot project gericht op bevorderen aansluiting PO - VO v.w.b. zorg had tot gevolg uniformering aanpak betreffende WSNS-verbanden voor de aanmelding van leerlingen via de RVC. In de dagopvang van JGZ worden ook leerlingen geholpen, maar buiten zicht van het onderwijs. Project 'Herstart' voor opvang van leerlingen die langer dan 4 weken thuiszitten. Koers VO initieert zorgstructuren voor 12 tot 18 jarige leerlingen, gericht op ononderbroken zorg- en leerproces. Dit inclusief 'lijnen' naar flankerende instellingen en inclusief begeleiding naar arbeidsmarkt. In BOS-project werken BaO, SBO en REC's samen in de diagnostiek rond zorgleerlingen. In HEI-project wordt samengewerkt rondom compleet maken leerlingdossier t.b.v. aanmelding bij REC.
Netwerk: eerste schil	Op het niveau van de scholen functioneren de ZAT's met brede samenwerking. Dit geldt ook voor de bovenschoolse opvangvoorziening.
Netwerk: tweede schil	V.w.b. indicatie, verwijzing en bemiddeling.
Netwerk: derde schil	V.w.b. indicatie en ambulante begeleiding.
Netwerk: vierde schil	V.w.b. facilitering en financiering.
Stimulansen voor samenwerking	Partijen hebben elkaar grotendeels gevonden. Er is sprake van heldere afspraken in een bindende samenhang.
Hindernissen voor samenwerking	JGZ werkt in de stadsregio nog niet overal op dezelfde wijze. Na indicatie is er niet altijd een plek binnen de school waarvoor is geïndiceerd. Materiele instandhouding blijft achter bij groei.
Resultaten tot nu toe (successen)	ZAT's adviseren naar PCL voor een beschikking SBO: bij REC vermoedens gaat dossier terug naar school voor directe aanmelding bij REC. Door heldere afspraken en de bindende samenhang worden steeds meer leerlingen begeleid naar de juiste en meest passende onderwijs-zorg-arrangementen. Door stroomlijnen zorgstructuur wordt 'shop-gedrag van ouders tot minimum beperkt. Structurele evaluatie gericht op kwaliteit.
Wat is nodig?	Geen 25 maar 32 lesuren voor opvang in opvangcentrum (bij max. verblijfsduur van 3 maanden). Er wordt een nieuwe rebound voorziening ontwikkeld. Er wordt gestreefd naar een loket. De toekenning van de 1.000 extra ZMOK plaatsen is ontoereikend.

SWV - VO nummer:	37.2
Aantal deelnemende organisaties	7
Aard gedragsproblemen	Breed samengesteld. Genoemd worden ADHD, NLD, PDD-NOS en autisme. Verder steeds meer hechtingsstoornissen en situaties waar-in kinderen zich afzetten tegen de ouders.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn geen wachtlijsten en thuiszitters bekend.
Omvang gedragsproblemen	Onbekend.
Kernpunten samenwerking	Het SWV VO omvat 8 scholen met 8 hoofd- en 12 nevenvestigingen in verschillende regio's. Er is een directe relatie met de WSNS-regio's en met de scholen voor PO. Alle aanvragen RVC voor leerwegondersteuning (LWOO) of praktijkonderwijs (PRO) gaan via 1 centraal punt bij RVC Rijnmond. In het PO is sprake van interne leerlingbesprekingen, een bovenschoolse zorgcommissie en een PCL . In het VO zijn ZAT's ingericht en bovenschools een Sociaal Medisch Team. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om andere instanties op afroep in te schakelen (leerplichtambtenaar, JGZ, schoolarts, begeleider SBD, orthopedagoog of maatschappelijk werker). Een werkgroep PO-VO stroomlijnt de aansluiting PO - VO. Men wil warme overdracht en wil werken met portfolio's en leerlingdossiers. In een commissie kwaliteitszorg zijn alle scholen vertegenwoordigd. Handelingsplannen worden ingevoerd. Communicatie met ouders wordt verbeterd. Zorgbeleid wordt in kaart gebracht.
Netwerk: eerste schil	De beschreven zorgstructuur geldt voor alle in het SWV opgenomen scholen. Er is hier sprake van een landelijke -reformatorische- structuur.
Netwerk: tweede schil	Er zijn relaties met landelijk verspreide REC's (4).
Netwerk: derde schil	De Stichting Gereformeerde Jeugdzorg biedt ondersteuning. Ouders kunnen daarnaast altijd een beroep doen op lokale JGZ of de eigen ge-meente.
Netwerk: vierde schil	De deelnemende besturen participeren in de respectieve beleidskringen. Samenwerking met gemeenten verschilt per locatie en per regio. GOA-middelen gingen altijd naar voorzieningen voor jonge risico kinderen.
Stimulansen voor samenwerking	Er is sprake van een grote betrokkenheid en voldoende know how.
Hindernissen voor samenwerking	De ernst en de omvang van de problemen nemen jaarlijks toe. De voedingsgebieden zijn groot en er is sprake van grote verschillen per gemeente.
Resultaten tot nu toe (successen)	Jaarlijks krijgen ook leerlingen extra hulp die net buiten de indicatiecriteria vallen. Hiervoor werd een eigen voorziening gecreëerd.
Wat is nodig?	Een op identiteit gebaseerd REC 4. Meer en betere nazorg voor schoolverlaters van het praktijkonderwijs. Ontwikkeling van een rebound voorziening en van time out plaatsen. Op gebied van zorg wordt gezocht naar regionale of bestuurlijke arrangementen om meet inhoud te kunnen geven aan samenwerking van zorg en onderwijs.

SWV - VO nummer:	38.1
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Gedragsproblemen in allerlei soorten. Kinderen die "verkeerd" zitten. Sterke groei in de categorieën autisme en ADHD. Daarnaast externaliserend en internaliserend. Van "eenvoudige" opvoedingsproblemen t.m. zware problematische gezinssituaties.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Van 1 tot enkele tientallen.
Omvang gedragsproblemen	Circa 500 leerlingen jaarlijks, in alle categorieën
Kernpunten samenwerking	Vooral gericht op voorkomen van uitvallers en voortijdig schoolverlaten. Hiertoe wordt intensief samengewerkt in overlegsituaties. Ook worden diverse projecten onder een noemer gebracht. Er zijn intensieve contacten over en weer. Ook de aansluiting van PO op VO is een belangrijk issue. De overstap van SBO naar VO is een probleem. Het SWV staat hiertoe meer overleg voor ogen met SBO-directeuren. Per 1-8-2005 start een Rmpi-school voor 12 - 18 jarigen. Samenwerking met JGZ gericht op afstemming in aanpak probleemjongeren en participatie van maatschappelijk werkers in de sociale teams op de scholen. Een convenant is in de maak. Er is sprake van regie door de gezamenlijke partijen, gericht op belang van de leerling. Alle VO scholen hebben een sociaal team.
Netwerk: eerste schil	Een goed functionerend netwerk.
Netwerk: tweede schil	Een goed functionerend netwerk.
Netwerk: derde schil	Een goed functionerend netwerk.
Netwerk: vierde schil	Een goed functionerend netwerk, waarin de gemeentes een actieve beleidsbepalende en besluitvormende rol vervullen.
Stimulansen voor samenwerking	Overgang van PO naar VO verbeteren. Het opvullen van de hiaten: - Overgang van SBO school naar cluster school. - Aansluiting naar ROC's. - Oplossen probleem 16/17 jarigen, vooral m.b.t. begeleiding op ROC's.
Hindernissen voor samenwerking	Kwijtraken van contacten in netwerk. Veranderingen in regelgeving vanuit huidige optiek. Verschillende toepassingen van regels door verzekeraars rond persoonsgebonden budget. Leerlingen die tussen wal en schip vallen, zoals 'licht verstandelijk gehandicapt met gedragsstoornis". Samenwerking met RIAGG is een probleem. Dit a.g.v. de andere bedrijfscultuur bij het RIAGG. Deze wordt gekenmerkt door deskundigen-macht en het alleen verantwoording afleggen aan ouders en niet mee willen werken aan formulierenberg.
Resultaten tot nu toe (successen)	Er is sprake van een goed functionerende zorgstructuur, waarin alle partners een actieve en afgestemde rol vervullen. Partners herkennen elkaar ook in een op relevante onderdelen gezamenlijke visie. Zoals in de formulering van de belangrijkste doelstel-lingen.
Wat is nodig?	Adequate en voldoende voorzieningen in eigen regio. Nu gaan leerlingen nog naar Rotterdam en verdwijnen uit het zicht. Meer gedifferentieerde methoden in PO en VO. Betere aansluiting RIAGG. Dichten van hiaten tussen SBO-VO en VO-ROC. Financiering leerlingenvervoer verbeteren.

SWV - VO nummer:	39.1
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	In het algemeen gaat het niet om zware gedragsproblematiek. De helft valt onder oppositioneel/agressief probleemgedrag.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Niet exact bekend. Gedacht wordt aan enkele tientallen thuiszitters. Geen informatie over wachtlijsten bekend.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie hierover verkregen.
Kernpunten samenwerking	Samenwerking JGZ - onderwijs – gemeenten kreeg structureel vorm. Met name t.a.v. VO is samenwerking intensief. Er is een zorgprogramma onderwijs-jeudgzorg waarin alle krachten worden gebundeld. Doel van dit programma: "te komen tot een sluitend netwerk van voorzieningen om alle jongeren met psychosociale problematiek te kunnen begeleiden". Vanuit PO samenwerking geregeld vanuit WSNS verbanden, de commissie BOVO en een resonansgroep. Deze structuur zorgt voor: - overdragen gegevens van PO naar VO. - Verwijzingen naar REC-instellingen. - Zorg voor verwijderen van leerlingen op basis van protocol. De projectorganisatie omvat een stuur- en een projectgroep. Hierin participeren alle relevante partijen. Alle activiteiten en projecten worden uitgewerkt in een zorgprogramma. Daarnaast wordt een convenant opgesteld waaraan wordt deelgenomen door alle partijen. Meer aandacht voor ouders: er lijkt sprake te zijn van een toenemende agressie bij ouders die worden aangesproken op… Niet alle ouders reageren op contacten.
Netwerk: eerste schil	Er is een goed functionerend netwerk.
Netwerk: tweede schil	Er is een goed functionerend netwerk.
Netwerk: derde schil	Er is een goed functionerend netwerk.
Netwerk: vierde schil	Er is een goed functionerend netwerk.
Stimulansen voor samenwerking	Tot nu toe bereikte resultaten. Impulsen als herstart, rebound, e.d.. De samenwerking wordt zonder meer positief beoordeeld.
Hindernissen voor samenwerking	Minder mogelijkheden voor preventie in PO (wegvallen SMW, stoppen GOA-gelden). Arbeidsmarkttekorten in VO leiden tot minder goed gekwalificeerd personeel.
Resultaten tot nu toe (successen)	Alle dossiers in orde en goed samengesteld. Qua omvang is groep samenwerkende instellingen overzichtelijk. Geen verborgen agenda's, wij-gevoel en interzuilair karakter als kracht. De gerealiseerde zorgstructuur en het zorgprogramma zijn successen. Het ontwikkelde stroomschema onderwijs - jeugdzorg.
Wat is nodig?	Vereenvoudiging van procedure RVC is nodig. Er zijn veel "poorten" via welke verwijzing plaatsvindt: kan daaraan wat worden gedaan? Geef ons de tijd om alles wat er nu ligt uit te werken. Er liggen veel kansen! Voorzieningen zoals rebound en herstart die alleen voor VO gelden, ook voor PO laten gelden. Uitbreiding van plaatsen cluster 4.

SWV - VO nummer:	40.1 en 40.2
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	Zeer divers. Clusters 2 en 4. Multiproblematiek, depressiviteit en agressie. In principe onhandelbaar gedrag, Bottleneck is de toenemende hoeveelheid probleemjongeren, die steeds jonger worden.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Onderzoek naar thuiszitters vindt momenteel plaats. Er staan circa 30 kinderen op de wachtlijst voor cluster 4. Een deel daarvan zit thuis. Informatie slechts gedeeltelijk beschikbaar.
Omvang gedragsproblemen	Slechts gedeeltelijk bekend. Onderzoek opvallend gedrag geeft als conclusie: ruim 200 leerlingen in groep 4-14 jaar
Kernpunten samenwerking	De gedragsproblematiek wordt breed en gevarieerd aangepakt. Er is sprake van multidisciplinaire zorgteams op alle scholen. Er zijn gezamenlijke afspraken rondom de vormgeving van het onderwijskundig rapport. Het SWV kent het 'Zorg- en Activiteitenplan Dordtse VMBO', waarin voor deze regio e.e.a. uitvoerig wordt beschreven. In Sliedrecht start van rebound-voorziening. De multidisciplinaire teams worden verbreed: nu ook afspraken met de JGZ. Rond Alblasserdam is een bovenschools kernteam gevormd met leerplichtambtenaren van 9 gemeenten. Er is samenwerking rondom HALT. Het streven is de realisatie van doorlopende leerlijnen en een sluitende zorgstructuur voor kinderen van 0 tot 21 jaar. De samenwerking is in het algemeen in voorbereiding en deels in uitvoering. Tot nu toe vooral binnen het VO en binnen de WSNS-verbanden. In mindere mate onderling. De verschillende denominaties hebben elk een eigen SBO school. Ook de samenwerkingsverbanden zijn gestructureerd naar denominatie. Er is dan ook sprake van meerdere PCL's.
Netwerk: eerste schil	Verschillende WSNS-verbanden voor bijzonder en openbaar onderwijs, werkt belemmerend. SWV 40.2 werkt op gemeentelijk niveau en wil dat zo houden. Samenwerking van PO en VO gebeurt via de BOVO-contactgroep, met een lage frequentie. Naast BOVO-contactgroep is er weinig overleg.
Netwerk: tweede schil	Goede communicatie met de clusters 1 en 2. Met cluster 3 heeft men nauwelijks te maken. Met cluster 4 loopt het niet goed.
Netwerk: derde schil	VO en JGZ weten elkaar te vinden (ook via PCL). Samenwerking rond geïndiceerde jeugdhulpverlening functioneert matig. JGZ heeft te weinig oog voor de deskundigheid van het onderwijs.
Netwerk: vierde schil	Samenwerking met bureau Leerplicht Plus verloopt goed (ook vertegenwoordigd in PCL). De gemeente pakt de regierol nog niet op. Dat is wel nodig.
Stimulansen voor samenwerking	De mogelijkheid van preventieve ambulante begeleiding vanuit REC 2. De SWV-en kunnen dit onder de aandacht brengen van de scholen.
Hindernissen voor samenwerking	Belangrijke bottleneck vormt de toenemende hoeveelheid probleemjongeren. Scholen hebben het gevoel er alleen voor te staan. Dit ook door veranderingen in jeugdbeleid: van randgroep naar algemeen. Door het niet functioneren van REC 4 ontstaan problemen. SWV-VO en gemeente Dordrecht zitten niet op een lijn. De verschillende werkwijzen en procedures tussen de clusters. De verzuilde aanpak. De versnipperde en bureaucratische regelgeving. Onduidelijkheid over de financiering.
Resultaten tot nu toe (successen)	Ontwikkelplan tijdelijk onderwijs VMBO (40.2). Zorg- en activiteitenplan 2004-2005 (40.2). Gerealiseerde samenwerking in VO in het SWV 40.2. Vooral ook de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het praktijkonderwijs.
Wat is nodig?	Betere voorlichting aan ouders, leerrechten formuleren i.p.v. leerplichten. Oppakken van regierol door gemeente. Verbetering van de onderlinge samenwerking van alle partners. Meer duidelijkheid over de financiering.

SWV - VO nummer:	40.3
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	In het PO is sprake van circa 140 leerlingen in het SBO als kwetsbare groep. Alcohol en drugs zijn grote problemen, die door veel ouders worden ontkend. Ook stevige gezinsproblematieken. Problematiek in het VO vergelijkbaar met het PO. Daar komen verbaal geweld en agressie dan nog bij.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen informatie verkregen.
Omvang gedragsproblemen	Zeer beperkte informatie verkregen. (ca. 140 leerlingen in het SBO)
Kernpunten samenwerking	Binnen de onderwijskolom is sprake van regulier overleg. Daarnaast incidenteel overleg van VO en JGZ en van VO en gemeenten. De gemeenten onderzoeken effectieve overlegstructuren met onderwijs. Onderwijs en gemeenten willen gezamenlijk overleg. Vooral in het PO dient de samenwerking nog sterk te worden ontwikkeld. In PO worden deels vooral brandjes geblust. Daarnaast worden in het VO Sociaal Konsultatie Teams ingericht op alle scholen. Dit vanuit de gezamenlijk opgenomen verplichting voor alle leerlingen opvang te bieden. De gezamenlijke gemeenten hebben plannen in voorbereiding rond o.a. alcohol en drugs. De verbindingen met het onderwijs zijn nog niet gemaakt. Daarnaast bereiden de gemeenten en de provincie een convenant voor waarin onderwijs in combinatie met jeugdzorg en crisisopvang aan de orde worden gesteld. JGZ en VO hebben een vaste relatie via Sociaal Konsultatie Teams waarin ook de GGD participeert. Er is nog geen sprake van regie.
Netwerk: eerste schil	Op PO-niveau is sprake van goed overleg binnen WSNS kaders en met SWV-VO. Ook binnen VO is overleg goed, inclusief overleg met PO. VO heeft incidenteel overleg met gemeenten. VO overlegt structureel met JGZ in Sociaal Konsultatie Teams.
Netwerk: tweede schil	PO en VO hebben incidenteel contact met deze partners. Alleen n.a.v. verwijzingen. Contact wordt als stroperig ervaren.
Netwerk: derde schil	In het PO wordt vanuit school maatschappelijk werk verwezen naar Stichting MEE. In het VO vindt regulier overleg plaats met JGZ en vanuit activiteiten rond persoonsgebonden budgetten.
Netwerk: vierde schil	De gemeenten zijn veelal nog buiten beeld.
Stimulansen voor samenwerking	Samenwerking wordt binnen het VO zeer gewaardeerd. In VO is sprake van interzuilaire samenwerking en de gezamenlijk intentie alle leerlingen binnen boord te houden.
Hindernissen voor samenwerking	Het school maatschappelijk werk wordt niet door de gemeenten gefinancierd. Inkoop via JGZ is zeer kostbaar. Vooral PO vraagt zich af waar men met specifieke vragen terecht kan. Te weinig middelen. Versnippering. De 4 gemeenten zijn het onderling nog niet met elkaar eens. De nieuwe wet jeugdzorg werkt belemmerend. Ingewikkelde en stroperige indicatiestellingen. Binnen PO is de samenwerkingsbereidheid nog gering: scholen lossen problemen liever zelf op en houden leerlingen daardoor vaker langer "vast".
Resultaten tot nu toe (successen)	Vooral op het niveau van het VO worden resultaten geformuleerd: - maandelijks overleg in Sociaal Consultatie Teams. - Gezamenlijke werkdefinitie: wanneer is er sprake van een zorgleerling? - Eenduidige besluitvorming rondom procedurele voortgang. - Gemeenschappelijk format handelingsplannen.
Wat is nodig?	PO gelijke behandeling als VO.

SWV - VO nummer:	41.1 en 41.2
Aantal deelnemende organisaties	5
Aard gedragsproblemen	De gedragsproblematiek kent een zeer grote diversiteit. In de voorschoolse periode wordt een toename geconstateerd van ontwikkelingsachterstanden.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er is sprake van een wachtlijst met een onbekende omvang. Ook is sprake van thuiszitters. Ook is er een wachtlijst voor het medisch kinderdagverblijf.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In een zorgloket rond preventie voortijd schoolverlaten werken samen 10 gemeenten, 6 instellingen voor jeugdhulpverlening, RBLplus de SWV-en VO/SVO en ROC Da Vinci. De gemeente Gorinchem heeft de regie voor de gemeenten. WSNS bundelt 36 scholen. De PC-scholen hebben een eigen WSNS-verband. Voor de leeftijdsgroep 0 t.m. 20 jarigen zijn MDT's ingesteld, met deelname van de CED-groep. In de MDT's werken samen GGD, JGZ, SMW, CED, PCL, een orthopedagoog en binnenkort ook bureau Jeugdzorg. Gorinchem is ver gevorderd met het realiseren van integrale ketenzorg (rapport VOS/ABB). Het REC wordt vaak pas laat ingeschakeld. Oorzaken hiervan zijn onbekendheid, onoverzichtelijkheid of te weinig kennis. In VO wordt intensief samengewerkt vanuit een gemeenschappelijke visie. De WSNS-verbanden voeren de regie in het PO. Er is sprake van meerdere projecten en activiteiten die resultaten opleveren. Er functioneren een werkgroep Rebound en een stuurgroep zorgstructuur risicoleerlingen VO. Project 'Sturen op techniek"heeft als doel aansluiting VO - MBO te ontwikkelen.
Netwerk: eerste schil	Het gaat er om de ketenverantwoordelijkheid nog beter vorm te geven met meer wederzijds respect. Op dit niveau weten partners van elkaar wat de stand van zaken is. Er is sprake van intensief overleg.
Netwerk: tweede schil	De samenwerking op dit niveau kan en moet veel beter.
Netwerk: derde schil	De jeugdzorg staat hoog op de politieke agenda. Ontwikkeling van de samenwerking is nodig.
Netwerk: vierde schil	De samenwerking behoeft verdere ontwikkeling. Wel wordt er sterk geleund op enkele sleutelfiguren. Wat gebeurt er wanneer deze wegvallen?
Stimulansen voor samenwerking	Over het algemeen zien alle partijen het nut van samenwerking in.
Hindernissen voor samenwerking	De grootste bottleneck is de decentralisatie van de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting. Te veel partijen spelen hier een rol en zijn (deels) van elkaar afhankelijk. Dat leidt tot stagnatie. Er is een toename zichtbaar in het aantal ouders dat rechtstreeks aanmeldt bij het REC. De school wordt dan gepasseerd. Dit wordt als landelijk probleem bestempeld. Sommige schoolbesturen willen een lastige groep niet aan zich binden. Shoppende ouders bij gebrek aan ouderbegeleiding in het VO. Commerciële bureaus zonder binding met het onderwijs die in opdracht van ouders werken.
Resultaten tot nu toe (successen)	Werkgroep Onderwijskundig Rapport; warme overdracht en centrale toetsing van zorgleerlingen; het zorgloket, de werkgroep Rebound met als partners de SWV-en, zorginstellingen, het ROC Da Vinci, 3 gemeenten, REC 4. De bovenschoolse zorgstructuur die in het leven wordt gehouden door de stuurgroep zorgstructuur risicoleerlingen VO.
Wat is nodig?	Eén voorziening voor indicatiestelling. Duidelijke en integrale inhoudelijke visie van de overheid en geld. Naar 1 budget met 1 budgethouder: weg met alle schotten.

SWV - VO nummer:	42.1
Aantal deelnemende organisaties	6
Aard gedragsproblemen	De SWV-en VO hebben te maken met spijbelen en dreigend VSV'ers, vervolgens voor een deel verdichtingproblematiek en cluster 4 verwijzingen. RMC zit met name op VSV'ers.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Wachtlijst cluster 4 is teruggedrongen. Er is sprake van circa 10 thuiszitters jaarlijks in het VO. In het PO zijn dat er 4 of 5.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In de SWV-en VO ligt de nadruk op een dekkend geheel van voorzieningen. Startpunt is de signalering in de school op het niveau van de zorgcoördinator. Er is een Sociaal Medisch Team met daarin SMW, jeugdarts en een open stoel voor de jeugdzorg. Er is aansluitend een weg via de PCL naar het OPDC of via de CvI naar cluster 4. Er ligt een plan voor centrale intake met time-out voorziening. Uitstroom vindt plaats naar VO, cluster 4 of ander cluster, ROC, Bureau Jeugdzorg of arbeid. Er is een nazorgtraject gepland. Voor PO en VO zijn goede afspraken van belang over de warme overdracht. Men spreekt elkaar in november voor afstemming. In jaarverslag RMC zitten 3 knelpunten: tussentijdse instroom in ROC, determinatie en geïndiceerde zorg. RMC en OPDC zien dat het op de scharnierpunten vaker fout gaat In SWV-VO vindt de regie plaats vanuit het samenwerkingsverband. De rol van de 3 gemeenten en de provincie is zoekend, zeker als het om financiering gaat. Op WSNS-niveau speelt een zoektocht naar de verantwoordelijkheden en de betrokkenheid van schoolbesturen.
Netwerk: eerste schil	SWV-VO heeft contacten met PO en ROC over warme overdracht. Vanuit OPDC ondersteuning van docenten VO en symbiose trajecten. Vanuit WSNS bestaan contacten met VO gericht op warme overdracht.
Netwerk: tweede schil	Hier speelt herstart 'Loods' en 'Traject'. WSNS heeft contacten over verwijzen en indiceren.
Netwerk: derde schil	SWv-VO en GGD, JGZ, SMW in het Sociaal Medisch Team. Daarnaast OPDC/SWV-VO institutioneel ('Loods', Traject').
Netwerk: vierde schil	SWV-VO met gemeenten en provincie.
Stimulansen voor samenwerking	OPDC/SWV-VO tevreden over 'Herstart', 'Loods' en Traject'.
Hindernissen voor samenwerking	Verschillende culturen in het netwerk zijn zo nu en dan lastig.
Resultaten tot nu toe (successen)	Herstart', 'Traject' en 'Loods'. SWV-VO en overleg ROC. Van de VSV'ers komt 80% weer op de rails. De samenwerking vooral op uitvoeringsniveau van scholen, gemeenten en provincie. RMC en leerplicht vervullen rol prima.
Wat is nodig?	Centrale intake via één loket. Een goede balans tussen de gevraagde kwaliteit en de benodigde middelen. Afstemming. Versterking van RMC-functie. Enkele landelijke "aanjagers" en "ondersteuners". Middelen voor IB-ers, kwaliteitstrajecten en SMW.

SWV - VO nummer:	42.2
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	VO herkent kinderen met motivatieproblemen en gedragsproblemen die leiden tot verstoring van de orde
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	VO kent kleine groep thuiszitters (circa 3). Circa 30 leerlingen maken gebruik van time-out.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Op WSNS-niveau wordt gewerkt een "Een Kind Een Plan". Dit is een initiatief met de 7 samenwerkingsverbanden in Zeeland. De PO-school en de IB-er zijn eerst verantwoordelijken. De problematiek is aan het verdichten, zeker op de speciale scholen. Er is een bovenschoolse structuur met Bevelandse consultatie teams. Deze wijkgebonden teams en het zorgteam vanuit het SWV werken goed samen (onderwijs met AMW, SBD en GGD). Cluster 4 kent in Walcheren een initiatief om te komen tot centrale intake met gemandateerde bevoegdheden. Willen dat graag ook in deze regio. Hier wordt veel gewerkt met informele contacten. Cluster 4 kent een aanpak gericht op arbeidstoeleiding en ROC-traject. Zij werken samen met RMC. Gemist wordt een centrale intake in het VO. Cluster 3 werkt samen met de 3 clusters in Zeeland, de SWV-en WSNS. Nog niet met het VO. Cluster 3 kent een dienstencentrum voor AB. Het VO kent een zorgstructuur met als sluitstuk een Sociaal Medisch Team waarin GGD, Bureau Jeugdzorg en SMW participeren. Daarnaast is er een time-out voorziening onder gemeentelijke regie en kent men een begeleidingsteam o.l.v. de GGD. Regie wordt hier gemist. 'Goes Onderwijsstad' vervult regie bij time-out. De GGD bij het begeleidingsteam. Terug- en verder schakelen verloopt redelijk succesvol door netwerk met OPDC, praktijkschool, time-out, cluster 4 en ROC.
Netwerk: eerste schil	Het SWV-VO beschikt over een OPDC SWV WSNS werkt binnen de SWV-en samen a.d.h.v. het zorgplan. Cluster 4 is verbonden aan 'Traject' en 'Loods'. Cluster 3 participeert via het dienstencentrum.
Netwerk: tweede schil	SWV WSNS en de clusters 3 en 4 via het ROP.
Netwerk: derde schil	SWV-VO in SMT en begeleidingsgroep. WSNS via de zorgteams (Bevelanden). Cluster 4 middels de eigen instituten en cluster 3 via het dienstencentrum.
Netwerk: vierde schil	SWV-VO via Goes Onderwijsstad. WSNS via het ROP met bestuurlijke dekking uit de SWV-en. Dit geldt ook voor de clusters 3 en 4.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	OPDC mist gebrek aan visie en regie op type zorgleerling en mist afstemming over doelgroep. Wordt veroorzaakt door autonomie VO-scholen. Het Praktijkonderwijs onderschrijft dit.
Resultaten tot nu toe (successen)	De afspraken met SMW, Bureau Jeugdzorg en GGD over de schoolinterne zorgstructuur VO. Time-out voorziening met 'Goes Onderwijsstad': door regie gemeente en afspraken afzonderlijke scholen. Project 'School' werkt voor de doelgroep VSV prima. ROP Zeeland met het "EKEP'-project (een kind een plan) door de samenwerking met de clusters. Cluster 4 heeft succes met 'Traject' en 'Loods' en met de RMC-functionaris.
Wat is nodig?	OPDC en Praktijkschool willen wettelijke kwaliteitscriteria. Discussie over interculturele communicatie: veel problemen komen neer op misverstanden tussen culturen. WSNS ziet graag een groter gewicht toegekend aan de 7 samenwerkingsverbanden. Clusters 3 en 4 willen meer centrale regie, bijvoorbeeld door Onderwijsplatform Zeeland.

SWV - VO nummer:	42.3
Aantal deelnemende organisaties	4
Aard gedragsproblemen	
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In het VO worden circa 20 thuiszitters gemeld. Met name op het scharnierpunt PO - VO. In het VO circa 20 leerlingen voor Cluster-4.
Omvang gedragsproblemen	Cluster 4 meldt 100 leerlingen met rugzak.
Kernpunten samenwerking	Het SWV-VO begint te groeien in de samenwerking. Gevoed door de PCL en het wegvallen van het SVO-LOM organiseert men met cluster 4 een Cluster 4 locatie op Zeeuws-Vlaanderen. Regio kent 3 maal LWOO en 3 maal PRO op locatie. Een voorziening voor ZMOK-ers wordt gemist. Rebound is in ontwikkeling. Zorgstructuur op alle scholen omvat: mentoraat en zorgcoördinator, SMT (met SMW en verpleegkundige), gevolgd door intake bij Bureau Jeugdzorg of Cluster 4. Op WSNS-niveau speelt het project 'EKEP'(Een Kind Een Plan). Hieromtrent wordt overlegd met Bureau Jeugdzorg en GGD. Gemist wordt traject voor overgang PO - VO. Cluster 4 kent project 'Traject' waarin wordt gewerkt aan leervoorwaarden en weerbaarheid. Alle gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen werken in Project 'Opvang Schooluitval'(POS). Dit is een soort Rebound-voorziening met doorstroming naar het ROC. Dit in samenwerking met de provincie en schoorvoetend ook met het VO.
Netwerk: eerste schil	Het SWV-VO participeert in een netwerk rond Rebound-voorziening en er is overleg over de regiefunctie. WSNS en Cluster 4: ROP. Alle gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen zijn betrokken bij samenwerking.
Netwerk: tweede schil	SWV-VO wens voor ZMOK-voorziening. WSNS rond ROP, 'Traject' en 'Herstart'. Cluster 4 rond ROP. Gemeente gesprek rond ZMOK-voorziening.
Netwerk: derde schil	Gemeenten en provincie samen met AMW en Bureau Jeugdzorg.
Netwerk: vierde schil	Participanten Sociaal Medisch Team op niveau VO-scholen. WSNS in kader van EKEP vanuit besturen SWV-en. Gemeenten en provincie samen met AMW en Bureau Jeugdzorg.
Stimulansen voor samenwerking	De tot nu toe gerealiseerde samenwerking.
Hindernissen voor samenwerking	Vaak moeite met het weggeven van autonomie. Kwaliteitskaarten Inspectie: bijvoorbeeld een slechte score omdat een extra jaar worden geboden. De financieringsstromen en de bijbehorende verschillende verdelingen van verantwoordelijkheden. Het gemis van een regisseur 'over all'.
Resultaten tot nu toe (successen)	Sociaal Medisch Team. ROP Zeeland. Traject' en 'Herstart'. RMC-functie met POS.
Wat is nodig?	Een provinciebreed onderwijsplatform met mandaten lokale consultatieteams. Training van docenten op locatie. Ondersteuning bij de zoektocht naar afstemming van onderwijs en jeugdzorg.

SWV - VO nummer:	43.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	SWV-VO weet van circa 10 leerlingen op de wachtlijst voor cluster 4. Geen thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	Het SWV-VO kent vele overlegvormen met gemeenten, Bureau Jeugdzorg, SMW en Rebound. Deze worden ook steeds structureler. Daarnaast nog overleg met andere SWV-en, provincie. Viermaal per jaar is er BOVO-overleg over doorlopende leerlijnen. De zorgstructuur vertrekt vanuit de docent, dan een trajectbegeleider, dan begeleidingscommissie met psycholoog en SMW. Er is sprake van een ZAT met JGZ, leerplicht, GGD. Op bovenschools niveau is sprake van een nevenvestiging zorg, time-out, cluster 4 en Spoorzoeker (geïndiceerde JGZ met 24 uurs opvang). WSNS werkt via het ROP aan 'EKEP'. De IB-ers werken goed samen en vanuit een handelingsgerichte procesdiagnostiek. Cluster 4 heeft nauwelijks contacten met PO en VO, maar wil dit wel.
Netwerk: eerste schil	SWV-VO is intensief betrokken bij de scholen. WSNS vooral met IB-ers. Cluster 4 intensief met de 10 locaties van de stichting.
Netwerk: tweede schil	WSNS via het ROP. Cluster 4 via het REC.
Netwerk: derde schil	SWV-VO via time-out, Spoorzoeker en ZAT's. Cluster 4 institutioneel.
Netwerk: vierde schil	De betreffende gemeenten en SWV-VO met ook Bureau Jeugdzorg.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Veel partners en telkens weer moet alles opnieuw worden uitgelegd. Het blijft voor veel partners moeilijk om autonomie los te laten. Veel wisselingen in beleid rond leerling gebonden financiering. De vele verschillende zorgstructuren en onvolledige rapportages zorgen voor afwijzingen en daardoor irritatie bij PO en VO.
Resultaten tot nu toe (successen)	De ontwikkelde inhoudelijke visie en de uitwerking naar de zorgstructuur (VO). De inhoudelijke samenwerking in de commissie Leerlingenzorg. De gemandateerde bevoegdheden om voor leerlingen de beste plek te kunnen bepalen (SWV-VO).
Wat is nodig?	Ruimte en tijd om lokale- en regionale ontwikkelingen tot bloei te laten komen. Een kleine landelijke groep die good practice verspreidt en intervisie biedt. Door lump sum financiering zijn veel zorgmiddelen niet meer te traceren.

SWV - VO nummer:	43.2
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	
Omvang gedragsproblemen	Uitbehandelde leerlingen cluster 4 worden door het VO niet als zodanig beschouwd en geweigerd. Dit heeft circa 5 tot 10 thuiszitters tot gevolg.
Kernpunten samenwerking	Het SWV-VO ging 5 jaar geleden van start met een time-out voorziening. In samenwerking met gemeenten. Door problemen werd vervolgens gestart met Individuele Traject Begeleiding (ITB). Deze worden uitgevoerd met RMC-middelen. Voor leerlingen waarmee doorstroom naar MBO wordt nagestreefd kent men een zorgstructuur op schoolniveau. Waar ook JGZ een vereiste is, zijn er 2 toegangspoorten. (1) Via het SMW of (2) via het netwerk van de ITB-medewerkers. Beide aanpakken zijn en worden kortgesloten met de gemeente in structureel overleg. Dit alles heeft geresulteerd in een intentieverklaring en een contract tussen enkele participanten. De regie ligt bij de scholen. De scholen zijn leidend en de overige partners zijn op (contract) afroep beschikbaar. Met het PO is in Roosendaal een BOVO overleg. In Haldenberge gaat dit via bovenschools management. Er wordt gewerkt aan een projectplan voor de Rebound die op 2 locaties zal plaatsvinden. Cluster 4 heeft allerlei voorzieningen, ook gecombineerd met VWS-instellingen, binnen de Stichting Driespan. Er zijn intenties om samen met VO te gaan werken aan een continuüm : Traject in VO-school - Rebound - ZMOK plaats - Cluster 4 plaats. Vooral gericht op terugkeer in de reguliere setting. Er zijn ook ideeën over cluster 4 klassen in het VO. Er is zeker nog sprake van ruis tussen PO en Cluster 4.
Netwerk: eerste schil	SWV-VO en de scholen. Cluster 4 binnen Stichting Driespan.
Netwerk: tweede schil	SWV-VO alleen een verwijs en (soms) een terugplaatsingrelatie. Cluster 4 gaat beginnen met samenwerking en afstemming.
Netwerk: derde schil	SWV-VO kent als partners Bureau Jeugdzorg, Markenlanden en justitie. Cluster 4 via de 10 instellingen binnen Stichting Driespan.
Netwerk: vierde schil	SWV-VO in structureel overleg (OOGO) met de gemeenten.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	
Resultaten tot nu toe (successen)	ITB. Samenwerking met Markenlanden.
Wat is nodig?	Middelen voor uitbreiding van de zorgteams. Rol voor de Inspectie vanuit integraal toezicht. Ondersteuning in de regio. Bijvoorbeeld in de vorm van een makelaar van 'best practices'.

SWV - VO nummer:	44.1
Aantal deelnemende organisaties	6
Aard gedragsproblemen	VO ziet vooral meervoudige problematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	WSNS meldt geen thuiszitters te kennen. Er is wel een wachtlijst voor cluster 4 voorzieningen.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	VO-scholen kennen een zorgstructuur met docent - mentoraat - gesprekken en training SOVA - ZAT. In de ZAT's participeren SMW, politie, HALT, schoolarts en leerplicht. Er zijn diverse trajecten met JGZ. Bijvoorbeeld 'Zuid-wester', cluster 4 en ROC. Met de gemeenten Breda, Oosterhout en Etten-Leur en scholen is een veiligheidsconvenant afgesloten. Dit convenant gaat over de aanpak en de mogelijkheden tot verwijzing. Op papier is sprake van een keten, maar er ontstaan zwakke schakels door bezuinigingen en beleidswijzigingen. Er is meer duidelijkheid nodig over de verdeling van de verantwoordelijkheden. Het SMW biedt aan breedte-analyse en meerdere interventiemogelijkheden. Kleinere gemeenten missen schakels in de keten. Op WSNS-niveau is sprake van zorgteams per school met daarin experts vanuit de SBD, SBO en een eigen IB-er. Men kent ook een time-out voorziening. SMW ziet in project 'Van losse schakels naar keten' de gemeente vanuit jeugdbeleid als regisseur. Bureau Jeugdzorg is betrokken bij allerlei trainingen voor circa 350 leerlingen (waaronder SOVA). De gemeente Breda zet op lang verzuim een leerplichtambtenaar die de mogelijkheden rondom de leerling onderzoekt. De gemeente heeft de intentie om naast het huidige 'justitie casus' overleg ook een overleg te starten waarin de 'onderwijs - zorg' casuïstiek centraal staat.
Netwerk: eerste schil	De scholen in het SWV-VO en binnen het SWV WSNS.
Netwerk: tweede schil	Gemeente over huisvesting en in op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen.
Netwerk: derde schil	
Netwerk: vierde schil	Bureau Jeugdzorg met alle gemeenten en met alle SWV-en over aanbod en tijdsverdeling. Voor gemeenten speelt integraal jeugdbeleid.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Ontbrekende schakels in vooral de kleinere gemeenten. Er is vaker een veel te sterke afhankelijkheid van een ambtenaar of wethouder. Wil deze een issue al dan niet op de agenda zetten? De geldstromen werken belemmerend. De scharnierpunten werken belemmerend.
Resultaten tot nu toe (successen)	De korte lijnen in Oosterhout. Het dag trainingscentrum in Breda.
Wat is nodig?	Pleidooi voor grotere schoolbesturen die veel in eigen regie kunnen ontwikkelen. Ontschotting van geldstromen. En het maakt niet uit wie het budget krijgt, zolang de partners maar precies weten om hoeveel geld het gaat. Uitbreiding van SMW. Het kind veel meer centraal. Accent op kleinschaligheid en preventie Meer aandacht voor vroegdiagnostiek. Continuïteit boven alles.

SWV - VO nummer:	45.1
Aantal deelnemende organisaties	6
Aard gedragsproblemen	
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen wachtlijsten en nauwelijks thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Vorig jaar 250 leerlingen met een negatieve schoolervaring. Het Veiligheidshuis meldt 2.000 jongeren die bij hen bekend zijn. Het REC heeft 280 leerlingen in AB.
Kernpunten samenwerking	Tilburg kent een actief jeugd- en onderwijsbeleid. Er is een directe relatie tussen deze terreinen. Een stevig zorgnetwerk is ontwikkeld. In dit netwerk zijn recentelijk enkele overeenkomsten gesloten In het VO is sprake van zorgnetwerken in en om de scholen. Er zijn 4 bovenschoolse alternatieve leerroutes. Er is sprake van intensieve samenwerking met JGZ en ROC. Het PO kent 3 WSNS-verbanden met een betrekkelijk lage organisatiegraad. Er is een intensieve samenwerking tussen PO en Jeugdbeleid. De inzet van het REC is gespecialiseerd onderwijs/ ambulante begeleiding (4 scholen). Het ROC zet in op de lijn voortijdig schoolverlaten, aansluiting van VO en MBO. Het SMW is gericht op zorgstructuren VO. Vooral oog voor preventie. Er zijn korte lijnen met Bureau Jeugdzorg. Buurtnetwerken spelen een belangrijke rol. De gemeente zet zich in voor het Veilgheidshuis, buurtnetwerken en versterking van zorgstructuren. Samen met Bureau Jeugdzorg wordt een relatie gelegd tussen Leerplicht en gezinscoaches. Het Veiligheidshuis is een samenwerkingsverband van 10 organisaties. Doel is preventie en aanpak van veiligheidsproblemen. Er is geen sprake van een centrale regisseur. De gemeente wil deze rol wel meer op zich gaan nemen. Men weet elkaar goed te vinden. Er wordt aan verschillende convenanten gewerkt.
Netwerk: eerste schil	Er liggen relaties van VO met PO, VO met MBO en van PCL en PCA.
Netwerk: tweede schil	VO en REC over individuele leerlingen. Voor het overige is sprake van relaties rondom AB, alternatieve routes, expertise-deling, ontwikkeling Rebound en ordeschool, ZMLK.
Netwerk: derde schil	Rondom de ontwikkeling van Rebound, ordeschool, SMW, aansluiting en toegang tot Bureau Jeugdzorg.
Netwerk: vierde schil	Vanuit VO structureel overleg met leerplicht. Daarnaast diverse partners in ontwikkeltrajecten. Naar PO is de relatie overheid - onderwijs nog een beetje een stiefkindje. Gemeente nog erg in de voorwaardelijke sfeer.
Stimulansen voor samenwerking	De gemeenschappelijke wil. Het gemeenschappelijke verantwoordelijkheidgevoel.
Hindernissen voor samenwerking	Door autonomie-beleid kunnen gaten vallen. Vrijblijvendheid voorkomen. Een eigen beleidsstructuur en lijn van de JGZ op provinciaal niveau. Lump sum waardoor de mogelijkheid bestaat dat niet alle gelden goed worden besteed.
Resultaten tot nu toe (successen)	goede basiszorgstructuur veiligheidshuis preventiebeleid.
Wat is nodig?	Beginnen bij de basis en van daar uit opbouwen: Niets opleggen. Betrekken van de 3e lijn bij onderwijszorg. Een duidelijke regierol voor gemeenten. Meer mogelijkheden voor PO om ook aan de zorgafstemming deel te kunnen nemen. Meer en betere samenwerking met het bedrijfsleven. Minder regels en minder schotten. Afrekenen op prestaties. Stop met kostbare indicatietrajecten.

SWV - VO nummer:	46.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	De "bekende" problemen van middelgrote steden en een plattelandsomgeving. Er is een toename van kinderen met psyche-problematiek, met meervoudige problematiek en problemen in het autistisch spectrum.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn nauwelijks wachtlijsten en thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Het VO kent per school zorgteams. Daarnaast worden in het Advies en Consultatie Team (ACT) verbindingen gelegd naar REC's, GGZ, JGZ en leerplicht. Vanuit een bovenschools zorgteam worden in het PO in Den Bosch verbindingen gelegd met Bureau Jeugdzorg en GGZ (op afroep ook leerplicht). Er is veel aandacht voor versterking van de binnen- en bovenschoolse zorgstructuren. Dit in projecten als Kans' en 'Sluitende Aanpak". In Zaltbommel en omgeving legt een brede PCL een verbinding naar JGZ en GGZ. SBO-school en PCL spelen hier een belangrijke rol. In Vught kent het PO een centrale dienst waarmee bovenschools ondersteuning wordt gegeven. De clusters 3 en 4 hebben diverse voorzieningen in de regio. Zij werken samen rondom o.a. autistische leerlingen, ZMOLK. In Den Bosch is sprake van co-regie van gemeente, WSNS en SWV-VO. De bestuurlijke regie ligt bij de gemeente, de inhoudelijke regie bij het veld.
Netwerk: eerste schil	In het VO is sprake van een samenwerkingsverband met veel partners. Vinden ook partners in het PO - VO overleg. WSNS-verbanden hebben elk een "eigen lijn" en een "eigen netwerk".
Netwerk: tweede schil	REC-3 start een ontwikkelagenda 'autisme' (initiatief van PO, VO, REC's 3 en 4). Samenwerking rond steunpunt autisme. REC-4 neemt deel aan ACT en bovenschoolse consultatieteams. Samenwerking rond 'Herstart', 'Op de rails' en Rebound.
Netwerk: derde schil	Rond JGZ is sprake van afstemming tussen lokaal en provinciaal beleid. Hierover wordt overlegd. Met GGZ zijn vele binnen- en bovenschoolse werkrelaties. SMW streeft naar een dekkend aanbod op alle scholen.
Netwerk: vierde schil	WSNS en SWV-VO zijn partners van gemeente 's-Hertogenbosch in lokaal jeugdbeleid. In Boxtel via netwerken 0 t.m. 12 jaar en via SMW. REC's alleen op huisvestingsniveau met gemeenten. Maatschappelijke voorzieningen via buurtnetwerken. JGZ en GGZ in provinciale verbanden.
Stimulansen voor samenwerking	Op uitvoeringsniveau kan men elkaar goed vinden. Geen last van verzuiling e.d.
Hindernissen voor samenwerking	Regio VO erg ruim SMW-V PO hebben ieder eigen netwerk
Resultaten tot nu toe (successen)	Advies en Consultatieteams project sluitende zorgstructuren. steunpunt autisme
Wat is nodig?	Ontschotting. Meer inspanningsverplichtingen (bijvoorbeeld t.a.v. ACT). Koppeling van indicatiestelling. Opnieuw definiëren en afstemmen van de regio (PO, VO, REC). Nog meer zorg in de school brengen. Casemanagement. Op basis van een regionaal masterplan de regio de onderwijs-zorgarrangementen laten ontwikkelen en afrekenen op behaalde resultaten.

SWV - VO nummer:	47.1
Aantal deelnemende organisaties	8
Aard gedragsproblemen	Per gemeente is er sprake van behoorlijke verschillen. I.h.a. alle gedragsproblemen. In het REC alle vormen van geïndiceerde gedragsproblematiek die de CvI op basis van de criteria kan tegenkomen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn wachtlijsten. Nadere informatie, ook over thuiszitters, ontbreekt.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Het SWV VO kent een smalle PCL met een brede taakstelling: beoordeling toekenning budgetten, advies moeilijk plaatsbare leerlingen, sluis bij RVC-aanvragen voor LWOO en PRO, voorlichting, monitor. Het VO heeft zorgteams per school en een zorgbreedte-team. Daarnaast is er een regionaal platform voor afstemmingsoverleg. In Uden en Veghel kent het VO een observatorium voor tijdelijke plaatsing. De meeste scholen in het PO werken met een zorgteam, waarvan de capaciteit en inzet verschillen per gemeente. Op REC-niveau wordt de opvang van RvI-geindiceerde aanmelding verzorgd. Hier wordt ook 'Herstart' uitgevoerd. Het steunpunt 'Autisme' is gekoppeld aan REC-4. Er zijn diverse bovenschoolse voorzieningen gerealiseerd (Opvoedingswinkel, Casus Overleg Risicojeugd, Veiligheidshuis, Schoolverzuimteam). In het algemeen is sprake van een grote heterogeniteit waarin autonomie van meerdere "spelers" een belangrijke rol speelt. De regie vindt dan ook vooral plaats op het niveau van de afzonderlijke spelers en deels ook op het niveau van de samenwerkingsverbanden.
Netwerk: eerste schil	Binnen de diverse geledingen vinden overleg en afstemming plaats.
Netwerk: tweede schil	
Netwerk: derde schil	Meerdere zorgaanbieders gaan ook zelf de markt op met een aanbod.
Netwerk: vierde schil	
Stimulansen voor samenwerking	Rondom individuele probleemgevallen weten de partijen elkaar wel degelijk te vinden.
Hindernissen voor samenwerking	AMW valt onder gemeentelijke verantwoordelijkheid en kent dus een geografische afbakening binnen de regio. Jeugdzorg is een provinciale aangelegenheid, op locaties vaak ontbrekend. Indicatietraject REC heeft geen relatie met overeen gekomen PO-VO procedures. De participerende gemeenten zitten niet op een lijn v.w.b. zorgbehoeften in het onderwijs en de uitvoeringsbesluiten rondom leerlingenvervoer. Het ontbreken van een centrale regie. Er wordt teveel gedacht en gewerkt op het niveau van afzonderlijke organisaties. Onderwijs, zorg en welzijn spelen een beperkte rol binnen het politieke klimaat van de gemeenten.
Resultaten tot nu toe (successen)	In alle gemeenten is een observatorium gerealiseerd. Project 'Herstart' voor leerlingen die 4 weken thuis zitten en niet elders opgevangen kunnen worden.
Wat is nodig?	Meer investeringen in samenwerking en regionaal beleid.

SWV - VO nummer:	48.1
Aantal deelnemende organisaties	6
Aard gedragsproblemen	Een brede problematiek met een forse toename van vooral autisme.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Nauwelijks thuiszitters. Wachtlijsten vooral rond cluster-4 indicaties en plaatsingen.
Omvang gedragsproblemen	er wordt een aantal van 100 - 200 leerlingen met ernstige gedragsproblemen genoemd. Cluster 4 op dit moment ong. 50 aanmeldingen per week (gehele regio)
Kernpunten samenwerking	Het VO kent een gevarieerd hulpaanbod met korte lijnen en een dekkend vangnet. Elke school heeft een ZAT. Daarnaast zijn er meerdere in- en externe projecten. Het VO beschikt over strategisch en inhoudelijk zorgbeleid. In WSNS-verband is sprake van goede zorgnetwerken (collegiale consultatie, PCL, SBO). Het REC heeft een groeiend regionaal aanbod w.o. AB. Er is sprake van afstemming met WSNS, VO en JGZ. Het SMW wil haar netwerk uitbreiden. De regie ligt bij de schoolbesturen en de SWV-en. Veel is gebaseerd op onderlinge afspraken. Men kent elkaar en weet elkaar te vinden wanneer dat nodig is. Er is geen cultuur van convenanten.
Netwerk: eerste schil	PO en VO werken samen rond een doorgaande lijn. Binnen SWV-VO vindt afstemming tussen de 2 kamers plaats. Binnen het WSNS-verband geldt hetzelfde voor de 7 verbanden.
Netwerk: tweede schil	REC en VO overleggen. WSNS en REC kennen een coördinatorenoverleg. Het REC heeft daarnaast diverse afstemmingsoverleggen in de regio (w.o. met ook JGZ).
Netwerk: derde schil	VO met JGZ en GGD via ZAT en PCL. Binnen WSNS per verband anders ingevuld. Soms via deelname aan PCL, soms via zorgplatform. REC en Jeugdzorg kennen diverse afstemmingsoverleggen.
Netwerk: vierde schil	Het SWV-VO heeft een goed afstemmingsoverleg met gemeenten. Daarnaast overleggen scholen individueel over huisvesting. De gemeente heeft geen echte regierol. Op WSNS-niveau is geen sprake van regiobeleid en worden de relaties met de gemeenten verschillend vormgegeven.
Stimulansen voor samenwerking	Men kent elkaar. Grote mate van consensus. Geen last van verzuilde systemen. Regio-visie.
Hindernissen voor samenwerking	Discussies over structuren. Strategisch gedrag. Financieringsstrategie (potjes en projecten).
Resultaten tot nu toe (successen)	Goed overleg en op onderdelen goede samenwerking.
Wat is nodig?	Vooral veel initiatieven mogelijk maken. Dat is belangrijker dan het afsluiten van convenanten. Een regionale aanpak i.p.v. een landelijke. Lokale overheden positioneren als partner. Ontschotting van geldstromen. Anders kunnen omgaan met indicatiestelling. Niet alle nadruk op de indicatiestelling. Geen incidentele middelen maar meerjarenbudget met resultaatverplichting.

SWV - VO nummer:	50.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Van lichte gedragsstoornissen tot en met geïndiceerde problematiek, leerlingen met rugzakje op reguliere scholen. Een categorie leerlingen niet indiceerbaar voor het LWOO, maar wel te typeren als 'gedragsmoeilijk'.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Er zijn geen thuiszitters. Informatie over wachtlijsten niet verkregen. Uitzondering: in samenwerking met jeugdzorg is sprake van wachtlijsten.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	In het VO hebben alle scholen een ZAT. Er functioneert ook een bovenschools Team Jeugd. In het PO hebben scholen hun eigen interne zorgstructuur, een bovenschools zorgteam en een smalle PCL. Naast advisering en hulp (binnen 2 weken!) zorgt het loket ook voor bemiddeling naar REC. Het zorgteam voert de regie, maar de school blijft verantwoordelijk voor de uitvoering. PO en VO kennen een goede BOVO-procedure. Het VO wil preventief werken door het opzetten van interne zorgarrangementen onder de regie van de ZAT's. Daartoe wil men jeugdzorg de scholen binnen halen.
Netwerk: eerste schil	Binnen en tussen de verschillende geledingen vindt regelmatig overleg plaats.
Netwerk: tweede schil	De afstand tot het REC is te groot en te lang. Voornemen is om hierin verandering te brengen.
Netwerk: derde schil	Jeugdzorg staat op grotere afstand, maar wordt in de nabije toekomst betrokken bij verschillende trajecten. Voornemen is ook hier om de afstand te verkleinen. Sinds kort zit jeugdzorg standaard in bovenschools zorgteam.
Netwerk: vierde schil	De lijnen naar de gemeente zijn kort en duidelijk. E.e.a. verloopt via een coördinator.
Stimulansen voor samenwerking	Gesprekspartners zien de voordelen van samenwerking. Geboekte vooruitgang op terrein van samenwerking.
Hindernissen voor samenwerking	De gebrekkige samenwerking met Chiron (REC 4). Er zijn lange wachttijden en bureaucratische drempels. Veel leerlingen met een potentiële REC-indicatie zitten nu nog op de SBO. Dat drukt te zwaar op het gezamenlijke zorgbudget. Elke aanmelding bij de CvI is positief, maar voor ze daar zijn is er al veel tijd verspild.
Resultaten tot nu toe (successen)	Combitrajecten voor niet plaatsbare leerlingen waarin onderwijs en JGZ samenwerken. Samenwerking met ROC en bedrijfsleven. Voor alle leerlingen is een BOVO-traject waarin de overdracht van PO naar VO wordt begeleid.
Wat is nodig?	Bij vereenvoudiging van de indicatiestelling zijn wij bereid om een plaatsingsgarantie af te geven. Met de inzet van de reboundmiddelen wordt de geïndiceerde jeugdzorg de scholen binnengehaald. Betere samenwerking met REC. Duidelijke afspraken met REC over indicatie en de inzet van ambulante begeleiding.

SWV - VO nummer:	51.1
Aantal deelnemende organisaties	7
Aard gedragsproblemen	Externaliserend gedrag wordt genoemd. Daarnaast leerlingen met meervoudige complexe problematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Thuis zitten slechts enkele leerlingen. Wachtlijsten zijn een probleem.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	In het VO speelt de EDI expertisedienst een belangrijke rol: een samenkomst van alle bovenschoolse directeuren van Noord-Limburg, samen met Begeleidingscentrum voor Onderwijs en Opvoeding (BCO). Dit gericht op ontwikkeling beleid en expertise. Daarnaast nog tal van andere overlegvormen. Het SWV heeft een mantelovereenkomst met BCO; gericht op structurele gedragswetenschappelijke ondersteuning. Gezamenlijk wordt gewerkt aan invoering van het model HGPD. VO werkt samen met bureau Jeugdzorg, vastgelegd in meerjarenplannen. Er lopen al zorgadviestrajecten in VO. Bedoeling is om deze werkwijze ook toe te passen in PO. In PO wordt intensief samengewerkt met jeugdzorg. Men ziet GGD en leerplichtambtenaar graag vaker in de scholen. In PO en VO spelen ZAT-teams een belangrijke rol. In Midden- en Noord-Limburg is begonnen met project 'Herstart'. Er is veel aandacht voor de afstemming tussen PO en VO.
Netwerk: eerste schil	Rond time out voorziening VO wordt samengewerkt met BCO. Ook in PO vindt samenwerking plaats met BCO. Onderling binnen PO en VO, maar ook tussen PO en VO, vindt afstemming plaats.
Netwerk: tweede schil	VO onderhoudt contacten met REC, WSNS, PCL en REC 4. In PO spelen contacten met REC, WSNS en VO.
Netwerk: derde schil	In het VO werken de ZAT's samen met jeugdzorg. Met ROC wordt samengewerkt op doorstroming. In het PO is jeugdzorg ingebed in en nabij de school.
Netwerk: vierde schil	In het VO speelt samenwerking met gemeenten een rol in het Achilles project.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Tussen wal en schip vallen vooral kinderen waarvan ouders en school van mening verschillen over de problematiek, de oplossing. REC 4 slaagt er niet in om ambulante begeleiding te realiseren. Veel ouders weten de waarde van de rugzak niet goed in te schatten: wat mag men wel of niet verwachten? Concurrentie tussen de 3 grote VO-campussen. Samenhangend beleid ontbreekt.
Resultaten tot nu toe (successen)	In VO succesvolle samenwerking met JGZ. Achillesproject Venlo: doel is sluitende aanpak van alle leerlingen van 0 t.m. 23 jaar.
Wat is nodig?	Geef de middelen aan het SWV en laat de regio zelf beslissen. In alle regio's een breed loket ontwikkelen zoals in Midden-Limburg.

SWV - VO nummer:	52.1
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	Leerlingen met problematische thuissituatie. Dit vertaalt zich in schoolverzuim, desinteresse of agressie. Ook leerlingen die in aanraking komen met justitie.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	In principe geen wachtlijsten.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	In het VO is een time out voorziening gekoppeld aan een VO-school. Deze voorziening is van het SWV. De PCL is de toegang tot deze time-out. Naast de PCL is er een breder loket, waarin ook JGZ en REC 4 participeren. Dit loket is voor leerlingen waarvoor de time-out voorziening niet de aangewezen weg is. Elke school heeft een zorgloket waaraan deelnemen een zorgcoördinator, jeugdzorg, leerplicht, een psycholoog. Op afroep ook jeugdarts en politie. Het SWV coördineert dit. Als officieus OPDC is er een zorgcentrum ingericht. Er wordt samengewerkt met REC 4. Er zijn contracten met jeugdzorg, maatschappelijk werk en met leerplicht. Met jeugdzorg is een convenant over het brede loket. In het PO is veel aandacht voor zorg. Alle scholen hebben een intern zorgteam. Daarnaast is er nog een extern zorgteam voor scholen met meer problematische leerlingen. Er is een werkgroep die tot doel heeft de inzet van het maatschappelijk werk te stimuleren. Vraag is of leerlingen bij de overstap wel altijd de juiste opvang krijgen. Dit is vooral een probleem bij leerlingen die niet of niet goed in de indicatiestelling passen.
Netwerk: eerste schil	In PO en VO is de samenwerking uitgewerkt in ZAT's/zorgteams.
Netwerk: tweede schil	In het VO is de samenwerking geregeld met een ZMOK school en met REC Direct.
Netwerk: derde schil	De jeugdzorg heeft een plek gevonden in ZAT's en zorgteams. In het PO wordt subsidie voor maatschappelijk werk gezocht bij provincie.
Netwerk: vierde schil	Rondom de optimalisering van de zorg wordt in het VO intensief samengewerkt met de gemeente en met jeugdzorg.
Stimulansen voor samenwerking	Zorgcoördinatoren VO kennen HGPD-werkwijze (HandelingsGerichteProcesDiagnostiek). Time-out voorziening loopt goed en wordt omgebouwd tot rebound-voorziening. Loket van PCL, jeugdzorg, REC en leerplicht.
Hindernissen voor samenwerking	In VO krijgen leerlingen alleen zorg bij specifieke indicatie. In PO is de zorg breder. Hierdoor is de aansluiting problematisch. De overdracht van PO naar VO kan v.w.b. informatievoorziening beter. Niet altijd wordt alle nodige informatie doorgegeven. Er is geen samenwerking tussen de coördinator VO en de coördinatoren WSNS. Ambulante begeleiding is teveel aanbodgestuurd. Een brede visie op samenwerking ontbreekt. Ontbrekende contracten met externen die mede verantwoordelijk zijn voor de zorg.
Resultaten tot nu toe (successen)	In VO de ZAT-loketten, het zelfevaluatie-instrument waarmee de zorg werd geïnventariseerd, de gemeenschappelijke taal (HGPD), de time-out voorziening. In PO de goed werkende netwerken, de toename van de deskundigheid in de scholen.
Wat is nodig?	Leg PO duidelijk uit wat LWOO doet en kan. Bundelen van krachten zo dicht mogelijk bij school. Onderzoeken hoe de samenwerking PO -VO meer handen en voeten te geven. Instellingen buiten het onderwijs meer onder de regie van het onderwijs laten werken. Verkokering tegengaan.

SWV - VO nummer:	52.2
Aantal deelnemende organisaties	2
Aard gedragsproblemen	PDD NOS, ADHD, agressiviteit in doen en denken, uit de hand gelopen conflicten tussen school en ouders met gedrag leerling als aanleiding.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen informatie verkregen.
Omvang gedragsproblemen	50 leerlingen PO krijgen via PCL een SBO beschikking. 35 leerlingen komen via PCL in bovenschoolse hulp. Geen verdere informatie.
Kernpunten samenwerking	PO betreft 26 scholen, waaronder 1 SBO. Er is geen contact vanuit de PCL met het VO. Dit is wel een wens. Men wil naar een eenduidig OR, maar dat komt tot nu toe niet van de grond a.g.v. uitblijven besluitvorming. Er is structureel overleg tussen PO en VO. Een werkgroep hield zich bezig met overdracht PO-VO. Implementatie wil ondanks plannen niet lukken. Ook al omdat besluitvorming wordt teruggedraaid. In oprichting is een dienstencentrum PO. Doel is o.m. tot 1 loket te komen. En: voor- en naschoolse begeleiding, outreach hulp, crisisopvang, informatievoorziening richting ouders en docenten en werken aan innovatie. Gezamenlijke partners financieren. Mogelijk aanvullende financiering gemeente. Dit centrum wordt ook van belang in overdracht van PO naar VO. Het VO doet niet aan bovenstaand initiatief mee als gevolg van meningsverschillen op bestuursniveau. De AB vanuit REC 4 is geïntensiveerd in kortdurende trajecten, die succesvol worden vormgegeven. Alle scholen hebben een IB-er, soms ondersteund door een zorgteam.
Netwerk: eerste schil	Structureel overleg tussen PO en VO over o.a. de overdracht van leerlingen.
Netwerk: tweede schil	Ambulante begeleiding vanuit REC 4. Er is een aparte stuurgroep geleid door een leerkracht van het ZMOK voor het SWV.
Netwerk: derde schil	Overleg inzake oprichting dienstencentrum vanuit WSNS, REC 4, schoolbegeleidingsdienst, naschoolse opvang en bureau Jeugdzorg.
Netwerk: vierde schil	Overleg met gemeente en provincie over ontwikkeling dienstencentrum.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	De gemeente denkt sterk in schotten. Het blijkt lastig om het VO te betrekken bij de ontwikkeling van het dienstencentrum. Vooral besturen blijken moeilijk te motiveren. Belangentegenstellingen lijken hieraan ten grondslag te liggen.
Resultaten tot nu toe (successen)	De samenstelling van de PCL waarin zijn vertegenwoordigd ZMOK, SBO, Jeugdzorg. Structureel overleg met Jeugdzorg over beleid (2-jaarlijks). De vliegende brigade: een loket waar IB-ers via e-mail vragen kunnen voorleggen aan deskundigen. Goede samenwerking met JGZ. Goede samenwerking met ZMOK.
Wat is nodig?	Scholen voor PO moeten maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Meer samenwerking met VO, vooral rond het dienstencentrum. Verplichting voor alle partners inzake ketenkwaliteit. Dus: interne systemen, structuren en kennis zodanig vormgeven dat maximale afstemming tussen ketenpartners mogelijk wordt.

SWV - VO nummer:	53.1 en 53.2
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	In VO vooral teruggetrokken kinderen, acting out gedrag, conflicten, Veel sociaal-emotionele problematiek. Daarnaast ook borderline en suïcidale neigingen, licht verstandelijk gehandicapten met gedragsproblematiek.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	REC-4 loopt vol. Meerdere voorzieningen hebben minder plaatsen dan nodig. Er zijn zeker thuiszitters en wachtlijsten.
Omvang gedragsproblemen	
Kernpunten samenwerking	In het VO functioneert een onderwijsdienstencentrum. Hier is expertise van het voormalige SVO ondergebracht. Dit ODC richt zich op deskundigheidsoverdracht. Voor VO is daarmee sprake van 1 loket voor ondersteunende diensten. De nevenvestiging zorg is in het leven geroepen voor leerlingen met een orthopedagogische en orthodidactische insteek. Er functioneert een netwerk voor de coördinatoren van de zorgteams. Gestart met een projectgroep Rebound waarin alle scholen participeren en jeugdzorg en gemeente. Coördinator SWV voert hier de regie. REC-4 start in Maastricht met AB in het ROC, vanuit rugzak. In Maastricht zit maatschappelijk werk, vanuit JGZ, structureel in de scholen. De gemeente betaalt dit. In het algemeen is er goed contact met jeugdzorg. In iedere vestiging van REC-4 is een protocol aanwezig waarin staat hoe om te gaan met cliënten cluster 4. In Maastricht wordt een proefproject PO-VO-RECJGZ uitgevoerd. Vanuit 1 loket op onderwijsniveau wordt de samenwerking met JGZ uitgewerkt. Ook om weerstanden gericht op JGZ bij ouders tegen te gaan.
Netwerk: eerste schil	Op dit niveau is samenwerking geoperationaliseerd in het onderwijsdienstencentrum, de nevenvesti- ging zorg, het netwerk voor de coördinatoren van zorgteams. Op REC-niveau functioneert het steunpunt autisme.
Netwerk: tweede schil	Binnen REC-4 is de crisisopvang geregeld.
Netwerk: derde schil	De samenwerking met jeugdzorg vindt plaats op het niveau van de time-out voorziening, het proefproject PO-VO-Jeugdzorg-REC, in Maastricht, de ZAT's en het Rebound-project. REC-4 werkt daarnaast samen met de gemeente v.w.b. project Herstart.
Netwerk: vierde schil	RMC in samenwerking met gemeente gericht op vroegtijdig schoolverlaten.
Stimulansen voor samenwerking	
Hindernissen voor samenwerking	Op REC-4 niveau is de ontbrekende jeugdhulpverlening een belangrijk knelpunt. Ouders willen niet altijd meewerken. De criteria bij de indicatiestelling, dienen te rigide te worden gehanteerd. Bij de overstap van PO naar VO zijn de verschillende beoordelingssystematieken een probleem: hierdoor krijgen niet alle leerlingen de zorg die nodig is. Doelgroep die in meerdere REC's thuis hoort. PO en VO verschillen in visie op zorg. VO loopt achter bij PO. De time-out voorziening wordt niet gefinancierd door het SWV en dreigt nu slachtoffer te worden van gemeentelijke bezuinigingen. Time-out voorziening raakt verstopt door moeilijk plaatsbare leerlingen.
Resultaten tot nu toe (successen)	Project 'Herstart' geeft duidelijkheid en loopt goed. Leerkrachten melden dat veel leerlingen meer gedocumenteerd binnen komen (REC-4) en dat er vaak al handelingsgerichte adviezen zijn geformuleerd. Time-out voorziening functioneert goed.
Wat is nodig?	Verbeteren overdracht leerlinggegevens PO - VO. Meer samenwerking nodig. Vooral tussen de verschillende REC's en SWV-en. Deeltijd onderwijs op een school waar de leerling zich prettig voelt. Regio moet de regie nemen. REC en SWV-en verantwoordelijk maken voor de besteding van gelden en resultaatverantwoordelijk maken. Geef case-managers de regie rond leerlingen.

SWV - VO nummer:	54.1
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Externaliserend en internaliserend gedrag. De meeste aandacht gaat uit naar autistiform gedrag. Verder zijn er problemen in de thuissituatie. Sociaal-emotionele persoonlijkheidsproblemen. De complexiteit van de problematiek neemt toe.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen informatie verkregen.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	In VO is een expertisecentrum in oprichting, vanuit OPDC. Er worden contracten afgesloten met ouders. Er zijn goede contacten met het ROC. Vanuit het SWV werd de samenwerking met het REC geformaliseerd. V.w.b. REC-4 komt deze tot uiting in de gezamenlijke opzet van een reboundvoorziening. Voor leerlingen die acute overplaatsing behoeven is er nu een gezamenlijk project 'Herstart'. Het Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid voeren gemeente en SWV samen uit. Het SWV levert ook een bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van het VSV-beleid (voorkoming vroegtijdig schoolverlaten). Daarnaast speelt de provinciale beleidsnotitie Samenwerking onderwijs, welzijn en jeugdzorg' een belangrijke rol. Op PO-niveau vindt met de REC's 3 en 4 overleg plaats over de te bieden begeleiding. Er zijn contacten met jeugdzorg, maar deze leveren tot nu toe nog niet veel op. Dit vooral omdat jeugdzorg bezig is met een heroriëntatie. PO-scholen beschikken over IB-ers en zorgadviesteams. Ook is er een brede PCL gericht op het maken van goed zorgbeleid. In Kerkrade is de zorgstructuur enigszins anders: leerlingenbesprekingen vinden plaats m.b.v. een begeleidingsdienst.
Netwerk: eerste schil	In VO functioneren netwerken van coördinatoren en van ambulant begeleiders. Er wordt samengewerkt in een project rond hoogbegaafde leerlingen. In PO worden leerlinggesprekken uitgevoerd met de onderwijsbegeleidingsdienst. Er is een IB-netwerk.
Netwerk: tweede schil	In VO wordt samengewerkt rondom rebound project en in een project met REC-4 gericht op autistiform gedrag. In PO wordt samengewerkt met REC 3 en 4 rond vormgeving ambulante begeleiding.
Netwerk: derde schil	Samenwerking rond vroegtijdige schoolverlaters met leerplicht en jeugdzorg in VO. In PO worden de mogelijkheden voor samenwerking met JGZ verkend.
Netwerk: vierde schil	In VO vindt overleg plaats met de gemeenten over GOA-beleid.
Stimulansen voor samenwerking	Verwijzingspercentage naar SBO gaat omlaag als gevolg van grotere deskundigheid in scholen.
Hindernissen voor samenwerking	Provincie en gemeenten zitten niet op een lijn en daar heeft onderwijs last van. JGZ mag een stuk pro-actiever.
Resultaten tot nu toe (successen)	Maatschappelijk werk dicht bij de scholen. Handelingsgerichte diagnostiek krijgt steeds meer een plaats in het PO. Geschoolde zorgcoördinatoren en ambulante begeleiders. OPDC verspreidt expertise. Succesvolle schoolslagwerkwijze:integrale zorg. Project hoogbegaafde zorgleerlingen.
Wat is nodig?	Geef ons de tijd om successen te borgen. Verplicht de samenwerking met jeugdzorg. Geef WSNS de middelen en de verantwoordelijk-heid om de AB te optimaliseren. Bouw niet op telkens weer nieuwe oplossingen voor crises. Geen extra, nieuwe voorzieningen. Investeer in het bestaande.

SWV - VO nummer:	55.1
Aantal deelnemende organisaties	1
Aard gedragsproblemen	Vooral acting out gedrag, het agressieve, drukke gedrag, dat storend is in de groep. Ook multi-problem gezinnen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Geen informatie verkregen. Geen wachtlijst in cluster 4.
Omvang gedragsproblemen	Geen informatie verkregen.
Kernpunten samenwerking	Er is de klankbordgroep Zorg waarin samenwerken VO, gemeenten, jeugdzorg, PO en REC. Alle scholen hebben ZAT's met een vertegenwoordiging van JGZ. In een structureel overleg van WSNS, VO, SWV en REC worden knelpunten in de regio besproken. OP PO/VO niveau is er verder nog tenminste twee maal extra overleg gericht op zorg. Ook op bestuurlijk niveau is er wat dit betreft samenwerking. In de Commissie "Retour" participeren de coördinator SWV VO, de kinderbescherming en bureau Jeugdzorg. Deze commissie biedt alternatieve trajecten voor jongeren. Er is overleg over de ketenbenadering. Wordt aangezet door bureau Jeugdzorg. Multidisciplinair samengesteld. Er is een convenant gesloten tussen alle scholen en de provincie. Ambities en inzet worden daarin uitgewerkt. Driemaal per jaar vindt overleg plaats met de intakers VO, PCL en zorgcoördinatoren om afspraken te maken over kwaliteitszorg, criteria LWOO en PrO, zorgbudget, aannamebeleid, OR relatie RVC, PCL, afstemming met REC, enzovoorts. Er wordt met de VSO ZMOK gewerkt aan een reboundvoorziening voor gedragsmoeilijke leerlingen die na groep 8 uit de boot dreigen te vallen.
Netwerk: eerste schil	Samenwerking met ZMOK en ROC en op bestuurlijk niveau inzake overdracht leerlingen.
Netwerk: tweede schil	WSNS, VO en REC 4 hebben vier maal per jaar een structureel overleg (tenminste).
Netwerk: derde schil	In Klankbord groep Zorg participeren gemeenten, jeugdzorg, PO, VO en REC. Daarnaast werkt VO samen met politie en leerplicht. Onder regie van jeugdzorg wordt gewerkt aan ketenbenadering. In resonansgroep Zorg: gemeente, SWV, JGZ, VO.
Netwerk: vierde schil	Er is een convenant gesloten tussen alle scholen VO en de provincie.
Stimulansen voor samenwerking	Toenemende transparantie en onderlinge bekendheid door alle inspanningen tot nu toe. Het vertrouwen dat er vanuit het gehele SWV is in de PCL. Heel goede contacten met leerplichtambtenaar en met commissie Retour.
Hindernissen voor samenwerking	Overdracht PO - VO onvoldoende continuïteit. Vaak a.g.v. wisselingen personele bezetting. Overleg met bureau Jeugdzorg is moeizaam: bureaucratische werkwijze, steeds maar weer opnieuw starten met indiceren, wachtlijsten, loket als extra schakel.
Resultaten tot nu toe (successen)	Positieve geluiden over ambulante begeleiding vanuit de REC's. Dat gaat goed.
Wat is nodig?	Flexibelere plaatsingen: korte, tijdelijke proefplaatsingen. Geef SWV de verantwoordelijkheid voor de leerling. Kind centraal i.p.v. structuur centraal. Maatschappelijk werk in alle scholen. Jeugdzorg intensiever nabijer de scholen (eerdere afspraak van 13 uur wekelijks niet geëffectueerd).

SWV - VO nummer:	56.0
Aantal deelnemende organisaties	3
Aard gedragsproblemen	Algemeen. Daarnaast het gevoel dat in PO en VO sprake is van een toename van leerlingen met sociaal emotionele problematiek. De gemeente meldt toename van leerlingen met psyche-problemen.
Omvang wachtlijsten en thuiszitters	Wachtlijsten voor JGZ en GGZ. Zo'n 10 tot 15 thuiszitters.
Omvang gedragsproblemen	In justitieel casus overleg jaarlijks enkele honderden casussen.
Kernpunten samenwerking	Elke VO-school heeft een eigen zorgstructuur met een intern zorgteam. Daarnaast een extern zorgteam met vertegenwoordigers van leerplicht en SMW. Op afroep met anderen. Dit is een dekkend netwerk. PCL en PCA houden zich bezig met inhoud en monitoren trajecten. Er is geen directe samenhang met cluster 4 scholen. (geen REC-voorzieningen in VO-regio) Er is een time-out voorziening in samenwerking tussen onderwijs, gemeente en jongerencentrum. De schoolbesturen zijn redelijk autonoom. Veel wordt geregisseerd vanuit directieoverleg of SWV. Lokale overheden zijn eerder stimulerend dan regisserend. Men zoekt wel naar meer samenhang en samenwerking. Ook in het PO heeft elke school een zorgteam. De inrichting is divers. De zorgstructuur onderwijs sluit aan op buurtnetwerken (o t.m. 12 jaar).
Netwerk: eerste schil	De scholen voor VO zijn nauw met elkaar verbonden. Voor enkele regio-overstijgende zaken is sprake van afstemming met SWV Midden Brabant. In het PO is de interne organisatie prima. Er is niet veel samenwerking met andere WSNS-verbanden. Leerplicht stemt regionaal af via RMC. Er is vooral lokaal beleid. PO en VO stemmen inhoudelijk en procedureel af.
Netwerk: tweede schil	VO en REC nauwelijks en incidenteel. PO en REC via rugzaktrajecten en AB. Ook hier niet structureel. Geen REC-voorzieningen in deze regio.
Netwerk: derde schil	In het VO via het dekkende netwerk SMW gebaseerd op een intentieverklaring van SWV-VO, provincie en wethouders van 8 gemeenten. Uitvoering door 2 AMW-instellingen die ook de verbinding leggen naar JGZ en GGZ. SWV-PO neemt via WSNS+ met een school deel aan project 'Onderwijskansen".
Netwerk: vierde schil	Sturend is het convenant 'Veiligheid op scholen', Er zijn afspraken m.b.t. de ZAT's. Er is een platform van gemeentebestuur en VO-scholen (met enkele maatschappelijke instellingen. In de ambtelijke lijn weten partijen elkaar goed te vinden. Wel verschillend per gemeente. Verbinding tussen provinciaal jeugdbeleid en LCOJ.
Stimulansen voor samenwerking	Goede wil. De financieringsstromen. Het overzichtelijke werkgebied.
Hindernissen voor samenwerking	Soms last van ingewikkelde regelgeving en verkokering. Autonomie-denken en hokjesgeest. Tijd en geld zijn schaars. Krapte op de arbeidsmarkt heeft minder doorstroommogelijkheden tot gevolg.
Resultaten tot nu toe (successen)	convenant veiligheid platform VO-scholen
Wat is nodig?	Tijd en geld om plannen uit te werken. Inzet op netwerken. Een doorgaande lijn. Leerlingen nog centraler zetten. Investeren in preventie (PO). Inzetten op professionaliteit van de interne zorgstructuur. Meer halen uit ZAT's (leerplicht). Regionale voorzieningen voor probleemleerlingen.

Bijlage 6.6 Samenvatting ten behoeve van de regio's

1 Inleiding

Deze rapportage beschrijft de werkwijze en de resultaten van onderzoeksproject SMART Samen werken aan samenwerken. Dit project werd in de periode maart tot en met november 2005 uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In dit onderzoek stond centraal de samenwerking van onderwijsvoorzieningen zoals REC's, samenwerkingsverbanden VO/SVO en PO/WSNS, maar ook de samenwerking met andere partijen buiten het onderwijs die een rol (kunnen) spelen bij het realiseren van goede zorg en begeleiding op maat van leerlingen met gedragsproblemen. Partijen zoals gemeenten en verschillende voorzieningen in de jeugdzorg en de justitiële sfeer.

2 Wat is onderzoeksproject SMART?

Onderzoeksproject SMART had tot doel in beeld te brengen in welke mate en op welke wijze wordt samengewerkt in de zorg voor en het onderwijs aan leerlingen met gedragsproblemen. Onderzocht werden (a) de mate van samenwerking rond leerlingen met gedragsproblemen, (b) de aard van de samenwerking, (c) de resultaten van de samenwerking en (d) de typen ondersteuning die dienstbaar kunnen zijn. Dit onderzoek werd uitgevoerd in alle 83 regio's van de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs. In de periode april 2005 tot en met oktober 2005 werden de volgende stappen gezet.

Stap 1. Quick scan

In maart en april werd een eerste, snelle inventarisatie uitgevoerd naar de mate waarin sprake is van samenwerking met betrekking tot een aanpak voor leerlingen met gedragsproblemen. Deze quick scan had enerzijds tot doel een eerste en snelle indruk te krijgen van de huidige stand van zaken. Anderzijds was deze quick scan bedoeld als voorbereiding op de volgende te zetten stappen.

Stap 2. Uitgebreide en landelijke inventarisatie

In de maanden juni en juli werden 83 diepte-interviews uitgevoerd met vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden PO en VO, WSNS, REC's, gemeenten, jeugdzorg en andere betrokkenen. Gesproken werd zoveel als mogelijk met al diegenen die in deze regio's betrokken zijn bij de zorg voor en het onderwijs aan leerlingen met gedragsproblemen. In het leeuwendeel van de regio's lukte dit. Aan de verschillende gesprekken namen gemiddeld 4 lokale of regionale organisaties deel. Vaak met meerdere gesprekspartners. Uiteindelijk participeerden 310 organisaties in de gesprekken. Dit neemt niet weg dat in 14 regio's (16,9%) minder dan 3 organisaties deelnamen aan de gesprekken. Dit maakt dat de resultaten van de gesprekken in deze regio's minder hard zijn.

Stap 3. Miniconferentie

Op 14 september bogen 43 uitgenodigde deskundigen zich tijdens een miniconferentie over de eerste onderzoeksresultaten die werden beschreven in een tussenrapportage. Kernvraag van deze bijeenkomst: *Welke concrete maatregelen zijn nodig om de regionale samenwerking tot een zodanig niveau te ontwikkelen dat voor <u>alle</u> individuele leerlingen met gedragsproblemen sprake is van een geïntegreerd zorg- en onderwijsaanbod dicht bij huis en op het moment dat dit nodig is?*

3 Resultaten

3.1 Nederland

3.1.1 De stand van de samenwerking

Het onderzoek maakt duidelijk dat ‘samenwerking’ in veruit de meeste regio’s op de agenda staat. Veel regio’s melden gerichte pogingen om tot (verdere) ontwikkeling van de samenwerking te komen, of melden dat er al sprake is van samenwerking. Vaak aangevuld met concrete voorbeelden van de resultaten die dit tot nu toe opleverde. Het begrip ‘samenwerking’ kent echter vele gedaanten. Wat voor de een samenwerking is, is voor de ander overleg. De een ziet overleg als een vorm van samenwerking, de ander spreekt pas van samenwerking wanneer gemeenschappelijk projecten worden uitgevoerd. De vlag van de samenwerking dekt met andere woorden vele ladingen.

In dit onderzoek werden de mate en de aard van de samenwerking in de regio’s in kaart gebracht met 8 criteria. Deze zijn:

1. De fase waarin de samenwerking verkeert. Gaat het om een intentie tot samenwerking, zijn de voorbereidingen voor het realiseren van samenwerking opgepakt, of is sprake van feitelijke samenwerking?
2. De wederkerigheid van de samenwerking. Is sprake van vrijblijvende uitwisseling van informatie, worden gezamenlijk werkafspraken gemaakt, of is er sprake van gemeenschappelijk uitgevoerde activiteiten en projecten?
3. Incidentele of structurele samenwerking. Wordt er ad hoc en incidenteel samengewerkt, of is de samenwerking van structurele en frequente aard?
4. De mate van overleg. Wat is de frequentie en in de intensiteit van het overleg?
5. Waarop heeft de samenwerking betrekking? Speelt deze zich uitsluitend af op het niveau van individuele leerlingen, of is deze ook gericht op het ontwikkelen en coördineren van zorgprocessen? Is sprake van gezamenlijke (toekomst) plannen?
6. De reikwijdte van de samenwerking. Beperkt deze zich tot primair of voortgezet onderwijs? Werken PO en VO samen? Spelen partijen van buiten het onderwijs een actieve rol in de zorg?
7. In welke mate wordt gewerkt met plannen en/of convenanten? In hoeverre worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, of de ambities van de samenwerkende partijen schriftelijk vastgelegd?
8. In welke mate vindt regie plaats? Ontbreekt regie, is sprake van enige regie op onderdelen of wordt het gehele zorgproces centraal aangestuurd?

Op basis van deze criteria ontstaat een beeld van ‘de stand van de samenwerking’ in de regio’s van de samenwerkingsverbanden VO. Samengevat kunnen 3 profielen worden onderscheiden.

Profiel 1. Samenwerking in voorbereiding
Van de 83 regio’s hebben er 10 dit profiel. In deze regio’s is vooral sprake van overleg rondom leerlingen met gedragsproblemen. Dit overleg is overwegend van informerende aard. Veel deelnemers voelen zich niet of nauwelijks gebonden aan de uitkomsten van het gevoerde overleg. Het is telkens opnieuw weer zaak om sommige regionale partijen aan te moedigen tot gemeenschappelijke afspraken te komen en hen vervolgens te motiveren zich hieraan ook te houden. Van overkoepelende regie is geen sprake. Eventueel aanwezige regie is vooral van tijdelijke aard, gericht op onderdelen van het zorgproces en betreft slechts een of enkele regionale partijen.
Deze regio’s werken niet vanuit een of meerdere gemeenschappelijke plannen en eventuele samenwerking beperkt zich tot een kleine kring van partners en dan nog vooral tot PO en VO afzonderlijk. Verdergaande samenwerking tussen enerzijds PO en VO onderling en anderzijds partners van buiten het onderwijsveld, ontbreekt of is in

ontwikkeling. Daar waar sprake is van enige samenwerking is deze incidenteel en vertrekt deze vanuit individuele leerlingen met specifieke problemen.

Profiel 2. Samenwerking in werkafspraken
Van de 83 regio's hebben er 61 dit profiel. In deze regio's is sprake van intensiever overleg rond leerlingen met gedragsproblemen. In dit overleg worden gezamenlijk bindende werkafspraken gemaakt rondom de zorg voor (specifieke) leerlingen. Partners houden zich meestal aan de gemaakte afspraken. Er is daarnaast sprake van regie. Deze omvat echter nog niet alle onderdelen van het zorgproces en/of alle regionale partijen die een rol (zouden kunnen) vervullen in de zorg. Wel is structureel sprake van regie.
Meerdere van deze regio's werken met gemeenschappelijke deelplannen waarin de onderlinge taakverdeling en verantwoordelijkheden van de regionale partners worden beschreven. Het gaat om deelplannen want nog niet alle partners werken samen vanuit dit plan of deze plannen. Ook zijn zeker nog niet alle aspecten van de zorg geregeld.
De samenwerking in de regio is structureel van aard en reikt verder dan die tussen primair en voortgezet onderwijs. Ook enkele partners van buiten het onderwijsveld participeren actief in het zorgnetwerk. De samenwerking is gericht op de zorg voor de individuele leerling, op het organiseren van de zorgprocessen voor categorieën leerlingen en op projecten toegespitst op gemeenschappelijke prioriteiten.

Profiel 3. Samenwerking in beleid
Van de 83 regio's hebben er 12 dit profiel. In deze regio's is de samenwerking zeer ver gevorderd. Er vindt veel communicatie plaats, waarvan de resultaten voor alle betrokkenen als bindend worden ervaren. De regiefunctie is zonder meer goed ontwikkeld, omvat alle relevante partijen en is structureel van aard.
Er wordt in deze regio's gewerkt vanuit een of enkele voor alle relevante partijen geldende en als bindend ervaren plannen. Deze plannen beschrijven de koers voor de komende jaren, de te leveren zorg en de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen. In principe gelden de uitgezette koers en de gemaakte afspraken voor alle regionale partijen die een rol vervullen in de zorg voor leerlingen met gedragsproblemen. Ook betreft deze het volledige zorgproces voor alle gedragsproblemen die in de regio een belangrijke rol spelen. Dit alles vanuit een zeer breed netwerk, dat zich meestal ook uitstrekt tot het beleidsniveau van gemeenten en provincie.
De samenwerking is in deze regio structureel van aard en niet alleen gericht op de zorg voor individuele leerlingen, het organiseren van de zorgprocessen, of op projecten rond gezamenlijke prioriteiten, maar nadrukkelijk ook op het lange termijn beleid en de ontwikkeling van de kwaliteit van de zorg.

Dit beeld maakt duidelijk dat samenwerking in de regio's serieus wordt genomen en dat stappen worden gezet om de samenwerking (verder) te ontwikkelen. Tegelijkertijd ontstaat het beeld dat de kwaliteit van de samenwerking in het leeuwendeel van de regio's voor verbetering vatbaar is. Een standpunt dat veel regio's ook zelf innemen en onderstrepen met gerichte inspanningen die juist dit tot doel hebben.

3.1.2 Hindernissen

Nagenoeg alle gesprekspartners rapporteren hindernissen rondom de ontwikkeling of het realiseren van samenwerking. De belangrijkste zijn:

- De belangrijkste hindernissen voor effectieve samenwerking hebben alles van doen met een gebrek aan samenhang. Gerapporteerd wordt een ontbrekende samenhang in de wet- en regelgeving. Veelvuldig worden als belemmeringen genoemd de gebrekkige aansluiting van de wetgeving op de niveau's van primair onderwijs, voortgezet onderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, tussen onderwijs en zorg, of in de taken,

bevoegdheden en verantwoordelijkheden van betrokken partijen zoals gemeenten en provincie. Ook de nieuwe wetgeving rondom de jeugdzorg wordt in dit verband meerdere keren genoemd als hindernis om te komen tot samenwerking. Daarnaast spelen hier een belangrijke rol de verschillende, niet op elkaar afgestemde financieringsstromen. Dit zowel binnen het onderwijs (ook nu weer primair-, voortgezet onderwijs en WEC) als rond de vele betrokken externe instellingen. Ook op het niveau van de verschillende indicatietrajecten wordt gewezen op een gebrek aan samenhang. Teveel partijen, zo wordt gesteld, opereren vanuit verschillende belangen, met uiteenlopende werkwijzen, zonder dat een bindend (beleids)kader beschikbaar is. En dit heeft tot gevolg dat het moeilijk is om tot afstemming te komen.

- De druk op de lokale en regionale partners wordt daarnaast in veel regio's nog vergroot doordat sprake is van plaatsgebrek in voorzieningen of niet goed functionerende voorzieningen. De aanwezige wil tot samenwerken, loopt dan stuk op de stagnatie op het voorzieningenniveau.

- In tal van regio's speelt verder nog een rol dat de ernst en de omvang van de problematiek jaarlijks toeneemt. Niet alleen het aantal leerlingen met gedragsproblemen neemt toe, maar er is ook vaker sprake van meer complexe problematiek. Mede hierdoor neemt ook de financiële druk in enkele regio's toe. In totaal melden 24 regio's dat de financiering tekort schiet.

- Ook geven regio's aan dat het gebrek aan regie hen parten speelt. En dan vooral het gegeven dat geen enkele lokale of regionale partij hierin het voortouw neemt. Meerdere keren wordt er op gewezen dat de gemeente de aangewezen regisseur is, maar deze rol laat liggen.

- Tot slot wordt ook de kwaliteit van de communicatie tussen de regionale partijen, als belangrijk knelpunt bestempeld. Dit is niet alleen of in de eerste plaats het gevolg van vrijblijvendheid of onwil van de gesprekspartners, maar vooral van het gegeven dat in de desbetreffende multidisciplinaire teams de gesprekspartners elkaars taal niet spreken en elkaars uitgangspunten niet goed begrijpen.

3.1.3 Stimulansen

Wat stimuleert samenwerking? Veel regio's geven hier aan dat het eerst en vooral de tot nu toe bereikte resultaten zijn die een stimulans vormen voor samenwerking. *Samenwerken werkt!* Dat is de conclusie in deze regio's. Gerapporteerd wordt van resultaten bereikt op voorzieningenniveau, maar ook van gezamenlijke, heldere afspraken en convenanten. Ook regio's waarin sprake is van goed verlopend overleg, beschouwen dit als een stimulans. Overleg levert resultaten op en dat stimuleert. Regio's met de profielen 2 en 3 beschrijven overwegend meerdere resultaten van samenwerking.

In meerdere regio's wordt nog met nadruk opgemerkt dat een of meerdere personen als initiator en motor optreden. Daarnaast blijkt een stimulerende rol van gemeenten van groot belang te zijn. Meerdere regio's geven aan te maken te hebben met actieve en stimulerende gemeenten en zien dat als een belangrijke pré.

3.1.4 Welke maatregelen zijn nodig?

Gevraagd naar de noodzakelijke maatregelen ter bevordering van de samenwerking vieren 'regie' en 'samenhang' in allerlei toonaarden de boventoon. Ruim een derde van de regio's vindt dat de regie nadrukkelijk bij één partij gelegd dient te worden. In enkele gevallen zelfs verplichtend en met het mandaat om samenwerking "af te dwingen". Dit laatste bijvoorbeeld in de richting van ouders of instellingen van buiten het onderwijs. De meningen zijn

verdeeld wanneer het gaat om de vraag waar de regiefunctie dan dient te worden neergelegd.

Vanuit de invalshoeken ‘samenhang’, ‘financiën’, ‘wet- of regelgeving’ en ‘indicatiestelling’ wordt verder in allerlei bewoordingen gepleit voor afstemming en vereenvoudiging. Maak een einde aan de veelvoud en gedetailleerde complexiteit van wetten en regels, procedures en voorwaarden voor financiering of de vaak omslachtige en complexe indicatietrajecten. De belangrijkste bezwaren zijn het tijdrovende karakter, het beteugelen van de lokale en regionale bewegingsvrijheid en bovenal de tegenstellingen die worden opgeroepen door het gebrek aan samenhang. Tegenstellingen die de samenwerking direct in de weg staan. Als vaakst genoemde remedies gelden de ontwikkeling van een samenhangende en integrale visie, de ontwikkeling van regionale loketten en gebundelde financiering. Onder dat laatste wordt begrepen een bundeling van financiële middelen onder een enkele regisseur. Tot slot bestaat in meerdere regio’s een behoefte aan uitbreiding van de voorzieningencapaciteit. De samenwerking stagneert in deze gevallen omdat de plaatsingscapaciteit ontoereikend is.

3.2 Uw regio

In deze paragraaf volgt een samenvatting van de situatie in de regio. Zie voor deze samenvattingen de bijlagen bij deze onderzoeksrapportage. In deze samenvattingen wordt tevens aangegeven van welk samenwerkingsprofiel in deze regio, naar de mening van de onderzoekers, sprake is.

4 Conclusies en aanbevelingen

Meerdere aanbevelingen hebben tot doel te komen tot de ontwikkeling van integrale lokale en regionale zorgketens met een gemeenschappelijk belang.
Dit betekent allereerst dat meer samenhang nodig is in wet- en regelgeving en dat de huidige gescheiden beleidsterreinen tot één gemeenschappelijk beleid met gedeelde doelstellingen dienen te komen, rond de behandeling van leerlingen met gedragsproblemen. De beschikbare financiële middelen dienen hieraan te worden gekoppeld. Alleen zo kunnen structureel en voor alle betrokken partijen gemeenschappelijke doelstellingen worden gerealiseerd die als basis dienen voor gemeenschappelijk uitgevoerde zorg voor leerlingen met gedragsproblemen.

Veel van de gesignaleerde hindernissen van samenwerking laten zien dat de regionale actoren niet altijd mogelijkheden zien om tot samenwerking te komen. Zo wordt er gesproken van regisseurs die niet regisseren, overlegsituaties die zonder concrete resultaten blijven, partijen die elkaar niet begrijpen, enzovoorts. Deze hindernissen hebben alles te maken met de mogelijkheden van regionale partners om effectief te communiceren en resultaatgericht samen te werken in multidisciplinaire teams. Het verdient aanbeveling een aanbod training en coaching te ontwikkelen en aan te bieden.

Op de korte termijn kan vanuit de gebundelde en gecoördineerde inzet van regio- en onderwijsconsulenten het gesprek worden aangegaan met de regionale actoren in de samenwerkingsverbanden VO. Met als vertrekpunt de aan de regio’s verstrekte samenvattingen van project SMART! Samen werken aan samenwerken kan de stand van zaken worden opgemaakt en kunnen zinvolle activiteiten of projecten worden benoemd. Geadviseerd wordt aan deze werkwijze te koppelen de inzet van meewerkende sparring partners die niet alleen adviseren, maar juist ook hand en spandiensten verlenen. Professionals die vanuit concrete vragen met concrete oplossingen en aanpakken kunnen komen. Sparring partners treden op als coach en hulp in het op gang brengen van de

samenwerking. Deze systematiek kan extra kracht krijgen door, vanuit het al genoemde fonds, financiële middelen ter beschikking te stellen aan regio's met goede ideeën.

Tot slot wordt voorgesteld in het leven te roepen een "makelaardij"- of "bemiddelaar"functie die bemiddelt tussen de vraag van regionale partijen en aanbod in de sfeer van bijvoorbeeld informatie, voorbeeldprojecten, coaching, training, of meewerkende sparring partners. Het principe is dat regionale partijen met vragen en problemen terecht kunnen bij het netwerk van samenwerkende regio- en onderwijsconsulenten. Dit netwerk zorgt er vervolgens voor dat hulp wordt geboden. Niet door deze hulp zelf te bieden, maar door hulpbronnen en hulptroepen aan te spreken.
De benodigde hulpbronnen en hulptroepen worden eerst en vooral gezocht binnen de huidige ondersteuningsstructuur, bij de consulenten en de meewerkende sparring partners, bij de vele organisaties die actief zijn in en om het onderwijsveld.

Voor alle aanbevelingen geldt dat deze bijvoorkeur worden gerealiseerd binnen de huidige structuren in en om de zorg voor leerlingen met gedragsproblemen.